

કુચ્છ રચના

KUTCH RACHANA (Gujarati Monthly)

Editor - BHAWANJI GALA

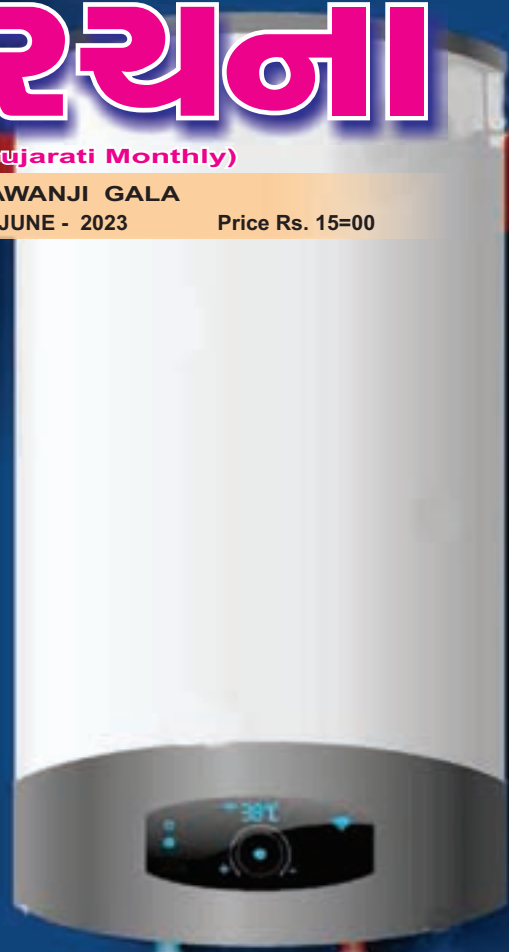
Vol. 4

Issue No. 12

5 - JUNE - 2023

Price Rs. 15=00

ગેસ ગીઝર

શનિદેવ

NOW SHOP ONLINE AT
WWW.FOODSPOTINDIA.COM

SPM GROUP
SINCE 1967

FoodSpot[®]

For the taste of life

SHOP NO. 1 & 2, CITYVIEW BUILDING, DR. ANNIE BESANT RD., WORLI NAKA, OPP. KALPNA HOTEL,
NEAR CITY BAKERY, MUMBAI - 18. TEL NO.: 022 24912116, 022 24912117 | 9029041515 / 1919

TILAK ROAD, OPP. HINGWALA MARKET, GHATKOPAR (E), MUMBAI - 77. TEL NO.: 022 25015600 / 022 25014160

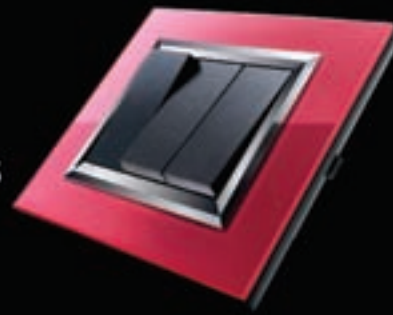
DISCOVER THE BRIGHTEST ELECTRICAL SOLUTIONS FOR YOUR LIVING SPACE

LIGHTS & LUMINARIES

SWITCHES

MCBs & RCCBs

WIRES & CABLES

Stylish switches that complement your interiors, MCBs & LEDs that save 80% energy, wires and cables that keep your world protected. It's the future of bright... experience it to believe it.

GreatWhite Global Pvt. Ltd. 13th Floor, B-Wing, Peninsula Business Park, Senapati Bapat Marg, Opp. Peninsula Corporate Park, Mumbai - 400013
Tel: (022) 30036565 Fax: (022) 30036564 Toll Free: 1800 300 25252 | E-mail: info@myanchor.in

GreatWhite
THE FUTURE OF BRIGHT

jadavji Anchorwala Enterprise | www.myanchor.in

9323500722

KESHAR
tea

KESHAR
TEA

SPECIAL PREMIUM

Buy now & GET **20%**
Discount on MRP

Email : shreesaitea@yahoo.co.in / keshartea@yahoo.co.in

Website : www.keshartea.com

G-10, A.P.M.C Market No.1, Kirana Bazar, Vashi, Mumbai - 400 705

A Symbol of Quality

**Chetanbhai Chheda
Chheda Dry Fruits Pvt. Ltd.**

292, Bhanu Jyoti,
L.N. Road,
Matunga,

No Branches

**Dry Fruits, Sweet &
Namkeen**

24141672

મુલચંદ લાલજી એન્ડ કું.

Importers & Wholesale Dealers in :

NEWSPRINT, NEWSGLAZED, LWC & PRINTING PAPER

**Administrative Office : 1st Floor, 229/231,
Perin Nariman (Bazar Gate) Street,
Fort, Mumbai-400 001.**

Phone : (+91-22) 2261 7223, 2261 7878, 2261 7299

Fax : (+91-22) 2261 1207 - E-mail : ntdc@vsnl.com

**Shop & Reg. Office : 202/203, Bora Bazar Street,
Near Jain Temple, Fort, Mumbai-400 001.**

ઈલેક્ટ્રીકલ્સ સામાન ખરીદવા માટે એક જ વિશ્વસનીય સ્થળ. ગુણવત્તાભર્યા સામાન માટે તેમજ વ્યાજવી લાભ માટે એક જ વખતનું આપનું આગમન કાયમી વાતો વાંપશે.

અશોક ઈલેક્ટ્રીકલ્સ

૧૧, પાઠક વાડી, મણી ભુવન,
લોહાર ચાલ, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨.
ફોન : ૨૨૦૧ ૭૩૪૯, ૨૨૦૬ ૫૭૫૩.

એશીયન ઈલેક્ટ્રીકલ્સ

૧૩૫, તવાવાલા બિલ્ડીંગ,
લોહાર ચાલ, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨.
ફોન : ૨૨૦૬ ૧૫૧૮, ૨૨૦૫ ૧૮૨૮.

પી.વી.સી. ડન્શીલ પાઈપ અને એસોસરીઝ

પ્રીન્સીપીયલ • પ્રેસ્ટોપ્લાસ્ટ • I.S.I.

વાયર અને કેબલ

ફીનોલેક્ષ • પોલીકેબ • એરીસ્ટો-કેબ • I.S.I.

સ્વીચ

એન્ડર રોમા • M.K. • નોર્થ વેસ્ટ
લીયોન ઈન્ટરનેશનલ • એરોલાઈટ એલીશ
પોઈન્ટર • વિનય • કોલર્સ • સાલઝર (જર્મની)

અને ઈલેક્ટ્રીકલ્સને
લગતી દરેક આઈટમ

ટ્યુબ ફીટીંગ

અટ્ટા-લાઈટ - ફીલીપ્સ - કોમ્પટન

એમ.સી.બી. અને ઈ.એલ.સી.બી.

ઈન્ડોકોપ • દાતાર • M.D.S. • સીમેન્ટ

એટલાન્ટા લાઈટ

૧૨૨, ઠરઠરવાલા બિલ્ડીંગ નં. ૩,
લોહાર ચાલ, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨.
ફોન : ૨૨૦૦ ૬૬૫૫.

એવન્યુ લાઈટ

૧૪૭, સાગર ભવન, પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ,
લોહાર ચાલ, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨.
ફોન : ૨૨૦૧ ૪૪૫૫, ૨૨૦૧ ૫૫૪૪

ટેકોરેટીવ જુમ્મર • સાઈડ વૉલ ફીટીંગ • ફેસીંગ લાઈટ • મીસર લાઈટ • બાથરૂમ લાઈટ
• પેસેજ લાઈટ • એક્સલ્યુસીવ હેલોજન તથા ડન્શીલ P.L. ફીટીંગ

॥ शुभ ५ नाम ॥

शुभमाता

इत नाम नहीं, सहियारी प्रगतिनुं प्रतिक !
सुपर डीलक्स क्वालिटी हीरा अने ९९
BIS होलमार्क अप्रुव्हड सोनानी अलभ्य
ज्वेलरी. शुभ प्रसंगोचे सिद्धि सिद्धिने
वधारती हेदिध्यमान ज्वेलरी

शुभमाता

अरसपरसना विश्वासना पाया पर अडीजम ठिमेवो ज्वेलरी शो रुम

पारेण मार्केट, अम.जु.रोड, राजवाडी, घाटकोपर (पूर्व), मुंजर्ग-४०००७७.

फोन : ९७६८३३७२, २९०२२८०४, २९०२९८४७

મનની શાંતી...

સૌથી અલગ સૌથી અનોખી

પ્રે.શિ.ય.સ.[®]
અગરબત્તીઓ

મેનુકેશ્વર મેન એસ્ટેટ
હેમ કોર્પોરેશન
મુંબઈ • વૈંગલોર
ક-૫, રિલી સિટી એપાર્ટમેન્ટ, મીઠાવર સોલ રોડ,
મુલુંડ (ઈ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૮૧.

કચ્છ રચના ગ્રામ્ય વિકાસ ટ્રસ્ટ

૩૩૨, સર્વોદય કોમ. સેન્ટર, સલાપસ રોડ, જી.પી.ઓ.ની પાસે, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
(ઓ.) ૦૭૯-૨૫૫૦૪૪૮૧ (મો.) ૯૮૧૯૨૯૮૪૨૨

કચ્છ રચના ગ્રામ્ય વિકાસ ટ્રસ્ટ

પ્રવિણભાઈ ભીમશી છેડા
વાઈસ ચેરમેન - પુનડી

હરખચંદ ખીમજી ગંગર
ખજાનચી - ચુંડી - હિંદમાતા

ભવાનજી રામજી ગાલા
મે.ટ્રસ્ટી - ફરાદી

બંસીલાલ મોરારજી છેડા
મે.ટ્રસ્ટી - કાંડાગરા

ટ્રસ્ટીઓ

રમણીકલાલ દામજી ગાલા
સાંતાકુઝ-ફરાદી
ડીલાઈવ રોડ

C.A. શાંતિલાલ રાંભીયા
(સમાધોધા-મુલુંડ)

અમૃતલાલ સાવલા - ફરાદી

કાયદાકીય માનદ્ સલાહકારો
તરૂણભાઈ શાહ (અમદાવાદ)
શંકરભાઈ સચદે (ભુજ-કચ્છ)

સાથી-મિત્ર અને નિષ્ઠાવાન
કાર્યકર

ડૉ.જે.જે. રાવલ
વૈજ્ઞાનિક અને

ખગોળશાસ્ત્રના જાણકાર

કચ્છ રચના

તંત્રી : ભવાનજી ગાલા

(મો. ૦૯૮૧૯૨૩૮૪૨૨)

સહતંત્રી : શામજી ગાલા

વ્યવસ્થાપક : મયુર ગાલા

મોબાઈલ : ૯૬૬૪૮૩૩૪૫૧

મોબાઈલ : ૯૧૬૭૪૬૬૩૩૯

E-mail : kutchrachana332@gmail.com

“કચ્છ રચના”

દર મહિનાની પમી તારીખે દરેક વાચકને અમદાવાદથી પોસ્ટ
કરવામાં આવે છે. તેમ છતાં પોસ્ટ દ્વારા થતા વિલંબ અને
અંક ન મળવા બાબતે અમારી કોઈ જવાબદારી રહેતી નથી.

સરનામામાં ફેરફાર કરવું હોય તો જૂનું અને નવું સરનામું
વોટ્સઅપ પર મોકલવું - ૯૬૬૪૮૩૩૪૫૧

અંકો ન મળવાની ફરિયાદ

કચ્છ રચનાના અંકો દર મહિનાની તા.૨૨ સુધી
ન મળે તો અમદાવાદ ઓફિસે ફરિયાદ કરવી.

ફોન : ૦૭૯-૨૫૫૦૪૪૮૧

(ટાઈમ : ૧૧ થી ૪)

મુંબઈમાં સંપર્ક :

કચ્છ રચના ગ્રામ્ય વિકાસ ટ્રસ્ટ

C/o. ભાવેશ દામજી કુરીઆ

ઈશ્વરકૃપા બિલ્ડિંગ, ૩જો માળ, રૂમ નંબર-૧૨, ઘનશ્યામ ગુપ્તે રોડ,
ન્યૂ ડોન બોસ્કો હાઈસ્કૂલની બાજુમાં, ગાંવદેવી,
ડોંબીવલી (વેસ્ટ)-૪૨૧૨૦૨. મો. : ૯૩૨૧૬૧૪૬૬૬

‘કચ્છ રચના’ એટલે કચ્છી સમાજના અસ્તિત્વ અને સંસ્કારની ઓળખ. ‘કચ્છ રચના’નું છેલ્લાં ૫૧ વર્ષનું સાંનિધ્ય માનવમનને, પરિવાર જીવનને, સમાજ જીવનને કે માનવ માત્રને સાંસારિક જીવનની સંઘર્ષમય આંટીઘૂંટીમાં ખુશહાલ જીવન જીવવાના જ્ઞાન સહ માર્ગદર્શક બની રહ્યું છે. આપણા આખા સમાજને એક સૂત્રે અને એક વિચારે બાંધી રાખવામાં કોઈ તત્ત્વ હોય તો તે આપણા સમાજનું મુખપત્ર ‘કચ્છ રચના’ છે. ‘કચ્છ રચના’એ માત્ર એક સામાયિક નથી પરંતુ આપણા સમાજનો આયનો છે. ગઈકાલની પેઢી અને આવતીકાલની પેઢીને સમન્વય બાંધીને એક કડીએ પરોવી રાખનાર માળા છે. વાયક બંધુઓ, ઉનાળાનું વેકેશન પૂર્ણ થતાં જૂન માસમાં સૌ વિદ્યાર્થી -

વિદ્યાર્થીનીઓ આગળના ધોરણમાં હાજર થઈ ગયા હશે - થઈ જવાના હશે. આ વખતે મે માસની ધામધોખતી ગરમીમાં બહાર રમવું કે ફરવા જવાનું મુશ્કેલ બની ગયું, કારણ કે મે માસમાં સૂર્યના કિરણો સીધા પૃથ્વી પર પડતાં હોવાને કારણે આપણા શરીરના તાપમાન કરતાં વધુ છ થી સાત ડિગ્રી સહન કરવાનું કેટલું મુશ્કેલ છે તે સૌ કોઈએ અનુભવી લીધું છે. પણ આટલી બધી ગરમી શા માટે ઉભી થઈ? તે ક્યારેય વિચાર્યું છે ખરું? આપ સૌ જાણો જ છો તે મુજબ પર્યાવરણ બચાવવાની અને મોટાં વૃક્ષો ના કપાય તે માટેની ભૂમરામણ છેલ્લાં કેટલાય વર્ષોથી ચાલે છે, પણ તેની અસર હજુ પણ માનવપટ પર ઓછી જણાઈ રહી છે. કારણ કે શહેરમાં જ્યાં પણ જઈએ ત્યાં સિમેન્ટ કોંક્રીટના જંગલોની વચ્ચે ક્યાંય મોટા વૃક્ષનું કે નાના છોડવાને જોવાનું પણ મુશ્કેલ બની ગયું છે. આજે બગીચાઓમાં પણ નામશેષ વૃક્ષો અને છોડવાઓ જોવા મળે છે. શહેરના વિકાસ પાછળ માનવ આજે પર્યાવરણને ખોઈ રહ્યો છે, તેનો અફસોસ જો નહીં થાય તો આવતીકાલ કેવી હશે તેની ખબર નથી? કારણ કે કુદરતનાં નિયમ આગળ આજે પણ માનવ હજુ વામણો જ રહ્યો છે.

જ્યારે પણ માનવ સૃષ્ટિને સામાન્ય ખલેલ પહોંચાડે છે તેની સામે કુદરત પોતાનું સંતુલન જાળવી રાખવા માટે ઉથલપાથલ કરી નાંખે છે. સૃષ્ટિની ઉથલપાથલ કરવા પાછળ મુખ્ય હાથ માણસનો જ છે. ભૂકંપ, વાવાઝોડા, ઠંડા પવનનાં સૂસવાટા પૃથ્વી પર અલગ અલગ જગ્યાએ જોવા મળે છે. અત્યારે તો ભારતમાં ઉનાળાની

કાળઝાળ ગરમી ૪૫થી ૪૮ ડીગ્રી સેલ્સિયસ સુધી જોવા મળી રહી છે તો બીજા દેશોમાં વરસાદનાં વાવાઝોડાને કારણે ઠંડા પવનોનાં સૂસવાટા વિ. પૃથ્વી પર વેરવિખેર અનુભવાય છે. દક્ષિણ ખંડમાં ઠંડીનાં સૂસવાટાનાં કહેર પાડી રહ્યું છે. આમ અલગ અલગ જગ્યાએ કુદરત પોતાનું સંતુલન જાળવવાનું કાર્ય કરતી રહી છે. તેથી આજે આ બધી મુશ્કેલીઓથી બચવા માટે પર્યાવરણને બચાવવું જરૂરી છે. પર્યાવરણની સુરક્ષા વધારવા માટે નવા વૃક્ષોના નિર્માણ કરવા અત્યંત જરૂરી છે. આવતીકાલનું પર્યાવરણ સુરક્ષિત રાખવું હોય તો આજે પહેલ કરવી જરૂરી છે.

સામાન્ય રીતે આપણું શરીર ૩૭ સેન્ટીગ્રેડ તાપમાન જાળવી રાખે છે. પણ ઉનાળાનાં ઊંચા બાહ્ય તાપમાનની આપણા શરીર પર સીધી અસર પડે છે. ભારતના બળબળતા ઉનાળામાં તાપનો સામનો કરવા અને શરીરની ગરમીનું શમન કરવા આ સમયે કંઈક એવું ખાવું-પીવું જોઈએ જેનાથી તરસ છીપે ને શરીરનું પાણી, ખનીજક્ષારોનું સંતુલન જાળવી શકે અને શરીર તથા રક્તમાં ભેગા થયેલા મલીન પદાર્થોનો નિકાલ થાય અને શરીર સ્વસ્થ - સ્વચ્છ રહે. આવા શીતળ ખાદ્યોમાં

દુધ, દુધની બનાવટો, વરિયાળી, ફુદીનો, જીરૂ, ધાણાં, તકમરીયા, ઈસબગુલ, આંબલી, ગોળ, ખડી સાકર, ઈલાયચી વિ. શીતકારી મનાય છે. ફળફુલમાં ગુલાબની પાંદડીઓ, તડબુચ, સક્કરટેટી, તળીયા, બીયા, તાલગોળ, નાળિયેરનું પાણી વિ.ઉત્તમ દ્રવ્ય છે. શરીરને કુદરતી ઠંડક આપતી ગ્રીષ્મ ઋતુની પરંપરાગત વાનગીઓના ગુલકંદ, ઠંડાઈ, બાફલો, કોકમ સીરપ, લીંબુ શરબત, લસ્સીનું સેવન કરવું. શરીરને રીહાઈટ કરવા માટીના માટલાનું ઠંડું પાણી જ પીવું. ફીજના પાણી તથા કૃત્રિમ પીણાથી દૂર રહેવું. આ રીતે ગ્રીષ્મ ઋતુચર્યા મુજબ ખાણી-પીણી અપનાવી કુદરતના ખજાનાનો ઉપયોગ કરી શરીરનું સંતુલન જાળવવું જરૂરી છે.

આ માસની સંત કબીર સાહેબ જયંતિ નિમિત્તે આપણા આદર્શ અને સંસ્કારને વરેલા સમાજની લાગણીને માનવ આપી બહુ મોટા સમાજ સુધારક, ક્રાંતિકારી યુગ પુરુષ અને કોમી એકતાના પરામર્શક કબીર સાહેબનો મહિમા પણ આ અંકમાં સમાવેશ કરેલ છે. આશા છે જે સૌનાં હૃદયને સ્પર્શી જશે. કચ્છ રચનાના વાચક સભ્યોની સતત લાગણીને માન આપી જે નિયમિત વિભાગો લેખકોની વ્યસ્તતાને કારણે અનિયમિત થઈ ગયા હતા તે પણ આ અંકથી નિયમિત બની રહ્યા છે. જેમાં મહિલા મંચ તથા આરોગ્ય મુખ્ય વિભાગ છે. આ અંકનું મુખ્ય આકર્ષણ કબીર સાહેબ જ રહેશે કારણ કે સંસારરૂપી સાગરને તરવા માટે કબીરસાહેબ નાવિક છે. એમની યુક્તિ જહાજ છે. તેમનામાં નિઃસ્વાર્થ ભાવ અને વિશ્વકલ્યાણની ભાવના સમાયેલી હોવાથી કબીર સાહેબ ભવસાગરને પાર કરાવનાર નાવિક છે. મનને કબીર સાહેબની જેમ દરેક સમયે સકારાત્મક વિચારો - પોઝિટીવ થિંકિંગ ચાલું રાખો. નવા હકારાત્મક વિચારોથી જ સમાજમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તન લાવી શકાય છે. જીવનમાં સખત પરિશ્રમ, હિંમત, તક ઝડપવાની વૃત્તિ, ધગશ, આશાવાદી વલણ, શારીરિક તથા માનસિક સ્વાસ્થ્ય, આત્મવિશ્વાસ, વ્યવહારું, નીતિ, કામના નિકાલ માટેની કુનેહ, સામી વ્યક્તિને અનુકુળ થવાની આવડત, હિસાબી જ્ઞાન, પ્રબળ ઈચ્છાશક્તિ, તરવરાટ, આત્મવિશ્લેષણ, સહનશીલતા, જીજ્ઞાસા, સહકારી સ્વભાવ અપનાવો અને જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં સફળતા મેળવો એ જ અભ્યર્થના.

■ ભવાનજી ગાલા
તંત્રી : કચ્છ રચના

Creative Optics
& CONTACT LENS CLINIC

ફેમ્સ	લેટેસ્ટ, કમ્પ્યુટેડ, વ્યક્તિત્વ નિખારે તેવી.
ગ્લાસ	વેરાચટી, ઠવોલીટી અને પરફેક્શન સાથે.
કોન્ટેક્ટ લેન્સ	સર્વ પ્રકારના, કમ્પ્યુટેડ, સંપૂર્ણ ચેર્કીંગ અને સરળ પદ્ધતિથી માર્ગદર્શન સાથે.
ગોગલ્સ	આધુનીક, તાપ અને U.V. કિરણોથી રક્ષણ માટે
ટેસ્ટીંગ	કમ્પ્યુટરાઇઝડ, ઠવોલીટીઝડ ઓપ્ટોમેટ્રીસ્ટ દ્વારા.

સર્વે સવલતો તે પણ વ્યાજબી ભાવ સાથે.

ક્રિએટીવ ઓપ્ટીક્સ

૨-૬૯, વીજભણુ પાઠ, M.M.G.S. માર્ગ,
દાદર (સે.રે.) મુંબઈ ૪૦૦ ૦૧૪.
ફોન : ૨૪૧૧ ૩૦૬૦
દાદર (સે.રે.) સ્ટેશનથી બે મિનિટના અંતરે.

ડેલા ઓપ્ટીક્સ - વલસાડ

શ્રી કબીર મંદિર - ભુજ

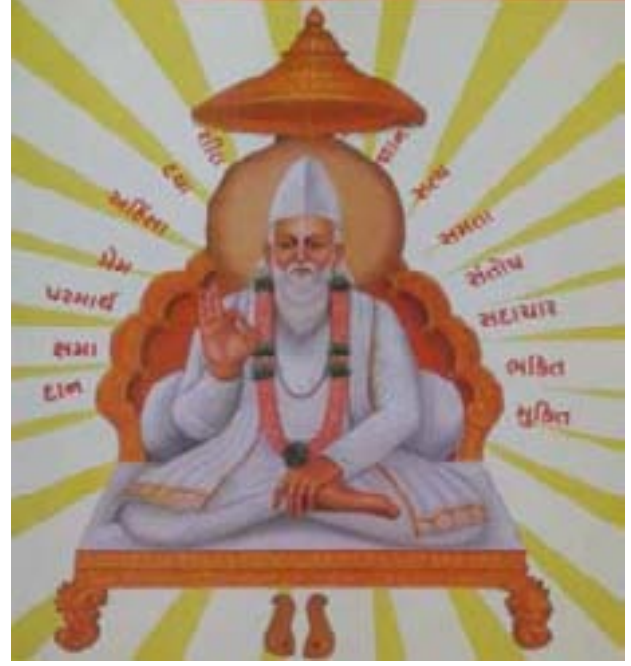
આ જથી છસ્સો વર્ષ પહેલાં પ્રકટ થયેલ સંતાવતાર સદ્ગુરુ શ્રી

કબીર સાહેબના પાવન પવિત્ર ઉપદેશને સામાન્ય જન સુધી પહોંચાડવામાં સમાજના સેવાભાવી સતસંગીઓ અને સંતો, મહંતો દ્વારા સ્થાપિત થયેલ આશ્રમો અને મંદિરોને અમૂલ્ય ફાળો રહેલો છે. સદ્ગુરુ શ્રી કબીર સાહેબ દ્વારા પ્રસ્થાપિત ભક્તિમાર્ગના સિદ્ધાંતો અનુસાર અનેક માનવ સેવાના કાર્યો પણ આ પરંપરાના આવા સ્થાનો દ્વારા હાલપણ એટલી જ નિષ્ઠા અને લગનપૂર્વક કરવામાં આવે છે.

આવી જ એક સેવા સંસ્થા જે ભારતના ગુજરાત રાજ્યમાં કચ્છ જિલ્લાના મુખ્ય શહેર ભુજ ખાતે આવેલી છે તે “શ્રી કબીર મંદિર ભુજ (કચ્છ)”નો પરિચય અહીં પ્રસ્તુત છે.

આ સંસ્થા સરકાર માન્ય ધાર્મિક ચેરીટી (પબ્લીક ટ્રસ્ટ) છે અને સરકારી કાયદા અનુસાર જાહેર ટ્રસ્ટોની ઓફિસોમાં (રજી.નં.એ/૫૫૮, કચ્છ) આ સંસ્થા નોંધાયેલ છે.

આજથી ૧૮૦ વર્ષ પહેલાં કચ્છ રાજ્યના મહારાવ શ્રી દેશળજી બાવાના માતુશ્રી રાજમાતા શ્રી તાજુબા સાહેબને સદ્ગુરુ શ્રી કબીર સાહેબના સિદ્ધાંતો અને ઉપદેશનો સામાન્ય જનને કાયમ લાભ મળે અને કચ્છમાં પણ સદ્ગુરુ શ્રી કબીર સાહેબનું સ્થાન બને એવો ભાવ થવાથી રાજ્યનું ધુણઈ ગામ

તથા હાલના મંદિરની જગ્યાનું દાન આપીને અન્નક્ષેત્ર અને સતસંગ (ભજન)ના સંકલ્પ સાથે શ્રી કબીર મંદિર - ભુજની સ્થાપના કરી હતી, જે આજે પણ સેવકો, દાતાઓ અને સમાજના સહયોગ અને આશ્રમ સ્થિત સાધુ પરિવારના સેવાના અવિરત પ્રયત્નથી સતત પ્રગતિશીલ બની છે.

શ્રી કબીર મંદિર ભુજ - કચ્છના વર્તમાન અધ્યક્ષશ્રીનો પરિચય

વર્તમાન મહંત શ્રી કિશોરદાસજીનો ઉછેર બાળપણથી જ ધાર્મિક વાતાવરણ અને ઉત્તમ સંસ્કારો અને ગુરુગમ્ય જ્ઞાનથી થયો છે. તેમણે બી.એ., એલ.એલ.બી. સુધીનો અભ્યાસ કરી ભુજ શાખાની ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં સેવા આપી છે. કોલેજકાળ દરમ્યાન તેઓ વિદ્યાર્થી મંડળના મહામંત્રી તરીકે તેમણે ઉત્તમ કામગીરી બજાવેલ છે. સ્ટેટ બેંકમાં પણ નિષ્ઠા, અદ્ભુત કાર્યક્ષમતા અને ઉત્તમ વ્યવસ્થાપકના ગુણકર્મોને લીધે તેમણે બ્રાંચ મેનેજરની પદવી શોભાવી છે. ૩૪ વર્ષ સુધી બેંકની અને મંદિરની એકધારી સેવા પશ્ચાત સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લઈ હવે પૂર્ણપણે મંદિરની સેવાને સમર્પિત છે. મહંત શ્રી કિશોરદાસજીનું સર્વે કચ્છ રચના પરિવાર - ટ્રસ્ટ તથા કચ્છ રચનાના સૌ વાયક ભાઈ-બહેનોને આ મંદિરના દર્શન-સેવાનો લાભ લેવા હાર્દિક નિમંત્રણ છે. સંપર્ક હેતુ આપ મોબાઈલ નંબર ૯૪૨૬૮૭૭૨૭૭ પર મહંતશ્રીને મળી શકો છો.

સ્થાપનાથી માંડીને આજદિન સુધી, સદ્ગુરુ શ્રી કબીર સાહેબની પ્રખ્યાત સાખી :

કબીર કહે કમાલ કો દો બાતેં શીખલે કર સાહેબ કી બંદગી ઓર ભૂખે કો અબ્ન દે

અનુસાર અહીં ભજન અને ભોજન એટલે કે સતસંગ અને અન્નક્ષેત્રની મુખ્ય સેવા સાથે દર્દીઓને દવા, સારવાર, વિદ્યાર્થીઓને ભોજન તેમજ છાત્રાલયની સુવિધા, ગૌસેવા, પક્ષી યજ્ઞ, જીવદયા, સાધુ-સંતોને તથા જરૂરિયાતવાળા અભ્યાગતોને અન્ન, વસ્ત્ર, આર્થિક

સહાય ઉપરાંત અતિથિઓ માટે નિવાસની સુવિધાઓ જેવી અનેક વિવિધ સેવા પ્રવૃત્તિઓ તેમજ સાંપ્રદાયિક પ્રણાલી મુજબ ધાર્મિક વિધિઓ, પ્રવચનો, મહોત્સવો, જ્ઞાનયજ્ઞો, રોગ નિદાન અને સારવાર શિબિરોના આયોજનો જેવા વિવિધ કાર્યક્રમો દ્વારા સમયાનુસાર ભાવિક્ષજનોને સતસંગ, સંતદર્શન અને સેવાનો અમૂલ્ય લાભ અપાય છે.

વિશેષ સેવાઓમાં મંદિર તરફથી જરૂરતમંદ વિદ્યાર્થીઓ માટે નિઃશુલ્ક શિક્ષણના વર્ગો ચલાવાય છે.

છેલ્લા ૨૩ વર્ષ દરમિયાન મંદિરના ૧૮૦ વર્ષ જુના મકાનનું પાયાથી નવનિર્માણ કરીને ચાર માળમાં ભોજનખંડ, પ્રાર્થનાખંડ, નિજ મંદિર, સંત નિવાસ અને વિદ્યાર્થી નિવાસ તેમજ અતિથિઓ માટે આધુનિક સુવિધા ભર્યા વિશ્રામખંડોવાળા નવા મંદિરની રચના પૂર્ણ થયેલ છે. આ

ભગીરથ કાર્યમાં મંદિરના અનન્ય હિતેચ્છુ પરમ પૂજ્ય સંતશ્રી ૧૦૮ પુરુષોત્તમદાસજી મહારાજ વરલીવાળા અને શ્રીમાન દેવજીભાઈ પટેલ આણંદસરવાળાનો સતત સહયોગ અને વડીલ તરીકેની હુંફ મળેલ છે. એમનું તથા સર્વદાતાજનો, કે જેમના લીધે જ આ જીર્ણોદ્ધાર કાર્ય સાકાર થયું છે તેઓનું મંદિર સદાય ઋણી રહેશે.

એ સાથે જ ઈ.સ. ૧૯૯૮ ડિસેમ્બરની તા.૯ થી ૧૫ દરમિયાન સદ્ગુરુ શ્રી કબીર સાહેબ ષષ્ટ શતાબ્દી પ્રાગટ્ય મહોત્સવ સાથે શ્રીમદ્ બ્રહ્મ નિરૂપણ સપ્તાહ જ્ઞાનયજ્ઞ, એકોત્તર શત (૧૦૧) આનંદ આરતી સાત્ત્વિક યજ્ઞ, નવનિર્મિત મંદિર - વાસ્તુ અને પુનઃપ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ ચિ. મૌલિકદાસને નાના મહંત પટે તિલક વિધિ, પ.પૂ.સ.વા.મહંતશ્રી ૧૦૮ શ્યામદાસજી સાહેબનો ભંડારા મહોત્સવના પ્રસંગો પ્રેમપૂર્વક સંપન્ન થયેલ, ત્યારે દેશ-વિદેશથી પધારેલ મહેમાનો, સતસંગીજનો અને વિશેષ રૂપે આપણા પરમ પૂજ્ય સંતોએ, મહાત્માઓએ તેમજ વંશગાદી આચાર્ય પં.શ્રી ૧૦૦૮ હજુરશ્રી મુકુંદમણી નામ સાહેબ તથા વિશ્વવંદનીય પ.પૂ.સંતશ્રી મોરારીબાપુએ અત્રે પધારી દર્શન - સતસંગનો અમૂલ્ય લાભ આપી મંદિરના સેવાધારીઓને અનુગ્રહિત કરેલ છે.

આ મંદિરની મુલાકાત લેનાર સુપ્રસિધ્ધ

સંતો, મહંતો, મહાનુભાવો અને સર્વ સતસંગીજનો અહીંના સેવા કાર્ય, સતસંગ અને સ્વાગતથી પ્રસન્ન થયા છે. એમનો આ સંતોષ એ જ મંદિરમાં સેવા આપતા સર્વ પરિવારજનો, સતસંગીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ માટે ધ્યેય સિધ્ધિ અને જીવનની સાર્થકતા છે.

■ ભારતેન્દુ શુક્લ

મજબૂત માણસ જોઈને લોકો
વિચારે છે કે આ કોઈ દિવસ
તૂટતો કેમ નથી,
પરંતુ એ લોકો નથી જાણતા
કે એ તૂટી તૂટીને જ મજબૂત
થયો છે...

Explore India. Cultured India.
B-12/8, BDD CHAWL, GR. FLOOR,
NEAR APNA BAZAAR, BEHIND
HINDMATA CINEMA, DADAR (E).
MUMBAI - 14 TEL: +91-22 24181213/14,
Cell: +91 8691098888/87
E mail jashtour@gmail.com

B.O. : Anil Niloy house, Ulubari,
Gurwahati, Assam

**ONLINE RAILWAY, AIRLINE, HELICOPTER
HOTEL & CAR BOOKING
All INDIA TOUR ORGANISER**

 Arunachal Pradesh, Lameyuni, Sney, Tikasey, Nema, Pangonglake, Tsomoriri Lake, Khamsong, Pass, Tyakati, Kuruk, Rangit, Nema	 Srinagar, Pahalgam, Gulmarg, Sonmarg, Uamarg, Tangmarg, Nagarnag, Dattak, Verinag, Arinag, Shalimar Garden
 Darjeeling, Tiger Point, Gangtok, Pelling, Nathula, Lachung, Lachen, Tumthong, Ketu, Mirik Lake, Changu Lake	 Corbett Park, Ranikhet, Alnora, Kaseeni, Nandil, Haridwar, Rikikesh, Musuri, Kempty Falls, Laitba
 Amritsar, Dalhousie, Dharmshala, Kullu-Manali, Rullangpore, Hadimba Temple, Gulaba, Madhi, Chandigarh, Timortran	 Assam, Nagaland, Mizoram, Arunachal, Tripura, Manipur, Meghalaya
 Jaipur, Jodhpur, Jaipur, Udaipur, Ajmer, Alwar, Pushkar, Chittorgarh, Moori Abu, Ranthanobur	 Cochin, Munnar, Thekkady, Allepy, Kumarakam, Kovalam, Trivandrum, Athamudi, Guruvayur
 Kerala, Bandhavgiri, Perinthan, Jaisalpur, Shirdi, Khajuraho, Shopal, Jhansi, Nagreshwar, Ujjain, Indore	 Bangalore, Mysore, Ooty, Kodakanal, Rameshwari, Madurai, Kanyakumari, Coorg, Kabin, Ghikmanglor, Hyderabad... & Many More
 Varanasi, Bhagalpur, Champaran, Shikarjap, Pimpri, Rajghat, Nalanda, Kundaipur, Lachud	 Dubai, Farza, Bangkok, Pattaya, Kohsamui, Bali, Africa, Mauritius, Maldives, Sri Lanka

શું લોકો કામચોર બનતા જાય છે?

■ કૃષ્ણકાંત ઉનાડકટ

એક કોર્પોરેટ કંપનીમાં કોસ્ટ કટિંગ કરવાનું નક્કી થયું.

ઓફિસમાં વાત ફેલાઈ ગઈ કે, કેટલાંક લોકોની નોકરી જવાની છે. એક કર્મચારી ટેન્શનમાં મુકાઈ ગયો. તેને થયું કે, મારી નોકરી જશે તો શું થશે? મારી પાસે તો કોઈ બચત પણ નથી. આખરે એ હિંમત એકઠી કરી બોસ પાસે ગયો. બોસને કહ્યું કે, મારે તમને એક વાત કરવી છે. બોસે કહ્યું, બોલો. તેણે કહ્યું કે, કોસ્ટ કટિંગની વાતો ચાલે છે. જેમને નોકરીમાંથી કાઢી મૂકવાના છે એમાં મારું નામ તો નથીને? પ્લીઝ, મને નોકરીમાંથી ન કાઢતા. બોસે કહ્યું, બેસો. એ પછી બોસે તેને કહ્યું કે, જે લોકો સારું કામ કરે છે એને કાઢવાનો સવાલ જ નથી. તારું કામ બેસ્ટ છે. તું ચિંતા ન કર. બધાને કાઢી મૂકવાના હશેને તો પણ એમાં છેલ્લું નામ તારું હશે. કાઢવાની વાત આવે ત્યારે પહેલાં એવા લોકોને જ રસ્તો બતાવાતો હોય છે જે કામમાં ડાંડાઈ કરતા હોય છે ! કોરોનાકાળને યાદ કરો. ઘણી કંપનીઓએ છટણી કરી હતી. અમુકને કાઢ્યા હતા, પણ બધાને રવાના કરી દીધા નહોતા! કહેવાનો મતલબ એ છે કે, જે સારું કામ કરે છે એને કોઈ વાંધો નથી આવતો. પ્રોબ્લેમ એ છે કે મહેનત, ઈમાનદારી અને ડેડિકેશનથી કામ કરવાવાળાની સંખ્યા ઘટતી જાય છે !

ગૂગલના સીઈઓ સુંદર પિયાઈએ હમણાં બહુ રસપ્રદ વાત કરી. તેમણે કહ્યું કે, ગૂગલમાં માણસો તો ઘણા અને પૂરતા છે, પણ જે પરિણામ મળવાં જોઈએ એ મળતાં નથી. કર્મચારીઓને જે કામ સોંપવામાં આવ્યું હોય છે એ સારી અને સાચી દાનતથી કરતા નથી. ગૂગલનો સેક્ન્ડ ક્વાટરનો રિપોર્ટ 'વિકર ધન એક્સપેક્ટેડ' એટલે કે અપેક્ષા કરતાં નબળો આવ્યો છે. આ રિપોર્ટ આવ્યા બાદ સુંદર પિયાઈએ પોતાના કર્મચારીઓને વધુ એક્સિસિવન્ટ અને ફોક્સ બનવાનું કહ્યું છે. તેમણે કહ્યું કે, ગૂગલમાં કર્મચારીઓ તો ઘણા અને પૂરતા છે, પણ પૂરી નિષ્ઠાથી કામ કરવાવાળા બહુ ઓછા છે. કર્મચારીઓએ મિશન, પ્રોડક્ટ અને કસ્ટમર ફોક્સ બનવાની જરૂર છે. ગૂગલે કર્મચારીઓની સંખ્યા અને

ગુણવત્તા પર રીતસરની વોચ રાખીને જે લોકો કામ કરતા નહીં હોય અથવા તો જે લોકો કામને લાયક નહીં હોય એની સામે પગલાં ભરવા સુધીની ચેતવણી આપી છે. ગૂગલના કર્મચારીઓમાં આ કારણે ફફડાટ છે.

આ તો અમેરિકાની વાત છે. દુનિયાના મોટા ભાગના દેશોની સ્થિતિ કંઈ વખાણવા જેવી નથી. આપણે ત્યાં ગમે તે કંપનીના માલિક કે એચઆર મેનેજરને પૂછશો તો એવી જ વાત મળશે કે, લોકો દિલથી કામ કરતા નથી. નોકરી કરવા આવે છે, કરવું પડે એટલું જ કામ કરે છે, બાકી ટાઈમપાસ કરે છે અને મોજમજા કરે છે. લંચ અવર લાંબો ચાલે છે અને ટી બ્રેક લંચટાઈમ જેટલો થાય છે. બધા લેપટોપ ખોલીને બેઠા હોય છે, પણ લેપટોપમાં શું ચાલે છે એ કોઈને ખબર હોતી નથી. અમુક કંપનીઓમાં કમ્પ્યુટર સિસ્ટમ જોડેલી હોય છે અને આઈટી હેડ બધું જોઈ શકે છે કે, કોણ કમ્પ્યુટર કે લેપટોપ પર શું કરે છે? આવી ઓફિસોમાં કર્મચારીઓ લેપટોપને બદલે પોતાનો મોબાઈલ ફોન લઈને બેઠા હોય છે. ઓફિસમાં બેસીને સોશિયલ મીડિયા સર્ફ કરનારા લોકોની સંખ્યા બહુ મોટી છે. અમુક કંપનીઓએ તો હવે ઓફિસમાં મોબાઈલ પર જ પ્રતિબંધ મૂકી દીધો છે. જ્યાં મોબાઈલની જરૂર છે ત્યાં પણ સ્માર્ટ ફોનને બદલે સાદો એટલે કે માત્ર વાત થઈ શકે એવો જ ફોન આપવામાં આવે છે. એક કંપનીના માલિકે કહ્યું કે, ધરાર કંઈ કરાવવામાં પણ ખાસ કોઈ મજા નથી. લોકો પોતાની જાતે સમજે એ જ સારું છે, પણ સમજવા તો જોઈએને ! વધુ પડતાં એક્શન અને રિસ્ટ્રિક્શન રાખીએ

તો એવી છાપ પડે છે કે, મેનેજમેન્ટ કૂર છે. પોતે કામચોર છે એવું તો કોઈ કહેવાનું જ નહીંને !

કામ કરવા માટે સારા લોકો મળવા એ પણ નસીબની વાત ગણાવા લાગી છે. એક કંપનીના માલિકની આ વાત છે. તેને સતત એવું લાગતું કે, ઓફિસના કર્મચારીઓ પૂરી મહેનતથી કામ કરતા નથી. તેણે કર્મચારીઓ પર નજર રાખવી. એ વાત સાબિત થઈ કે, ભાગ્યે જ કોઈ કર્મચારી પૂરી મહેનતથી કામ કરે છે. કંપનીના માલિકે પોતાના એચઆર મેનેજરને બોલાવીને કહ્યું કે, આટલા લોકોને છૂટા કરી દો, એ સરખું કામ કરતા નથી. આ વાત સાંભળીને એચઆર મેનેજરે કહ્યું કે, સર આ લોકોને કાઢી મૂક્યા પછી એની જગ્યાએ બીજા લોકોને લેવા પડશે. એ નવા કર્મચારીઓ સારા હશે એની કોઈ ગેરંટી ખરી? બહેતર એ છે કે, આપણે અત્યારે જે કર્મચારીઓ છે એને જ સરખું કામ કરવા મોટિવેટ કરીએ. હવે તો મોટિવેશન અને એનકરેજમેન્ટ માટે પણ જાતજાતની ટ્રેનિંગ અને ટ્રેનરો આવી ગયા છે.

એક સમય હતો જ્યારે લોકો એક જ કંપનીમાં વર્ષો નહીં, પણ દાયકાઓ વીતાવી દેતા હતા. લાંબો સમય કામ કર્યું હોય એમની ગણના કંપનીના વફાદારો તરીકે થતી. લોકોનો કંપની સાથે પણ એક સંબંધ હતો. હવે એમાં પણ સ્થિતિ બદલાઈ છે. હવે યંગસ્ટર્સ જરાકેય પગારવધારો મળે એટલે તરત જ ચેન્જ લઈ લે છે. એક સાવ સાચો કિસ્સો છે. એક કંપનીમાં એક યુવાન નોકરી કરતો હતો. દોઢ વર્ષ થયું ત્યાં એણે નોકરી બદલી નાખી. તેને કારણ પૂછ્યું તો કહ્યું કે, ચેન્જ લેવા માટે ! એકની એક જગ્યાએ કામ કરવાની મજા નથી આવતી, દોઢ વર્ષ તો બહુ થયું !

હવેના યંગસ્ટર્સ જુદી રીતે વિચારે છે. એ ખોટી રીતે વિચારે છે એવું કહેવું વાજબી નથી. દરેકને પોતાના કામ અને નામ માટે વિચારવાનો કે માની લેવાનો અધિકાર છે. અલબત્ત, એક વાત સમજવા જેવી છે કે, તમે જ્યાં ક્યાંય

પણ કામ કરતા હોવ ત્યાં તમારા હન્ડ્સ પર્સન્ટ આપો. કંપની માટે નહીં, પણ તમારા પોતાના માટે. તમે સરખી રીતે કામ કરશો તો કંપનીને તો ફાયદો થશે જ, સાથોસાથ તમારો પણ ગ્રોથ થશે. સારા માણસોની આજે જેટલી જરૂર છે એટલી અગાઉ ક્યારેય નહોતી.

ગૂગલના સીઈઓ સુંદર પિચાઈએ કર્મચારીઓ વિશે નેગેટિવ કમેન્ટ કરી એના કારણે ગૂગલના કર્મચારીઓમાં કેવી ફીલિંગ થઈ હશે? બધાને એવું થયું હશે કે, શું અમે કામ નથી કરતા? ગૂગલનું વર્કિંગ એટમોસ્ફિયર બીજાની સરખામણીમાં બેસ્ટ ગણાય છે. આ વિશે એક કર્મચારીએ વાત કરી કે, અલ્ટિમેટલી તો એ માણસ ઉપર આધાર રાખે છે કે એ પોતાના કામને કઈ રીતે જુએ છે. જેને કામ કરવું જ છે એ ગમે એવી પરિસ્થિતિમાં બેસ્ટ કામ કરશે. જેને કામ નથી જ કરવું એને તમે ફાઈવ સ્ટાર કલ્ચર આપશો તો પણ ઠાગાઠેયા જ કરશે ! નવી જનરેશનમાં ધગશ છે. કંઈક કરી બતાવવાની દાનત છે. થોડાક કામચોર અને દાંડ હશે ! એ તો પહેલાં પણ હતા જ ! ટ્વેન્ટીની થિયરી ખબર છે ને? કોઈપણ ઓફિસ, કંપની કે સંસ્થા વીસ ટકા એક્ટિવ લોકોના કારણે જ ચાલતી હોય છે. અત્યારે જો વ્યવસ્થિત અભ્યાસ થાય તો આ ટ્વેન્ટીની ટકાવારી વધે એમ છે ! બીજું ગમે તે હોય, આપણે આપણું કામ બેસ્ટ રીતે કરવાનું. કંપની સાથેની ઓનેસ્ટી એની જગ્યાએ છે, પણ જાત સાથે પણ એક પ્રામાણિકતા હોય છે એ ભૂલવું જોઈએ નહીં. બાય ધ વે, તમે તમારું કામ પૂરી મહેનત અને લગનથી કરો છો કે નહીં? હા, એવું છે !

નોકરીમાંથી રજા લેવા જાતજાતના બહાના કાઢવામાં આવે છે. તેમાં પણ સિક લિવ એ સૌથી મોટું કારણ હોય છે. એક અભ્યાસ એવું કહે છે કે, સૌથી વધુ સિક લિવ સોમવારે લેવામાં આવે છે અને સૌથી ઓછી સિક લિવ શુક્રવારે લેવામાં આવે છે ! આનું કારણ તમને સમજાઈ ગયું હશે ! *

શું તમે દવા કે વગર આઈડીયલ ફેટ, પેટ, વેટ રાખવા ઈચ્છો છો?

બોડીનું
ચેકઅપ ફ્રી
કરી આપવામાં
આવશે

- * વજન માટે માહિતી
- * પાયનમાં સુધારો
- * હાથ-પગ દુઃખાવા
- * હાર્ટ હેલ્થ

- * સ્કીન હેલ્થ
- * બાળકોના માટે ન્યુટ્રીશન
- * સ્પોર્ટ ન્યુટ્રીશન
- * એનર્જી અને ફિટનેસ

દવા વગર તંદુરસ્ત જીવન ઈચ્છો છો

વધુ માહિતી આજે જ સંપર્ક : કોડીલા - ૯૯૨૪૬૭૮૪૧૭

NanoNine®
INNOVATIVE KITCHENWARE
Sawa Do Life Aasaan!

HOT SERVE
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

4 HOURS
HEAT RETENTION

HOT CHOICE
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

4 HOURS
HEAT RETENTION

ROTI SAVER
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

ROYAL SERVE
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

TIFFINY HEAT PACK-1
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

INSULOCK
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

TIFFINY
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

AIR-LOCK COMBO
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

UniSteel
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

S.S. SteelBot
Single Steel Bottle
14 LITRE SERVING POT

HOT KING
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

IDLI COOKER
STAINLESS STEEL
14 LITRE SERVING POT

WhatsApp: / NanoNineOnline | Facebook: / nanonine.in | Website: / www.nanonine.in | Email: / care@nanonine.in | Phone: + 91 8879 2999 50

Chheda's

Chheda Insurance & Investment Services

Contact For :

- Mutual Fund - General Insurance
- Fixed Deposit - Life Insurance

Nilesh L. Chheda
+91 9820134626
Shaila N. Chheda
+91 9819208711

E-mail : nileshchheda@hotmail.com

Chheda Graphics

Graphic Designers Quality Printers

- Packaging Designs • Screen Printing
- Stationery • Offset Printing
- Brochures • Multicolour Prints
- Books • Banners & Sign Board

Ketan : 98209 77922
E-mail : ketanlchheda@gmail.com

309-ATLANTIC COMMERCIAL TOWER, RB MEHTA MARG, PATEL CHOWK, ABOVE VODAFONE GALLERY, GHATKOPAR (E), MUMBAI-400 077
Tel. : +91 22 25060549 / 25060283 / 21020495 / 21020692

હે પ્રભુ, અમને દશે દિશાએથી શુદ્ધ અને સ્વચ્છ પાણી પ્રાપ્ત થાઓ !

■ હર્ષદ પંડ્યા 'શબ્દપ્રીત'

છે લલા કેટલાક
સમયમાં જેટલી
ઝડપથી પાણીનું

સ્તર જમીનમાં ઊતરવા માંડ્યું છે, એના
કરતાંય અનેકગણી ઝડપે એટલે કે બુલેટ
ટ્રેનની ઝડપે આજના નેતાઓનું પાણી
ઊતરવા માંડ્યું છે !

એક ચૂંટણીસભામાં એક પાણીદાર
નેતાએ પાણી બતાવતું ભાષણ કરતાં કહેલું
કે એકવાર અમને સત્તા સોંપી જુઓ, આખા
શહેરને જ નહીં, પૂરા દેશને અમે પાણી
પાણી કરી દઈશું !

આ નેતાને અમારા ખાંખાખોળિયા પત્રકાર મિત્ર લાલુ
લક્કડે દૂરબીનની મદદથી શોધી કાઢ્યા અને લાગ મળતાં જ
એણે આ નેતાને પૂછ્યું : “સાહેબ, યાદ છે? ચૂંટણી સમયે
તમે કહેલું કે એકવાર અમને સત્તા સોંપી જુઓ, અમે આખા
દેશને પાણી પાણી કરી દઈશું? તો સાહેબ, દેશની વાત જવા
દો, આપણા શહેરને તો પાણી પૂરું પાડો?”

“તમે લોકો ખરા છો યાર !” નેતાએ શિયાળને પ્રેરણા
મળે એવી ચાલાકીથી કહ્યું, “અમે જ્યારે આખા શહેરને
પાણી પાણી કરી દઈએ છીએ ત્યારે તમે લોકો જ અમારો
વિરોધ કરો છો અને અમને હલકા પાડો છો?”

“તમે વળી ક્યારે આખા શહેરને પાણી પાણી કર્યું અને
અમે તમારો વિરોધ કરીને હલકા પાડ્યા? એક વાત સમજી
લો સાહેબ, કે એકવાર હલકા પડી ગયા પછી બીજી વાર
એવો ભય રાખવાનો ન હોય.”

“તમે સમજ્યા નહીં યાર”, નેતાએ કાચિડાને શરમના
માર્ગ આપઘાત કરવાનું મન થાય એટલી ઉચ્ચ કોટિએ રંગ
બદલતાં કહ્યું, “કેમ, ચોમાસામાં આખું શહેર પાણી પાણી
નથી થઈ જતું? તમે એમ માનો છો કે એમાં અમારો સહેજ
પણ ફાળો નથી? અરે ભઈ, શાસન કરવાની અમારી
અભૂતપૂર્વ આવડત અને અક્કલ હોંશિયારીના વખાણ
કરવાને બદલે તમે આમ ટીકા કરો એ સારું નહીં. વળી,

તમને લોકોને એ પણ ખબર હોવી જોઈએ કે વરસાદી પાણી
વહીને ગટરોમાં જતું ના રહે એટલા માટે તો અમે ગટરોય
ફક્ત ‘ઓન પેપર’ જ સાફ કરાવીએ છીએ.”

મિત્રો, આ તો માત્ર કાલ્પનિક વલોપાત છે, પણ એમાં
પૂરી સચ્ચાઈ તમને નથી લાગતી?

આજે ચારેબાજુ પાણીમાં મંદી આવી રહી છે. આ મંદી
શેરબજારની મંદી કરતાં થોડી વિચિત્ર છે. આમાં લેવાલ કરતાં
વેચવાલને તો ફાયદો જ ફાયદો છે !

આજના શાસકો હવે પહેલાં જેવા પાણીદાર રહ્યા નથી
એટલે સાવ પાણી જેવી વાતમાં પણ એ લોકો પાણીમાં બેસી
જાય તો પણ આપણે દુઃખી નહીં થવાનું, કારણ કે પોતાની
આવડતનો પરિચય આપવાની આ એક સ્ટાઈલ છે !

અમારા પાણીદાર પત્રકાર લાલુ લક્કડે પાણી બચાવવાના
કેટલાક અફલાતુન ઉપાયો સૂચવ્યા છે જે અપનાવવા
જેવા છે !

* દરેક ઘરમાં સૌ સભ્યોએ નહાવા માટે વારા કાઢવા.
દા.ત. કોઈ પરિવારમાં બે કે ત્રણ સભ્યો હોય તો એમણે
આંતરે દા’ડે નહાવાનું. ચારથી છ સભ્યો હોય એ પરિવારે
દર અઠવાડિયે નહાવાનું. છથી વધારે સભ્યો હોય એમણે
દર પંદર દિવસે પોતાનો વારો આવે એ રીતે નહાવાનું.
સરકારે પણ આ માટે ‘વોટર સેવિંગ સ્કીમ’ બનાવવી જોઈએ

અને જે પરિવાર ભલે ગમે તેટલા સભ્યો ધરાવતો હોય, પણ એ પરિવારના સભ્યો મહિનાની આખર તારીખે જ સ્નાન કરશે તો એનું 'સહનશીલ પરિવારશ્રી' તરીકેનો એવોર્ડ આપી, સરકાર તરફથી સન્માન કરવામાં આવે. જે પરિવાર માત્ર એકત્રીસમી તારીખે જ સ્નાન કરશે એ પરિવારને 'સ્વચ્છવિભૂષણશ્રી'નો ઈલકાબ આપી રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ સન્માનિત કરવામાં આવે.

❖ સવારે બ્રશ કરી કોગળા કરવામાં કે મોઢું ધોવામાં પાણીનો બગાડ અટકાવવા માટે ઘરના દરેક સભ્યોએ પોતપોતાના અલગ પેપર નેપકિનને ભીના કરી મોઢું લુછી લેવું. કોગળા કરવા માત્ર અડધી ચમચી જ પાણી લેવું. મહેમાનો માટે અલગ પેપર નેપકિન રાખવા.

❖ ઘરે જ્યારે મહેમાન આવે ત્યારે એમને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહી દેવાનું કે 'આવો, આવો, ભલે પધાર્યા! તમારે પોતાને પીવા માટેનું પાણી લઈને જ આવ્યા છો ને?' જો કોઈ મહેમાન પોતાના પાણીની વ્યવસ્થા કર્યા વિના જ આવી જાય તો પણ ટેન્શનમાં નહીં આવી જવાનું. એમને માટે અલગ સાઈઝની ચાર-પાંચ બૂંદ સમાય એવી નાનકડી પણ રૂપકડી ચમચીઓ રાખવી. જેમ પ્રસાદિયા પેંડા મળે છે એમ પાણીની આ અછતમાં હવે 'મહેમાનિયા ચમચી' પણ મળતી થઈ ગઈ છે એનો સદુપયોગ કરવો. વળી, મહેમાનોને નહાવા માટે પાણી આપવાને બદલે એક જોડ નવાં કપડાં ખરીદીને આપવાં પોસાય, કેમકે મોંઘા ભાવના પાણી કરતા એ સસ્તુ પડે.

❖ ઘરમાં પૂજાપાઠ માટે કે સૂર્યનારાયણને અર્ધ આપવા માટે કળશ કે ગ્લાસમાં નહીં, પણ એક ચમચીમાં પાણી લેવું અને 'ટપક પધ્ધતિ' મુજબ દેવ-દેવીની મૂર્તિને 'છંટકાવ સ્નાન' કરાવવું અને સૂર્યનારાયણને 'છંટકાવ અર્ધ' આપવો. આ સમયે મનોમન પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભુ, તમને તો અમે આટલું સ્નાન કરાવીએ છીએ. બાકી, અમને કોઈને એટલું યાદ નથી કે છેલ્લે અમે ક્યારે નહાયા'તા. અમારે

તો હવે નહાવાના દા'ડા ગયા પ્રભુ, તમને ગમ્યું તે ખરું, બીજું શું?

❖ સરકારે અને પર-સેવાભાવી સંસ્થાઓએ ઠેરઠેર મોટાં હોર્ડિંગ્સ મુકાવીને 'તનશુધ્ધિ કરતાં મનશુધ્ધિ જ મોક્ષ આપે છે !' એવા સૂત્રોનો પ્રચાર કરી 'પાણી બચાવ અભિયાન' શરૂ કરવું જોઈએ.

❖ ઘરમાં સૂકામેવા જેવી જ રસોઈ બનાવવી કે જેથી વાસણો અને હાથ-મોં બગડે નહીં કે જેથી કરીને સાફસફાઈ કરવામાં પાણીનો બગાડ થાય નહીં.

❖ ઘરમાં કે ઓફિસમાં ભીના રૂનાં પૂમડાં રાખવા, જેથી તરસ લાગે કે એક પૂમડું મોઢામાં મૂકી રાખવું. આમ કરવાથી ગળું સુકાય નહીં. આ માટે દરેક વ્યક્તિએ પોતાની પાસે આવું 'પૂમડાંપર્સ' રાખવું અને તરત જ એનો વીમો ઉતરાવી લેવો.

❖ લગ્નના સત્કાર સમારંભોમાં વરકન્યાએ એકબીજાના મોઢામાં આઈસ્ક્રીમ, જ્યૂસ કે એવું કોઈ પ્રવાહી ખવડાવવા-પીવડાવવાને બદલે ચમચી ચમચી પાણી પીવડાવવું કે જેથી એકબીજાની આંખોમાં એકબીજા માટે જિંદગીભર પ્રેમની ભીનાશ જળવાઈ રહે.

❖ વર્ષ દરમિયાન જે પરિવારે પાણીનો સૌથી ઓછામાં ઓછો વપરાશ કર્યો હોય એવા પરિવારનું 'જયશ્રી એવોર્ડ' અને પીવાના પાણીની એક ડોલ (પાણીથી ભરેલી) આપી સરકારે સન્માન કરવું અને એ પરિવારને 'લાઈફટાઈમ પાણીદાર અચિવમેન્ટ'થી નવાજીને રાષ્ટ્રીય પરિવાર તરીકે જાહેર કરવો.'

મિત્રો, આજે પાણી જેવું પાણી ઘી, દૂધ અને અમૃત કરતાં મોંઘું થઈ ગયું છે. ત્યારે આપણે સૌ ઋગ્વેદની પેલી પ્રાર્થનામાં આજના સમય પ્રમાણે થોડો ફેરફાર કરીને ભગવાનને એટલું જ કહીએ કે હે પ્રભુ, અમને દરેક દિશાએથી પીવા યોગ્ય શુધ્ધ અને સ્વચ્છ પાણી મળે ! ❖

J.P. Sangoi,
Manish J. Sangoi
Jayesh J. Sangoi
(Kapayawala)

PARAS
REXINE HOUSE

Phone : 24307609

M. : 9820156242

M. : 9820786889

A.C. Show Room

Mattress - Pillows - Cushion

P.V.C. Floor Carpet, P.V.C. Tiles - Wooden Flooring - Wall Paper - Wall Poster - Vertical Blind - Vanishing Blind - Speaker Box Carpet - Roller Blinds - Roman blinds - Suncontrol Films

Plastic Mat - Grass Mat - Bath Mat - Flaxy Mat - Coir Mat - Rubber Mat

Dealers in : ❖ All Kinds of Art Leather Cloth, Rexine, P.U. Foam, Rubber Foam, Rubberised Coir, Upholstry Materials & ETC. Memory Foam Mattress & Products ❖ Sleepwell ❖ Springwel ❖ MM Foam ❖ Kurlon ❖ Centuary ❖ Libra Mattres ❖ Mattress, Pillows, Cushion ❖ Sofa Cover

Tirthankar, Shop No. 5, S.K. Bole Road, Dadar (W), Mumbai-400 028.

Email : parasrexinehouse@gmail.com - Fecabook : parasrexinehouse

Intagama : parasrexinehouse

વાત્સલ્ય વંદના

સં સારમાં ઘણાં લોકો ગમે તેવી પદવી પર બેઠેલા પણ મા-બાપની કૃપાથી આ સ્થાને પહોંચ્યાનો ઉલ્લેખ કરતા રહે છે. મા-બાપ માટે સંતાને કેવો વ્યવહાર-ભક્તિ કરવી જોઈએ તે વાત માર્ગાનુસારીના બોલમાં બતાવેલ છે. કવિવર્યશ્રી સિધ્ધીમુનિ મહારાજ માર્ગાનુસારીના એ બોલનું જે રીતે ગાથાઓમાં વર્ણન કર્યું છે તે અહીં વિચારીએ :

**મા-બાપ આદિ વૃદ્ધને ત્રણ કાલ ભક્તિથી નમે,
પગને પખાળી પ્રેમથી જળ આચમે પ્રાતઃ સમે,
ચંદન ઘસી સદ્ભાવથી તેના ચરણ અર્ચન કરે,
પુષ્પો ઘરી પાદો પરે પૂજન કરે ગુણ ઉચ્ચરે ॥૧॥**

મા-બાપ અને ઘરમાં રહેતા વડીલોની ત્રણે કાળે ભક્તિથી નમવું... એમના ચરણ-પગ ધોઈને પ્રાતઃકાળે આચમન લેવું... ચંદનાદિથી સદ્ભાવપૂર્વક તેમના ચરણનું પૂજન કરી તેમના ગુણગાન કરવા. કેવલ તેમની આ પ્રકારની પૂજાથી ભક્તિ તો કરવી પણ સાથે સાથે તેમની આજ્ઞાનું પણ પાલન કરવું. હા... પૂજા - પાઠ - ભાવ - ભક્તિથી કરે ચરણ પખાળે ચરણજલ લે. જલથી ધોઈને આચમન-પુષ્પાદિ ચરણે ધરે પણ આજ્ઞાનું જો પાલન ન કરે તો આ પૂજા - ભક્તિ નિરર્થક કહેવાય. સંતાને તેની આજ્ઞાનો અનાદ ન કરવો અને એમના કરેલા ઉપકારોનો બદલો વાળવા શું કરવું? તે જાણીએ.

**પરલોકમાં કલ્યાણકારી ત્યાં વડીલને જોડતો,
બધી લોકની પરલોકની વાતે રજાથી વર્તતો,
સુન્દર સુગન્ધી ફળ-ફૂલો ઈત્યાદિ તસ આગળ ઘરે,
નવ અન્ન વસ્ત્રાદિ પછી તે ભોગવે અર્પી, ખરે. ॥૨॥**

મા-બાપ વડીલોને જિંદગીમાં શાન્તિ - ખુશી - આનંદ રહે... તે રીતે સંતાનોએ તેમને સગવડતા આપવી જોઈએ. એવી જાતની અનુકૂળતાઓ ઊભી કરી દેવી જોઈએ. કલ્યાણકારી માર્ગે જોડવા વડીલો મા-બાપને એવી યોગ્યતા ઊભી કરી આપવી જોઈએ. ખાવા-પીવા-પહેરવા - ઓઢવાની તમામ વ્યવસ્થા આપવી જોઈએ. ધર્મના માર્ગે વિશેષ સુવિધા આપી ઋણમુક્તિ માટે યોગ્ય ઉપાયો કરવા જોઈએ. ધર્મ માર્ગે સાનુકુળતા અને ધર્મ માર્ગે સ્થિર કરવાથી ઋણ અદા થઈ શકે.

નરેશ મુનિ

**આ રીતે વૃદ્ધોને પૂજે માર્ગાનુસારી એ ખરો,
હળવાશ હોતાં કર્મની જ્યાં ગુણ એ જાગ્યો વડો,
તે પૂજ્ય થાતો લોકમાં નિજ વૃદ્ધને જે પૂજતો,
ધર્માધિકારી ધર્મથી સ્વર્ગે જતો શિવ પામતો. ॥૩॥**

વિશેષ રીતે વડીલ, મા-બાપની સેવા પૂજા કરે છે. તે માર્ગાનુસારીના માર્ગે છે. એનાથી કર્મોની હળવાશ થાય અને ગુણોનો વિકાસ થાય તેવા લોકો પૂજ્ય - વડીલો - મા - બાપની સેવા - ભક્તિથી પૂજ્ય બને છે. ધર્મનો પણ તે વ્યક્તિ અધિકારી બની શકે છે અને સ્વર્ગ-અપવર્ગને પામવામાં ખૂબ સુગમતા ઊભી કરે છે.

**ઉપકારી જે માતા-પિતા તેના સમું કુણ સૃષ્ટિમાં?
વાત્સલ્ય ને મમતા ભરી જેની અમીમય દષ્ટિમાં,
જેઓ સદા ચિંતન કરે હિત ક્યાં રહ્યું સંતાનનું?
સંતાનના હિતકારણે સંકટ સદે કોડોગણું. ॥૪॥**

મા-બાપ હંમેશા સંતાનનું ભલું ઈચ્છે... ભલું થાય તેવા પ્રયાસ કરે. આ સૃષ્ટિમાં - જગતમાં મા-બાપ સમાન ઉપકારી કોણ હોઈ શકે? સૌથી વિશેષ ઉપકાર આ વિશ્વમાં મા-બાપનાં

શુભ પ્રસંગોની
રંગતમાં સંગત માણવા મહેમાન ને નવાજવા,
સંતોષના ઓડકારની અપેક્ષા એટલે જ

Gala Caterers

FINEST IN FOOD INDUSTRY

SINCE 1977

આ શુભ સ્થળો માટેનાં અધિકૃત કેટરર્સ

સેફ્ફલ મુંબઈ :

- કામગાર ગ્રાઉન્ડ-પરેલ
- હાલાઈ વાડી-દાદર
- કિંગ જોર્જ હોલ એન્ડ ગ્રાઉન્ડ-દાદર
- વસંત સ્મૃતી-દાદર
- ગુજર વાડી-માટુંગા
- ગુજરાતી સેવા મંડળ-માટુંગા
- ફલેમિંગો હોલ-માટુંગા
- પંજાબ હોલ-માટુંગા
- રામવાડી-માટુંગા
- નારાયણશામળી વાડી-માટુંગા
- નખુ હોલ-માટુંગા
- ખાલસા હોલ એન્ડ ગ્રાઉન્ડ-માટુંગા
- લોહારવાડી-માટુંગા
- માનવ સેવા સંઘ-સાયન
- સુમતી ગુજર-કુર્લા
- ભાટિયા વાડી-ઘાટકોપર
- સોમૈયા ગ્રાઉન્ડ-ચુનાભડી, ઘાટકોપર
- શિવાજી ટેકનિકલ ગ્રાઉન્ડ-ઘાટકોપર
- ધી પેલેસ હોલ-મુલુંડ(વેસ્ટ)
- આર.આર બેન્કવેટ-મુલુંડ (ઈસ્ટ)
- સુરજ વોટર પાર્ક-ચાણા
- રીટ્ઝ બેન્કવેટ-ચાણા

સાઉથ મુંબઈ :

- એસ.આઈ.ઈ.એસ. ગ્રાઉન્ડ-વડાલા
- નીક્કો હોલ-વડાલા
- એસ.એન.ડી.ટી. કોલેજ-વડાલા
- એક્સ કલબ-ચેંબુર
- ચેંબુર જીમખાના હોલ એન્ડ ગ્રાઉન્ડ-ચેંબુર
- ગ્રાન્ડ બેન્કવેટ-ચેંબુર
- ગ્રાન્ડ નાલંદા-ચેંબુર
- સિંધી જીમખાના-ચેંબુર
- ગુજરાત ભવન-વાશી
- આચુષ રીસોર્ટ-પનવેલ

વેસ્ટર્ન મુંબઈ :

- એમ.ઇ.ટી.બાન્દા (વેસ્ટ)
- અંધેરી સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ-અંધેરી
- વાગડ વિશા ઓસવાલ મહાજન વાડી-અંધેરી
- કમલ અમરોલી-JVLR
- એફ.એમ.બેન્કવેટ-ગોરેગામ અને રામ મંદીર
- તેરાપંથી ભવન-કાંદીવલી
- વુડ સ્ટોક રીસોર્ટ

પ્રવીણ ગાલા :
9892183338

અનુલ ગાલા : 93222 21205 • રાજેશ ગાલા : 98200 32010
રોહિત ગાલા : 98200 99251 • હિરાગ ગાલા : 97020 29280

૫, નરરાજ બિલ્ડીંગ, લક્ષ્મી નારાયણ લેન, માટુંગા (સે.રેલ્વે), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૯
ફોન : ૨૪૦૨ ૫૩૧૬, ૨૪૦૧ ૩૫૪૭

E: galacaterers@gmail.com | W: www.galacaterers.in

અમે આઉટ સ્ટેશન તથા કોર્પોરેટ ઓર્ડર્સ સ્વીકારીએ છીએ

પણ સંતાનને આવડતું ન હોય ત્યારે બોલવાની શરૂઆત મા થી જ કરાવે. અસ્પષ્ટ થોડું બોલે કે સૌ હસી હસીને એના બોલવાને આવકારે... કાલીઘેલી ભાષા બોલતો થાય કે તરત જ સૌ રાજી રાજી થઈ જાય. હવે અમારા બહુને બોલતા આવડી ગયુંનાં સમાચાર બધાંને આપે.

બોલવા-ચાલવાનું શીખવાડતી મા પ્રેમથી સંતાનનું લાલન-પાલન કરે... પિતા પણ એટલા જ હેતથી બોલાવવા-

છે. હંમેશા સંતાન માટે સંતાનના સુખ માટે સતત ચિંતાતુર રહે છે. સંતાનો પર વાત્સલ્ય-મમતા અમીભરેલી દૃષ્ટિ રાખતા હોય છે અને સંતાનનાં હિત માટે હંમેશા ચિંતિત રહે છે અને સંતાનના ભલા માટે કરોડો કષ્ટો મા-બાપ સહેતા હોય છે.

**નહીં બોલતાં નહીં ચાલતાં નહીં કહીં કરતાં આવડે,
શિખવાડતી ત્યારે હસી માતા અતિયત્નો વડે,
લાલન કરે પાલન કરે અતિ પ્રેમથી પિતા વળી,**

એ માતનો ને તાતનો બદલો વળે શાને કરી? IIપાII

સંતાનને હાલતાં-ચાલતાં આવડતું ન હોય... ત્યારે મા ચલાવવા માટે કેટકેટલી મહેનત કરે. આંગળી પકડી થોડો થોડો ચલાવે... આંગળી છોડી બે-ચાર પગલા ચલાવે. મા-બાપ રાજી થાય. બે પગલા ચાલ્યો હોય તો બધાને કહે હવે ચાલતાં શીખે છે. પા-પા પગલી ભરે તો પણ મા બધાને એ સમાચાર આપે કે આજે તો પોતાની રીતે ઊભો થઈ થોડો ચાલ્યો... થોડો ચાલે બધા તાડીઓ વગાડે સંતાન હસી હસી ઊભો થાય. પાછો બેસી જાય. પાછો પ્રયત્ન કરે. મા થોડું થોડું ચાલી-ચાલીને શીખવાડે... ઘણી મહેનત પછી ચાલવાનું શરૂ થાય. સૌ ખુશ થઈ જાય... ચાલવાનું શીખવાડવામાં ખુશી થતાં મા-બાપને કેટલી આનંદ-ખુશી હોય છે. બોલતાં

ચલાવવામાં પ્રયત્ન કરે. સંતાનને ખૂબ જ પ્રેમ આપે. આવા પ્રેમ-વાત્સલ્ય મમતા મૂર્તિ મા-બાપે સંતાનો પર જે જે ઉપકારો કર્યા હોય તેનો બદલો કોઈ રીતે વાળી ન શકાય. મા-બાપ મોટા થતાં સંતાનોએ મા-બાપ પ્રત્યેની જવાબદારી સભાનપણે અદા કરવી જોઈએ. અનેક પ્રયત્નોથી સંતાનોને પગભર કરનાર મા-બાપનાં ઉપકારોનો બદલો વાળવા પાછી પાની ન કરવી જોઈએ.

સુરેન્દ્ર આસ્થાવાદીનું આ ગીત ઘણું ઘણું કહે છે :

**“મને જન્માવા ભોગ મહા આપ્યો તેં માવડી,
હેત કરી હૈયામાં ચાંપ્યો તેં માવડી...**

મને મા ની મીઠાશ નહીં વિસરે રે... મને...

જગમાં અવતરવાનું માધ્યમ તું માવડી,

રાખ્યો ટભૂરી મને નવ માસ માવડી...

તવ આંખેથી સ્નેહધાર નીતરે રે... મને...

રાખેલો રોજ મને મલકાતો માવડી,

પાયો અમૃતકુંભ છલકાતો માવડી...

તારે ઉરે સદ્ભાવના ઉભરે રે... મને...

પારણીયે બાળોને હીંચકાવ્યા માવડી,

હાલરડાં હેતભર્યા હલકાર્યા માવડી...

With Best Compliments From

AMRATLAL K. SAVLA

Insurance Advisor

603, Girner Towar, Plot No.208, Ram Tekdi Road, Sewri, Mumbai-400015

Mo. : 98212 15265 - 83560 37821

Kutch Rachana (Gujarati Monthly) ❀ 5th, June - 2023 ❀ 21

તારે ઉછંગે ઉર મારું ઉછળે રે... મને...
 પલળી રહેલ પલ પલ પ્યારી માવડી,
 રાખ્યો સૂકે મને સુવડાવી માવડી...
 તને જોતાં મન આનંદે વીહરે રે... મને...
 ખોળે બેસી જગ બતાવ્યું માવડી,
 પાલવથી પ્રીત-પુર છલકાવ્યું માવડી...
 નહીં બાલુંડાં પર કદી વીફરે રે... મને...
 ઉજળી બનાવી મારી જિંદગાની માવડી,
 મઘથી મીઠી તારી જીભલડી માવડી...
 એ વાણીથી મોતીડા વીખરે રે... મને...
 આંખેથી અળગી તું થાતી ના માવડી,
 બોલાવ્યા પહેલાં તો આવતી તું માવડી...
 દિલ સુંદર તસવીર તારી ચીતરે રે... મને...
 શોધું છું હવે નથી મળતી તું માવડી !
 ‘બેટા’ કહી કોણ બોલાવે માવડી?...
 તારી યાદે આંસુડાં નિઝરે રે...
 મને મા ની મીઠાશ નહીં વીસરે રે... ॥”

આ ગીતમાં કવિએ સરસ ભાવ ભર્યા છે... હૃદયની લાગણીઓ ઠલવી છે. એક ચિંતક ચોટદાર વાત મા વિશે સમજાવતાં કહે છે કે :

બાળકને જન્મ આપી થાકી ગયેલી માતાએ પડખું ફેરવ્યું હોય ને એનું તાજું જન્મેલું બાળક દબાઈ ગયું હોય એવું બન્યું છે ખરું? ફક્ત આટલી જ હકીકત માતાનાં વાત્સલ્યને સિધ્ધ કરી દે છે.

“એ મા હશે”

‘જલાલ’ની આ રચનાને માણવા જેવી છે :
 જે તને જોઈને પળપળ જીવશે ‘એ મા હશે’,
 જે ભીનું ખુદનું ઊંઘાનું રાખશે ‘એ મા હશે’,
 માનથી-સન્માનથી દુનિયા તને બોલાવશે...
 પણ કહી ‘બેટા’ તને પોકારશે ‘એ મા હશે’,
 આટલા અભ્યાસમાં પણ રહી જઈશ નાદાન તું,
 સત્ય સઘળાં પ્રેમથી સમજાવશે ‘એ મા હશે’,
 આ જગત પળમાં ભૂલાઈ જાય છે અહીંયા ‘જલાલ’
 યાદ કોઈ તોય હરદમ આવશે ‘એ મા હશે’ !!
 ને તને પળપળ હૃદયમાં રાખશે ‘એ મા હશે’,
 ને સુકું તારી નીચે જે મૂકશે ‘એ મા હશે’ !!!

■ ‘જલાલ’

જય અંબે મા જય આરંભરજી દાડા જય શાહલ મા
 જરમ પુજવ વડીઓને નામસ્કારે મંદન

Hetal Photo Art

Since 1981...

- PHOTO / VIDEO & MULTI SET UP CAMERAS
- LED SCREENS
- PLASMA TV / PROJECTORS
- DIGITAL ALBUMS, FRAMES & GIFTS
- JIMMY JIBS
- CONFERENCES & AWARD NITES
- EVENTS & WEDDING PLANNERS
- SPECIAL TELECAST ON AASTHA, ARIHANT & JAY HO INTERNET TV CHANNEL

- PRE WEDDING
- CANDID PHOTOGRAPHY
- CANDID VIDEOGRAPHY
- PORTFOLIO ● FASHION ● JEWELLERY
- INDUSTRIAL, COMMERCIAL & INTERIOR
- DOCUMENTARIES & CORPORATE FILMS
- PRODUCT LAUNCHING FILMS
- HELICAM & HELICOPTER SHOOT

Mahesh Shah : 9821050853

Hetal Photo Art

38/40 Bora Bazar, Fort,

Mumbai - 400 001

Tel.: 22641387

email : hetalphotoart@yahoo.com

Karan Shah : 9773109850

**KARAN SHAH
 PHOTOGRAPHY**

B-45, Soman Nagar, Chinchpokli (E),

Mumbai - 400 012

email : karanshahm@gmail.com

Only memories are forever

બેસણું

■ દિનકર દેસાઈ 'વિશ્વબંધુ'

‘જે જાયું તે જાય’ એ સિધ્ધાંત પ્રમાણે પશુ હોય, પક્ષી હોય, ખીલેલું ફૂલ હોય કે પછી

માનવી હોય તે બધું જવા માટે જ છે - કોઈ ઉતાવળે તો કોઈ આળસમાં રહીને. માનવજાત આ રહસ્ય જાણતી હોવા છતાં ગયેલાનો શોક કર્યા વિના રહી શકતી નથી. કેટલાક પ્રદર્શન શોખીન લોકો બેસણું રાખીને એ શોકનું પ્રદર્શન પણ ભરે છે - જોકે પછી આવી પડેલા શોકનું ઉદમણું કરવાની બુધ્ધિ કામે લગાડે છે ખરા.

મારા એક પ્રિય મિત્રના પિતા હૃદયરોગના હળવા હુમલામાં એંશી વર્ષે આ ફાની દુનિયા ત્યજી, મૂડીમાં એમનો નિર્જીવ દેહ મૂકીને ચાલ્યા ગયા. ‘બુધવારે બેસણું રાખ્યું છે’ એવું સમાચારપત્રમાં વાંચીને એને આશ્વાસન આપવા જવાની મારી ફરજ સમજી હતું એને ત્યાં ગયો - માણસ તરીકે એકવાર જન્મ્યા પછી મારે માણસ રહેવું હોય તો જવું જ જોઈએ. મિત્રના બાપે આ રીતે વેળાસર પણ અચાનક મૃત્યુ પામીને એવી વિચિત્ર પ્રશ્નાત્મક પરિસ્થિતિ ઉપસ્થિત કરી હતી કે, બાપને પોતાના સંતાન તરફ વધુ પ્રેમ હોય છે કે સંતાનને બાપ તરફ? સંતાન ગુજરી જાય તો બાપને શોક થાય છે ખરો, પણ પછી બીજા સંતાનનું અવતરણ થતાં એને રમાડવામાં, ખવડાવવા-પીવડાવવામાં અને ભણાવવા જતાં, એ ધારે તો, ગુજરી ગયેલા સંતાનને ભૂલી જઈ શકે છે, કારણ કે બીજા સંતાન મેળવી શકાય તેવી કુદરતે વ્યવસ્થા કરેલી છે. જ્યારે બાપ ગુજરી જતાં સંતાન લગભગ અનાથ થઈ જાય છે. બીજો બાપ ક્યાંથી મેળવવો? એટલે સંતાનને બાપ મર્યાનું દુઃખ વધુ થાય તે સમજી શકાય તેમ છે. બાપ ગુજરી જતાં નિરાધાર થઈ ગયેલાં બાળકોને અનાથાલયમાં દાખલ કરી શકાય જ્યારે સંતાન ગુજરી જતાં બાપને અનાથાલયમાં મોકલવામાં નથી આવતો. મારો મિત્ર આ રીતે અનાથ બની ગયો હતો અને જે રીતે એ રડતો હતો તે જોયા પછી મારી રહીસહી શંકા પણ નષ્ટ થઈ ગઈ.

મિત્રના પિતા એવા ઓચિંતા અને એવા ક્ષમયે ગુજરી ગયા કે મારી ઈચ્છા હોવા છતાં હું એમની સ્મશાનયાત્રામાં સામેલ થઈ શક્યો ન હતો. મિત્રના માથે તો આભ તૂટી પડ્યું હતું તો હું પણ ઓછી મુશ્કેલીમાં ન હતો. બેસણાનું વાંચીને મારી મુશ્કેલીમાં ઓર વધારો થયો હતો. ત્યાં જઈને મારે ખરખરો કરી સહાનુભૂતિ પ્રગટ કરવાની હતી. આવી રીતે બેસણામાં જવાનું આ સૌ પ્રથમવાર બન્યું હોવાથી એને કેવી રીતે આશ્વાસન આપીશ તેનો મહાવરો કરવાની જરૂર હતી. કેટલાંક આશ્વાસનવચનો વિચારી રાખ્યાં, જેવાં કે, ‘ઈશ્વરને જે ગમ્યું તે ખરું’, ‘આપણો કંઈ ઉપાય ચાલતો નથી,’ ‘હોય, વહેલા કે મોડા બધાને જ જવાનું છે’, ‘હિંમત રાખીને કામ કરો’, ‘રડવાથી કંઈ ગયેલું માણસ પાછું ફરવાનું નથી,’ ઈત્યાદિ.

મિત્રને ત્યાં ગયો તો એ મહાશય રડી રહ્યા હતા. મેં તેની પાસે બેસીને તૈયાર કરેલું ભાષણ ઠપકાર્યે રાખ્યું. રડી રહેલા મિત્ર રડવાનું બંધ કરી, મોં પહોળું કરી, મારી સામે જોઈ રહ્યો. વિશેષ બોલવાનું ન હોવાથી ફરીથી મેં જૂની રેકર્ડ શરૂ કરી. એને આમ રડતો બંધ થયેલો જોઈને રેકર્ડ બંધ કરવી જ હિતાવહ લાગી અને હું ચૂપ થઈ ગયો. ત્યાં બીજા લોકો આવવા લાગ્યા એટલે હાથ જોડી મેં વિદાય લીધી.

પછી તો અનેક બેસણામાં જવાનો અને આ અદ્ભુત કાર્યક્રમ નિહાળવાના અવસરો મળતા રહ્યા. સગાંવહાલાંઓને જેમ જેમ ખબર પડતી જાય તેમ તેમ અનંતકાળ સુધી આશ્વાસનનો ધોષ વહેતો કરવા આવી પહોંચે.

પડેલા ઘાને વાંદરો પહોળો કર્યા કરે તેમ મરણ પામેલી વ્યક્તિને સંભારી સંભારીને, તેના વિષે વાતો કરી કરીને, રડતા માણસને રડતો બંધ થયેલો જોતાંની સાથે જ એવું કંઈક બોલે કે પેલાને પાછું એકડે એકથી શરૂ કરવું પડે. દુનિયાનો કોઈ મહાન બનાવ બન્યો હોય તેમ મોટરમાં, કોઈ સ્કૂટર પર, કોઈ સાઈકલ પર તો કોઈ પગપાળા આવી પહોંચે. વખતસર પહોંચવા કોઈ રિક્ષામાં પણ આવે. ઘરમાં જગાની તંગી હોય તો સંખેડાનું ફર્નિચર હોય તો ય એક રૂમમાં ભરી ઓરડો ખાલી કરી શેતરંજીઓ પાથરી દેવી પડે. બેસણું પૂરું થયા પછી પણ ત્યાં અમુક માણસોમાં બેસી રહેવાનો હક્ક મળેલો જ છે. જેને ત્યાં આ પ્રસંગ આવી પડ્યો હોય તે તો સાંજ પડે ત્યારે ઉભા થવાની શક્તિ પણ રડીરડીને ગુમાવી બેઠો હોય છે !

બેસણામાં જવાનું હોય ત્યારે કાળજીપૂર્વક પહેરવેશ પરિધાન કરવો પડે છે. પોશાક સાદો જ જોઈએ. ચકચકિત જાપાનનું પેન્ટ ન ચાલે, એમ કરો તો શોકમાં ખામી આવે. આમ જનતાની જરૂરિયાતોનો ખ્યાલ રાખીને ભલી મિલો બહેનો માટે ખાસ આ પ્રસંગે જ પહેરવા કાળી પટીના સાડલા તૈયાર કરતી રહી છે.

પ્રસિધ્ધ પુરુષને ત્યાં આવી ઘટના બને ત્યારે કેટલીક એવી વ્યક્તિઓ આવી પહોંચે છે જે કોઈને પણ ઓળખતી ન હોય. પણ એમની પાસે એક અધિકારપત્ર હોય છે - 'આમ તો ચાલે. પણ સારામાઠા પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહેવું પડે.' બનાવટી મૌન એ આવા બેસણાનું ખાસ રહસ્ય છે. લગ્ન માટે ખાસ મંડપની યોજના થાય છે એવું તો આ પ્રસંગે કરી ન શકાય, એટલે જગ્યા નાની અને આવનાર ઝાઝા હોય ત્યારે, આવનાર હાથ જોડતો આવી હજુ બેઠો ન બેઠો એટલામાં જ આશ્વાસન મેળવવા બેઠેલી વ્યક્તિ હાથ જોડીને જવાનું સૂચન કરે. એક વખત આવામાં હું જઈ બેઠેલો. સામાન્ય રીતે

'આવજો' એમ કહેવું જોઈએ. હાથ જોડ્યા છતાં હું બેઠો જ રહેલો. ભલું થજો બાજુમાં બેઠેલાનું કે કોણી મારી એણે કહ્યું : 'ઊઠો, હવે જઈએ.' હવે સમજણ પડી કે હાથ જોડે એટલે ભાગી જવાનું. જીવનની પાઠશાળાના કેટલાક દાખલા અઘરા હોય તેની સમજ ત્યારે પડી.

કોઈના સ્વર્ગવાસ, જન્મતનશીની કે પાયદસ્તની વિગત સમાચારપત્રોમાં હોય જ અને કેટલાક અતિસામાજિક બુધ્ધિ ધરાવનારાઓ, જેમકે રિટાયર્ડ થયેલા નવરા માણસો સભા-સરઘસના સમાચાર શોધતા હોય તેમ, ઓળખીતા, સગાં, પરિચિત અથવા પ્રસિધ્ધ પુરુષને ત્યાં આવું બન્યું હોય તો 'આપણે રહી ન જઈએ' એ વૃત્તિથી છાપામાં શોધ કરતા જ હોય છે.

બેસણાની અનેક મુલાકાતોને અંતે મને નીચેના દૃશ્યો જોવા મળ્યાં છે.

આવનારને જોતાં જ આશ્વાસન લેનાર રડવા માંડે. આવી રીતે રડતા માણસોને જોઈને રીઠો થયેલો અને ટેવાઈ ગયેલો આવનારો તેનો ખભો ઝાલી હલાવે, પીઠ પર હાથ ફેરવે, પાસે બેસે. પેલો રડનારો કાં તો એની છાતીએ વળગી પડે.

આશ્વાસન લેનાર કશું બોલે જ નહિ પણ આવનારો રડવાની શરૂઆત કરે. આશ્વાસન લેનારો તો રડી રડીને થાકી ગયો હોય. આવનારો જોશભેર રડે એટલે પેલાને અક્કલ આવે ને પરાણે રડવું પડે. ત્યાં આ બંનેને રડતા જોઈ ત્રીજો વચ્ચે પડીને બંનેને આશ્વાસન આપે. ઘડાયેલો હોય તો આવનારને ઠપકો આપે, 'ભલામાણસ, ગઈ ગુજરી ભૂલી જાવ, યાદ કરાવી કરાવીને બીજાને દુઃખી શું કામ કરો છો?'

બે-ચાર-પાંચ આવનાર બેઠા હોય ત્યારે કોઈ કશું બોલે જ નહિ. ખરેખર સ્મશાનશાંતિનો અનુભવ થાય. શું બોલવું એ કોઈને સૂઝે જ નહિ.

આવનાર બધા પૂર્વતૈયારીથી જ આવે અને સિધ્ધજિહ્વ વક્તા પ્રચલિત વાક્યો એક પછી એક બોલ્યે જ જાય - 'અમને તો ખબર જ નહિ,' 'બહુ ખોટું થયું,' 'જનારનો તો જોટો ન જડે,' 'માણસ તો કેવું !', 'સારા માણસની તો ભગવાનને ઘેરે ય ખોટ છે, પણ તમારે ઢીલા થયે નહિ ચાલે', 'તમારે તો હવે છોકરાના માબાપ બેય થવાનું

છે', 'એક, દા'ડો સૌને જવાનું છે.' આવા અનેક મલમપટા લઈને જ આવેલા હોય.

આવનાર આશ્વાસન આપવાને બદલે જિજ્ઞાસા બતાવ્યા કરે, પ્રશ્નો જ પૂછ્યા કરે, 'કેમ, શું થયું ઓચિંતાનું?' 'આમ તો તબિયત સારી હતી, અમને કેમ કહેવડાવ્યું નહિ?', 'રોગો ય નવા નવા નીકળ્યા છે, આવું તો સાંભળ્યું નથી.' આશ્વાસન મેળવનારની સ્થિતિ દયા ખાવા જેવી થઈ જાય છે. પૂછનારા ઘણા અને જવાબ આપનારો એકલો. એટલે અઢી કલાકના આવા એકાંકીને અંતે એને પણ લોકોએ દરદી જ બનાવી દીધો હોય.

બેસણાના સ્ત્રીમંડળમાં ડોકિયું કરો તો સ્ત્રીઓનો ચોકો અલગ. એમની વાતો પણ નિરાળી. એ ક્યારે હસે અને ક્યારે રડે તે તો ભગવાનેય ખબર ન પડે. ક્ષણમાં ઠૂઠવો તો ક્ષણમાં અલકમલકની વાતો અને નિંદારસ જામે તે જુદો ! એ કુથલીમાંથી તો મરનારો પણ બચી શકે નહિ. કોઈ જુવાન માણસની પત્નીનું બેસણું હોય તો જવાંમર્દના દૃષ્ટાંતો આપતાં કહે, 'હજી તમારી શી ઉંમર થઈ ગઈ છે? કાલ નવી આવશે ! ભગવાન સૌ સારાં વાનાં થશે. જ્ઞાતિમાં કન્યાઓની ક્યાં ખોટ છે? તમારે ફક્કડરામને તો ઠીક છે, પણ છોકરાનું કોણ?' કોઈના પતિનું બેસણું હોય તો કહે, 'તારે શું વાંધો છે? લીલી વાડી જોઈને ગયા છે. રાજા જેવા તારા ભાઈઓ છે. તારે તો ઠીક, પણ આ પેલી અમથીને તો ત્રીસ વર્ષે રંડાપો આવેલો અને છોકરાં તો છ, તો પણ કોઈની તાકાત છે કે આંગળી ચીંધી? અત્યારે મોટી ચોધરાણી થઈને બેઠી છે. હિંમત હાર્યે ન ચાલે. તારે ય સારા દા'ડા આવશે. તું રાંડીરાંડ નથી, મરદ છે મરદ !' આ રીતે પાનો ચઢાવે. 'કાળી રાતે જરૂર પડે તો અમે છીએને - તારે શો ભો છે?' આશ્વાસન મેળવનારને ખબર હોય છે કે આ ક્ષણનું નાટક જ છે, પછી કોઈ સામું જોનાર નથી.

હવે તો હું બેસણા-નિષ્ણાત થઈ ગયો છું. પૂરા આત્મવિશ્વાસથી આશ્વાસન આપવાની કામગીરી સફળ રીતે પાર પાડી શકું છું. પણ દરેક બેસણામાં જતાં મને એ વાતનો ખ્યાલ આવે છે કે, મારે પણ એકવાર આ બધું છોડવાનું છે અને સહસા કૌંચ પક્ષીના કલ્પાંતને જોઈ વાલ્મીકિના જેવી લાગણી ઉત્પન્ન થતાં સ્મૃતિમાંથી સરી પડે છે -

'અબ તો ઘબરા કે યહ કહેતે હૈં કિ મર જાયેંગે, મરકે ભી થૈન ન પાયા તો કિધર જાયેંગે?'

❖

■ ઈચ્છાને ઈશ્વરની સાથે જોડો

માનવમનમાં જાગેલી ઈચ્છાઓને તેની પાસે એવા એવા કામ કરાવી લેતી હોય છે, જેની કલ્પના સુધ્યાં થઈ શકતી નથી અને પાછળથી તે ક્યારેક પશ્ચાત્તાપ પણ કરાવે છે. સવાલ થાય કે ઈચ્છાઓ પર કેવી રીતે કાબૂ મેળવાય. મનમાં જ્યારે કોઈ ઈચ્છા જાગે છે, જાણે કે વાસનાની. હવે વાસનાને દૂર કરવાનો સામાન્ય વિચાર એવો છે કે બ્રહ્મચર્યને બચાવવામાં આવે, કેમ કે તેમાં તેજસ્વિતા હોય છે. આ વિચાર આમ તો સારો છે, પરંતુ જ્યારે ઈચ્છા જાગે છે ત્યારે વાસના પોતાનું પૂરું કામ કરી જાય છે અને જ્ઞાન તો એમનું એમ જ પડ્યું રહે છે. તેને માટે આપણે આપણી ઈન્દ્રિયોથી સારી રીતે પરિચિત હોવા જોઈએ. ઈન્દ્રિયો જ્યારે ઉત્તેજિત થાય છે ત્યારે તે મન અને મગજ બંનેને પોતાના હિસાબે વિચારવા અને સક્રિય થવા માટે મજબૂર કરી દે છે. આપણા શરીરમાં મુખ્ય દસ ઈન્દ્રિયો છે. તેના સંતુલન અને નિયંત્રણ માટે આપણે વિષયો પ્રત્યે જાગ્રત બનવું પડશે. સંપૂર્ણ તૃપ્તિ આપણને એક જ વિષયમાં મળશે, જેનું નામ પરમાત્મા છે.

વિનોદ કે. શાહ ફોન (ઘર) ૨૪૧૪૪૪૪૪

ગામ : મોટા આસંબીયા

વાડીલાલ કે. શાહ ફોન (ઘર) ૨૪૦૯૬૬૯૪

મો. : ૯૮૨૦૦૫૯૬૨૧, ૯૩૨૨૮૬૫૯૪૩

મેસર્સ ભાવેશ એન્ડ કું.

અનાજ, કઠોળ અને દાળોના જથ્થાબંધ અને
છૂટક વેપારી તથા કમિશન એજન્ટ

ડી/૩૨, એ.પી.એમ.સી. માર્કેટ નં.-૨, દાણાબંદર, વાશી, નવી મુંબઈ - ૪૦૦૭૦૫.

ફોન : ૨૭૮૩૮૨૮૦, ૨૭૮૪૯૦૧૬

સોની કાનજી આણંદજી જ્વેલર્સ પ્રા.લી.

IN MUMBAI
Since 1968

બી/૧૮, રોયલ ઈન્ડ. એસ્ટેટ, રજે માળે, સહકાર નગરની સામે,
નાયગાંવ ક્રોસ રોડ, વડાલા, મુંબઈ-૪૦૦૦૩૧. ફોન : ૨૪૧૫૦૫૭૨, ૪૧૭૫૫૫૦૦
E-mail : admin@sonikanji.com - Website : www.sonikanji.com

કચ્છ : ફરાદીવાલા

પુરુષ વર્ગે સ્ત્રીનું મૂલ્ય વિચાર્યું છે ખરું?

■ મનુભાઈ શાહ - ભાવનગર

પુરુષ વર્ગે સમાજમાં ક્યારેય સ્ત્રીનું મૂલ્ય અંગે વિચાર્યું છે ખરું? પુરુષ પ્રધાન સમાજને સ્ત્રી વર્ગને એક શબ્દમાં કહીએ તો કામવાળી તરીકે ગણવામાં આવી છે. અરે એમ કહેવાય છે કે સ્ત્રીની બુધ્ધિ પગની પાની સમાન છે. સ્ત્રીને પુરુષનું રમકડું ગણવામાં આવ્યું છે. સ્ત્રીને આત્મા વિનાનું બે પગુ પ્રાણી છે તેવું માનનારો વર્ગ હતો. સ્ત્રીઓને તો ઓઝલમાં રખાય. તેને સમાજમાં પ્રગટ થવાનું ન હોય. એક સમયે એમ પણ કહેવાતું કે સ્ત્રી તો પુરુષની દાસી છે. સ્ત્રીએ પુરુષની મનોકામના પૂરી કરવાનું જીવતું જાગતું માત્ર સાધન જ છે. આમ જોઈએ તો પહેલા સમાજમાં સ્ત્રીનું કોઈ સ્થાન જ ન હતું.

આજે પુરુષ વર્ગે સમજી લેવાનું છે કે દેશકાળ બદલાયો છે. પુરુષ સમોવડી સ્ત્રી બનવા લાગી છે. ઘણી વખત તો સ્ત્રી પુરુષ વર્ગને ટોકર મારે તેવી શક્તિ ધરાવે છે. આજે તો સ્ત્રીઓ ખૂબ જ ભણે છે. ઉંચી ડીગ્રી મેળવે છે. દરેક ક્ષેત્રમાં સ્ત્રી આગવું સ્થાન ધરાવે છે. પુરુષ જેટલું કમાય છે તેના કરતા સ્ત્રી વિશેષ કમાય છે. ઉંચી પોસ્ટ ધરાવે છે. સત્તાસ્થાને બેસે છે. સ્ત્રી બધી બાબતોમાં નિપુણ બનતી જાય છે. વૈજ્ઞાનિક બને છે. અવકાશમાં પણ ઉડે છે. ગિરિ શિખરો ખૂંદે છે. સ્ત્રીમાં શક્તિનો ભંડાર છે. સમયે સમયે બહાર પ્રગટ શક્તિ સમાજને અત્યંત ઉપયોગી થતી રહે છે. અધ્યાત્મ ક્ષેત્રે પણ આગવું સ્થાન ધરાવે છે. ઘણી વખત તો સ્ત્રી પુરુષને પાછળ રાખી પણ દે છે. ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે સમાજ સેવા ક્ષેત્રે, આરોગ્ય અને સાહિત્યક્ષેત્રે પણ આગળ વધેલી હોય છે.

આવી શક્તિ સ્ત્રીમાં હોવા છતાં ઘરમાં સતત કાર્યશીલ રહે છે. સ્ત્રી ઘરનું તમામ ઘર સંભાળ, બાળ ઉછેર, વ્યવહાર સંસાર જીવનમાં પ્રવૃત્તશીલ રહે છે. ઈશ્વરે સ્ત્રીમાં ભરપૂર શક્તિ આપી છે.

સ્ત્રી વહેલી સવારના જાગી અને આખો દિવસ કામ કરી પરિવાર સૂઈ જાય પછી જ સૂતી હોય છે. પુરુષ વર્ગની તમામ જરૂરિયાતો પૂરી પાડે છે. પુરુષ વ્યવસાય કરવા જાય ત્યારે તેને ટીફીન તૈયાર કરે છે. નાસ્તો - ચા વગેરે તૈયાર કરે છે.

પુરુષ સવારથી સાંજ સુધી વ્યવસાય ક્ષેત્રેમાં, વેપાર,

સર્વિસ, વાહન વ્યવહારમાં, ઓફિસો, બેંકોમાં, બાંધકામમાં, મજૂરી બીજા અનેક વ્યવસાયમાં કામ કરે છે. પુરુષ સાંજ પડે ઘરે આવે છે ત્યારે સ્ત્રી તેમને માટે ગરમ ગરમ ભોજન તૈયાર રાખે છે. પુરુષ પોતાની પત્ની સાથે બહુ ઓછા બેસે છે. પુરુષ ભોજન કરી બહાર મિત્ર મંડળ સાથે મોડી રાત સુધી વાતોના વડા કરે છે.

પુરુષ ન આવે ત્યાં સુધી સ્ત્રી જાગતી રહે છે કારણ કે ઘરના બારણા બંધ કરવા, બીજા કામો કરી સૂવે.

નાના બાળકોની પ્રેમપૂર્વક તેનું લાલન પાલન કરે, પુરુષ વર્ગ આખો દિવસ બહાર હોવાથી પૂરું ધ્યાન આપી શકતો નથી. વિશેષ કરી બાળક તેની મા પાસે જ રહે છે. શાળાએ મોકલવાની તમામ તૈયારી કરે છે. બાળકની કાળજી રાખવાનું કાર્યમાં પૂરા પ્રેમ, લાગણી, ભાવથી રાખે છે. બાળકને તો મા ભગવાન સમાન છે. બાળકની તમામ જરૂરિયાત પૂરી પાડવાનું કાર્ય મા કરે છે.

પુરુષ વ્યવસાય કરે એટલે મહિને જે આર્થિક મેળવે (પગાર-વેપારમાં નફો, મજૂરીનું મહેનતાણું લાવે) તેના દ્વારા પરિવારનું ભરણ પોષણ, સામાજિક વ્યવહારો કરાય છે.

પણ આખો દિવસ ગૃહિણી કામ કરે તેનું આર્થિક બાબતમાં કેટલું મૂલ્ય થાય તેની ગણતરી પુરુષ વર્ગે કરી છે ખરી? પરિવારો ઘરકામ માટે કામવાળા રાખે છે. તેનું મહેનતાણું આર્થિક રૂપે રૂ. ૨૦૦૦થી વધુ અપાય છે. આખો મહિનો કામ કરે ત્યારે આટલું મળે, જ્યારે ગૃહિણી ઘરમાં આખો દિવસ રૂબેલી જ રહે છે. કામવાળા તો કામ કરી ચાલ્યા જાય.

ગૃહિણી તો બાળકોની જરૂરિયાતો પૂરી પાડે. પ્રેમપૂર્વક તેનું લાલન પાલન કરે, બીમાર પડે તો પ્રેમથી તેની સતત સારવાર કરે. પુરુષ વર્ગની શારીરિક, માનસિક તમામ જરૂરિયાતો પ્રેમપૂર્વક પૂરી પાડે છે. પ્રેમનું કોઈ મૂલ્ય ખરું? આર્થિક રીતે પ્રેમનું કોઈ મૂલ્ય જ નથી, તે અમૂલ્ય છે.

આખા દિવસની ગૃહિણીની કામગીરીની યાદિ કરી શકાય જ નહિ. કારણ સ્ત્રી એ કદી કામની યાદી કરી નથી. તે તો પરિવાર તરફ પ્રેમ, લાગણી, સંવેદના ભાવ રાખે છે. તેનું મૂલ્ય થાય ખરું? ઈશ્વરે જ સ્ત્રીમાં આ શક્તિ ભારોભાર આપી છે.

જો ગૃહિણીની કામગીરી જીવનભરની ગણવા જઈએ તો આર્થિક મૂલ્ય એટલું બધુ થાય કે કલ્પના બહારની રકમ થાય. પણ ગૃહિણીને મને આર્થિક મૂલ્ય બદલે પ્રેમનું મૂલ્ય અનેકગણું થઈ જાય છે. સ્ત્રી તો હૃદયપૂર્વકની કામગીરી કરતી હોય છે.

આજના કાળમાં એવા ઘણા પ્રસંગો બને છે તે પુરુષને માટે શોભાસ્પદ નથી. ઘણી વખત પુરુષ પોતાની પત્ની તરફ અવગણના રાખે છે. મારપીટ કરે છે, ગાળો દે છે. દહેજની માંગણીઓ કરે છે. આ બધુ પુરુષ માટે યોગ્ય નથી. પુરુષ કદી વિચારતો નથી કે સ્ત્રી પરિવાર માટે પોતાની શક્તિનું પાણી કરે છે. છતાં સ્ત્રીને માટે આ વસ્તુ ગૌણ ગણે છે. સ્ત્રીનું હૃદય પરિવાર તરફ છલકાતું રહે છે. તેમના હૃદયનું ઝરણું સતત વહ્યા કરે છે. કદી ઝરણું સૂકાતું નથી.

લગ્ન પ્રસંગે ચોરીના સાત ફેરા થયાં ત્યારે બંને મનમાં

સંકલ્પ કરે છે કે જિંદગીમાં સુખ દુઃખમાં સાથે રહીશું. પરસ્પર અવગણના કરીશું નહિ, પ્રેમની ગાંઠ છૂટશે નહિ. શરીર ભલે જુદા હોય પણ બંનેના હૃદય એક જ રહેશે. તેમાં કદી ઉણપ આવવા નહિ દઈએ. આવા સંકલ્પથી સંસાર જીવનની ગાડી ચાલતી રહે તેવી મનોમન વિચારતા હોય છે.

પણ અસમજણવાળા, ટૂંકી દૃષ્ટિવાળા, સંકુચિત મનવાળા પુરુષો પોતાની પત્ની તરફ ઘણી વખત ધૂણા કરે છે. પૂરો વિશ્વાસ નથી રાખતા. તેની પત્ની સતત મુંઝાયા કરે છે. અંતરથી મન રડ્યા કરે છે. ઘણી વખત પોતાના પુરુષને કહી શકતી નથી હોતી. આવા પુરુષો હોય છે.

સમજદાર પુરુષો પોતાની સ્ત્રી ઉપર સારો ભાવ, પ્રેમ રાખે છે. ઘરમાં મદદ પણ કરતા હોય છે. અરે બંને એક થાળીમાં જમે પણ છે.

સમાજની બંને બાજુ હોય છે અને સમાજ જે ચાલે છે તે સમજદારીપૂર્વક ચાલે છે. સંસાર જીવનમાં તડકી છાંયડી, કાંટા

કાંકરા આવે, ઝરણું ભલે ખાડા ટેકરામાંથી પસાર થાય પણ તેનો પ્રવાહ અટકતો નથી તે જ રીતે સંસાર જીવન ચાલતું હોય છે.

આમ પુરુષે સ્ત્રીની લાગણી, પ્રેમ તેમજ તેમના સતત કાર્યનું મૂલ્ય (આર્થિક નહિ) આંકવું જોઈએ.

ઘરની શોભા પરસ્પર ભાવનાથી વધે છે. સમાજમાં અન્ય પરિવારમાં સ્થાન પામે છે. ❀

“સંબંધમાં સૌથી અસરકારક બાબત વાત કરવાની રીત હોય છે... જે શબ્દોથી નજીક આવી શકાય એ જ શબ્દોથી દૂર પણ થઈ શકાય છે.”

With Best Compliments

KALYANJI RAMBHIA

PARAS RAMBHIA

- ❀ B.P.MACHINE
- ❀ GLUCO METER
- ❀ WHEEL CHAIR
- ❀ NEBULIZER
- ❀ AIR BED
- ❀ MORNING WALKER

- ❀ PULSE OXYMETER
- ❀ ADULT DAIPPER
- ❀ HOT WATER BAG
- ❀ HEATING PAD
- ❀ WEIGHT SCALE
- ❀ WATER BED

FORTUNE SURGICALS

C/004, SUPATH-2, NEAR OLD VADAJ BUS STAND,
ASHRAM ROAD, USMANPURA, AHMEDABAD-380013
PH.27560480 M.9375022555

શનિદેવ

પોરબંદર નજીક આશરે ૨૮ કિ.મી. દૂર અંતરે આવેલા શનિદેવ હાથલા મંદિર છથી અને સાતમી સદીનું મંદિર માનવામાં આવે છે. શનિદેવ હાથી ઉપર સવાર થઈને આવેલા એટલે ગામનું નામ પડ્યું હાથલા. મૂર્તિ-શનિકુંડ પુરાતત્ત્વ વિભાગ દ્વારા આરક્ષિત છે.

હાલ આ મંદિરમાં હાથીની સવારી ઉપર ભગવાન બાળ શનિદેવની પ્રાચીન મૂર્તિ વિવિધ શિલ્પ ખૂબ પ્રાચીન શિવલિંગ નંદી તથા હનુમાનની મૂર્તિ હયાત છે. શનિકુંડ ખૂબ ઊંડાણ ધરાવે છે. કુંડમાં કોસ માલી છે તેમાં વિશિષ્ટ પગથિયાંની કોતરણી પણ આવેલ છે.

આ શનિકુંડ જેઠવા શાસકો તથા ઘુમલી રાજ્યથી પણ પહેલાના સમય મૈત્રક સમયના હોવાનું જાણવા મળે છે. જેઠવા શાસકો અને જાડજાની લડાઈઓ આ વિસ્તારમાં બહુ થઈ. તેથી આ વિસ્તાર સાવ ઉજ્જડ બન્યો હતો અને ૨૦૦ થી ૨૫૦ વર્ષ સુધી અહીં કોઈ દર્શને આવેલ નથી એવી વાતો જાણવા મળે છે.

મહારાષ્ટ્રના શિંગળવાપુરના શનિદેવનાં પુસ્તકમાં આ શનિદેવનું સ્થાન સૌરાષ્ટ્ર પ્રાંતમાં છે એવો ઉલ્લેખ છે. શનિ મંદિર વિશે એવું કહેવાય છે કે શનિદેવ

હાથીની સવારી ઉપર અહીં આવ્યા હતા અને તેમણે અહીં એનું સ્થાન બનાવ્યું. હાથલામાં મળી આવેલા અવશેષો પુરાતત્ત્વ વિભાગ અનુસાર ૧૫૦૦ વર્ષ જૂના છે.

ગુજરાતમાં અનેક વિવિધ ધર્મસ્થાન આવેલા છે જેમાં હાથલા ગામમાં સ્થિત શનિદેવના મંદિરનું અનન્ય સ્થાન છે. ભક્ત કવિ શ્રી નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીના કુલપતિ ડૉ. ચેતન ત્રિવેદીના અધ્યક્ષ સાથે યોજાયેલી આ સેમિનારમાં આ માહિતી આપવામાં આવેલી જ્યારે ગોઢાણીયા બી.એડ.કોલેજના અધ્યાપક શ્રી રામભાઈ બાપોદરા આ શનિદેવ મંદિરની સંશોધનની દૃષ્ટિએ અભ્યાસ કરીને મંદિરની સ્થાપનાને લઈને ધાર્મિક આધ્યાત્મિક પુરાતત્ત્વીય અને ઐતિહાસિક રીતે વિસ્તૃત છણાવટ કરી હતી અને પોરબંદરના સાંઘ દૈનિક આજકાલમાં જાણીતા પત્રકાર જિગ્નેશભાઈ પોપટે સરસ મજાનો અક્ષરદેહ આપીને શ્રી શનિદેવ મંદિરની માહિતી લોકો સમક્ષ મૂકી હતી.

આજે પણ હજારો લોકો પનોતી ઉતારવા શનિદેવના મંદિર હાથલા આવે છે. પગમાં પહેરેલા જુતા અહીં ઉતારીને જાય છે. ઘણીવાર તો હજારોની સંખ્યામાં જુતાના ગંજ ખડકાયેલા દેખાય છે. આવી છે શનિદેવમાં આસ્થા.

રજૂઆત : મણીલાલ ડી. રૂઢાણી - રાણાવાવ

ગેસ ગીઝર

ડૉ.મિહિર એમ. વોરા

મિત્રો આ લેખમાં મેં ઈન્ટરનેટ અને વિકિપીડિયા અને વિવિધ અખબારી અહેવાલમાંથી ગેસ ગીઝર વિશે માત્ર માહિતી આપી છે જેની નોંધ લેજો. ગેસ ગીઝર ઈલેક્ટ્રિક ગીઝરથી અલગ છે. તે એલપીજી દ્વારા ચાલે છે અને પાણીને ગરમ કરે છે. આમા, ટાંકીના તળિયે બર્નર હોય છે, જ્યારે ગરમપાણી પાઈપ દ્વારા તળિયે પહોંચે છે.

એક અખબારી અહેવાલ પ્રમાણે ગુરુગ્રામમાં હોટલના બાથરૂમમાં ગેસ ગીઝર પડવાથી એક વ્યક્તિનું મોત થયું હતું. કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે ગેસ ગીઝરમાં રહેલા ઝેરી ગેસના કારણે સત્યદેવ નામના વ્યક્તિનું મોત થયું છે. આ મહિનાની શરૂઆતમાં, દિલ્હીના દ્વારકામાં ગેસ ગીઝરને કારણે ૧૩ વર્ષની બાળકીનું મૃત્યુ થયું હતું. પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં બાળકીના મોતનું કારણ કાર્બન મોનોક્સાઈડ ગેસ જણાવવામાં આવ્યું હતું. વાસ્તવમાં, ગેસ ગીઝરમાં કાર્બન મોનોક્સાઈડ ગેસ હોય છે. જે લીકેજના કારણે અનેક વખત આવા અકસ્માતો સર્જાય છે અને લોકોને જીવ ગુમાવવો પડે છે. જો કે, એવું ન કહી શકાય કે દરેક ગેસ ગીઝર વ્યક્તિના જીવનને જોખમમાં મૂકે છે. ગેસ ગીઝરનો ઉપયોગ કરતી વખતે સાવચેતી ન રાખવાથી અને થોડી

બેદરકારીને કારણે ઘણી વખત આવા અકસ્માતો થાય છે. જો તમારા ઘરમાં ગેસ ગીઝર છે તો આ સમાચાર તમારા કામના છે. આને બિલકુલ અવગણશો નહીં. હકીકતમાં, તાજેતરમાં બેંગલુરુમાં ગીઝરમાંથી નીકળતા ઝેરી ગેસને કારણે ૩૫ વર્ષીય મહિલા અને તેની ૭ વર્ષની પુત્રીનું મૃત્યુ થયું હતું. રિપોર્ટ અનુસાર, આ અકસ્માતમાં ગીઝરમાંથી ગેસ લીક થયો હતો અને બારી બંધ હોવાને કારણે ઝેરી ગેસને કારણે ગૂંગળામણથી બંનેના મોત થયા હતા. આ અકસ્માતે ગેસ ગીઝર વાપરનારાઓ માટે ખતરાની ઘંટડી વગાડી છે. અહીં અમે તમને કેટલીક ટિપ્સ જણાવીશું જે તમારે ગેસ ગીઝરનો ઉપયોગ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. આનાથી તમે તમારી જાતને અને તમારા પરિવારને સુરક્ષિત રાખી શકશો.

ગેસ ગીઝર ઈલેક્ટ્રિક ગીઝરથી અલગ છે. તે એલપીજી દ્વારા ચાલે છે અને પાણીને ગરમ કરે છે. આમાં, ટાંકીના તળિયે બર્નર હોય છે, જ્યારે ગરમપાણી પાઈપ દ્વારા તળિયે પહોંચે છે. ગેસ ગીઝર ઈલેક્ટ્રિક ગીઝર કરતા સસ્તા છે. તેને ચલાવવા માટે પણ બહુ ખર્ચાળ નથી. આ જ કારણ છે કે ઘણા લોકો ગેસ ગીઝર પસંદ કરે છે.

ગીઝર વ્યાવસાયિક અને ઘરેલુ હેતુઓ માટે અત્યંત ઉપયોગી પ્રોડક્ટ છે, પરંતુ ઘણીવાર તેને ખરીદવું મુશ્કેલ અને નિરાશાજનક બની શકે છે. તો શું તમે પણ ગીઝર અને વોટર હીટર ખરીદવાની તૈયારી કરી રહ્યા છો? ગીઝર ખરીદતી વખતે, તમારે સાઈઝ, થર્મિસ્ટેટ, ક્ષમતા, ગુણવત્તા વગેરે જેવા ઘણા મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવા જોઈએ. આ પરિસ્થિતિમાં તમે આ ૫ ટીપ્સની મદદથી ખરીદી કરીને હજારો રૂપિયા બચાવી શકો છો. ઉપરાંત તમે યોગ્ય અને સારા હીટરની તથા ગીઝરની પસંદગી કરી શકશો. સામાન્ય રીતે લોકો ઈલેક્ટ્રિક ગીઝરની ખરીદી કરે છે. આજના સમયમાં માર્કેટમાં બે પ્રકારના ગીઝર ઉપલબ્ધ છે. જેમાં ઈલેક્ટ્રિક અને ગેસ ગીઝર સામેલ છે. રિપોર્ટ અનુસાર ઈલેક્ટ્રિકની સરખામણીએ ગેસ ગીઝર ખૂબ જ સસ્તા હોય છે. જેમાં વીજળીના બિલનો ઓછો વપરાશ થાય છે. બીજી તરફ જો તમને એડવાન્સ

ટેકનોલોજીયુક્ત વસ્તુઓ પસંદ હોય તો તમે ઈલેક્ટ્રિક ગીઝરની ખરીદી કરી શકો છો. જેમાં તમને અનેક વિકલ્પો જોવા મળશે. કોઈપણ સામાન ખરીદવા પહેલા બજેટનું ધ્યાન રાખવું ખૂબ જ જરૂરી છે. જો તમે તમારા બજેટમાં બહાર જઈને ગીઝરની ખરીદી કરો તો આવનારા મહિનાઓમાં પૈસાની ખેંચ થઈ શકે છે. જો તમારું બજેટ ઓછું હોય તો તમારે ઈલેક્ટ્રિક ગીઝરની જ ખરીદી કરવી જોઈએ. ગેસ ગીઝરની કિંમત વધુ હોય છે. ગેસ ગીઝરમાં ખૂબ જ ઓછા વિકલ્પ જોવા મળે છે. ગીઝર ખરીદવા માટે કલર અને ડિઝાઈનની સાથે સાથે અન્ય બાબતો પર પણ ધ્યાન રાખવું જરૂરી છે. લોકલ ગીઝર અને વોટર હીટરની ખરીદી કરવાથી થોડાક પૈસાની બચત થઈ જાય છે. પણ લોકલ ગીઝર અને વોટર હીટરનો ઉપયોગ કરવાથી વીજળીનો વધુ વપરાશ થાય છે, જેના કારણે તમારે વધારે ખર્ચો કરવો પડી શકે છે. યોગ્ય બ્રાંડની પસંદગી કર્યા બાદ ઓનલાઈન રિવ્યૂ પણ જોઈ શકાય છે. ઉપરાંત ગીઝર અને વોટર હીટર પર આપવામાં આવેલા સ્ટાર જોયા બાદ રેટીંગની તપાસ જરૂરથી કરવી જોઈએ. જો તમે કોઈપણ બ્રાંડની પસંદગી કરો તો તે અંગે કંપનીમાં ડાયરેક્ટ કોલ કરવાથી તમને જાણકારી મળી જશે.

એક્સપર્ટ જણાવે છે કે, ગેસ ગીઝર ફાટવાથી દર વર્ષે કોઈને કોઈ દુર્ઘટના બને છે. તે છતાં પણ લોકો આવી ભૂલ કરે છે. ગેસ ગીઝર બાથરૂમમાં લગાવેલ હોય તો ત્યાં વેન્ટિલેટરની પ્રોપર વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ. આથી સીલીન્ડરને બાથરૂમમાં અંદર રાખવાની જગ્યાએ તેને બહાર બાલ્કની અથવા તો ખુલ્લી જગ્યામાં રાખવું જોઈએ.

બ્રાન્ડેડ માર્કા વાળી નાના કે મોટા ગીઝરનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. જાણકારી અનુસાર તમે જે કંપનીનું ગીઝર ખરીદો છો તે જ કંપનીના એન્જનીયર દ્વારા ફીટીંગ કરાવવું જોઈએ. ઘણી વખત લોકો પ્લંબર કે અન્ય મિસ્ત્રી દ્વારા ફીટીંગ કરાવે છે. જે થોડા ફાયદામાં મોટું જોખમપાળે છે.

એક્સપર્ટના કથ્યા અનુસાર ગેસ ગીઝરને બાથરૂમની બહાર જ લગાવો.

જો બાથરૂમમાં હશે તો એગ્જોસ્ટ ફેન જરૂર લગાવો. જેનાથી અંદરની ગેસ અને ભાપ બહાર નીકળી જાય. ગેસની દુર્ગંધ આવવા પર તરત જ સીલીન્ડરથી ગેસને બંધ કરીને બારી બારણા ખોલી નાખો. સ્નાન કરતા પહેલા ગીઝરમાંથી પાણી લઈને બાથરૂમમાં જાવ. આ સિવાય અન્ય જાણકારી અનુસાર ગેસ ગીઝર વીજળીથી ચાલતા ગીઝરની સરખામણીએ ખૂબ જ સસ્તું છે. પરંતુ સમયસર સર્વિસ ન કરાવવાથી જાનલેવા સાબિત થાય છે. સમયસર ગેસની પાઈપ લાઈન ચેક કરાવવી જોઈએ. પાઈપ અને સીલીન્ડરને કનેક્ટ કરતો વાઈસર લીક થઈ શકે છે. જેના કારણે ગેસ બહાર નીકળે છે.

તમે વોટર હીટર ગીઝરની ખરીદી કરી તે પહેલા તમે ક્યા કામમાટે ગીઝરની ખરીદી કરી રહ્યા છો તે નક્કી કરવું જોઈએ. મોટાભાગના લોકો બાથરૂમ માટે ગીઝરની ખરીદી કરે છે. રસોડા અને ઓફિસમાં પણ તમે આ ગીઝરનો ઉપયોગ કરી શકો છો. જો તમે રસોડા માટે ગીઝર વોટર હીટર ખરીદી રહ્યા છો તો કલર અને ડિઝાઈનની સાથે સાથે સાઈઝ ઉપર પણ ધ્યાન રાખવું જરૂરી છે. જો તમે ગીઝર ખરીદી રહ્યા છો તો સૌથી પહેલા ઘરમાં કેટલા સભ્યો છે તે અનુસાર ગીઝરની પસંદગી કરવી જોઈએ. જો તમારા ઘરમાં પાંચ સભ્યો છે તો તમે માત્ર ૫ લીટરની ગીઝરની ખરીદી કરી શકો છો. બીજી તરફ જો તમારા ઘરમાં પાંચ અથવા પાંચથી વધુ સભ્યો છે તો ૨૦-૨૫ લીટર કરતા નાના ગીઝરની ખરીદી કરવી તે નકામું છે. જો તમે આ ગીઝર બાથરૂમમાં લગાવી રહ્યા છો તો ટાઈલ્સના કલર સાથે મેચ કરવા માટે ગીઝર પર અલગ અલગ પ્રિન્ટ પણ કરાવી શકો છો.

અહીં ઉલ્લેખનીય છે કે, ગીઝરની વોરંટીનો પિરિયડ તપાસવો પણ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. ટાંકી અને હીટિંગ ગીઝર પર તમને મળતી વોરંટી હંમેશા તપાસવી જોઈએ.

આ બાબતો ધ્યાનમાં રાખો.

જો તમે પણ ગેસ ગીઝરનો ઉપયોગ કરો છો તો તમારે આ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ.

બંધ જગ્યાએ (દા.ત.બાથરૂમ, રસોડું) ગેસ ગીઝર ક્યારેય ઈન્ટોલ કરશો નહીં.

જો તે બાથરૂમઅને રસોડા જેવી જગ્યાએ લગાવ્યું હોય તો વેન્ટિલેટર હંમેશા ખુલ્લા રાખો. એક્જોસ્ટ પણ ચાલુ રાખો. સમયાંતરે ગેસ ગીઝર ચેક કરતા રહો. કોઈ લીકેજ અથવા અન્ય કોઈ સમસ્યા છે કે, કેમતે જોવા માટે તપાસો.

આખો દિવસ ગેસ ગીઝર ચલાવવાનું ટાળો. આ કામગીરી દરમિયાન ગેપ રાખો.

જો કોઈને ગેસ ગીઝરને કારણે તકલીફ થઈ રહી હોય તો પીડિતને જલદીથી ખુલ્લી જગ્યા પર લઈ જાઓ, જેથી તેને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ ન પડે.

બાથરૂમમાં નહાવાનું શરૂ કરતા પહેલા ગેસ ગીઝર બંધ કરી દો. આ સાથે સ્નાન દરમિયાન કોઈ અપ્રિય ઘટના બનવાની શક્યતા ઓછી રહેશે.

જો ગેસ ગીઝરમાં લીકેજ હોય તો તેમાંથી કાર્બન મોનોક્સાઈડ ગેસ બહાર આવે છે. તેનાથી ચક્કર, ઉબકા, ઉલટી, થાક અને પેટમાં દુખાવો થઈ શકે

છે.

શ્વાસ લેવામાં તકલીફ અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ જેવી સમસ્યાઓ છે. જો ઘરમાં નહાતી વખતે કે પછી આવી કોઈ સમસ્યા દેખાય તો તરત જ ડૉક્ટર પાસે લઈ જાઓ.

એક્સપર્ટ જણાવે છે કે, કાર્બન મોનોક્સાઈડ શરીરમાં જવાથી વ્યક્તિ પહેલા બેભાન થાય છે. આથી મગજ કોમા જેવી સ્થિતિમાં આવે છે. કાર્બન મોનોક્સાઈડ શરીરને ઓક્સીજન પહોંચાડતા રેડ સેલ્સ પર હુમલો કરે છે. સામાન્ય રીતે જ્યારે કોઈ શ્વાસ લે છે, તો હવામાં રહેલ ઓક્સીજન હિમોગ્લોબીનની સાથે મળી જાય છે. હિમોગ્લોબીનની મદદથી ઓક્સીજન ફેફસાથી પસાર થઈને શરીરના અન્ય ભાગમાં જાય છે.

કાર્બન મોનોક્સાઈડ સુંઘવાથી હિમોગ્લોબીન મોલીક્યુલ બ્લોક થઈ જાય છે અને શરીરનું ઓક્સીજન ટ્રાન્સપોર્ટ સીસ્ટમ પર અસર કરે છે. આથી તેના લીધે માથાનો દુખાવો, શ્વાસ લેવામાં તકલીફ, ગભરાહટ, ઉલ્ટી થવી, વિચારવાની ક્ષમતા અસર થાય છે. હાથ અને આંખમાં ગડબડ થાય છે. પેટમાં તકલીફ થાય, હાર્ટ રેટ વધે છે. શરીરનું તાપમાન ઘટે છે, લો બ્લડ પ્રેશર, જેવી તકલીફ થાય છે.

(નોંધ: ઉપર જણાવેલ બધી જાણકારી ઈન્ટરનેટ આધારિત છે, માટે પહેલા કોઈ વિશેષજ્ઞ અથવા જાણકારની સલાહ અવશ્ય લેવી.)

સંદર્ભ: ઈન્ટરનેટ અને વિકિપીડિયા અને વિવિધ અખબારી અહેવાલ જોખમવધારે છે. આવા ગેસ ગીઝર ખાસ કરીને વૃદ્ધો માટે ખૂબ જ ખતરનાક સાબિત થઈ શકે છે.

ઈન્દોર ઘરેથી કોલેજ જવાની તૈયારી કરી રહેલી ૧૯ વર્ષની પ્રિયાંશી ન્હાવા માટે બાથરૂમમાં ગઈ ત્યારે તેનું મોત થયું હતું. તે બાથરૂમની અંદર ગઈ પણ બહાર ન આવી. શોર્ટ પીએમરિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે પ્રિયાંશીનું મોત ગેસ ગીઝરના કારણે થયું છે. અન્નપૂર્ણા પોલીસ સ્ટેશનના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રિયાંશી (૧૯), પિતા વિપુલ જાવિયા, વૈશાલી નગર નિવાસી, વૈષ્ણવ કોલેજમાં એન્જિનિયરિંગના પ્રથમ વર્ષની વિદ્યાર્થી, ગુરૂવારે શંકાસ્પદ હાલતમાં મૃત્યુ પામી. તે રોજની જેમસવારે ૭ વાગે કોલેજ જવા તૈયાર થઈ રહી હતી. માતા રસોઈ બનાવી રહી હતી અને ઘરના અન્ય સભ્યો બહાર જવાની તૈયારી કરી રહ્યા હતા. પ્રિયાંશી લાંબા સમય સુધી બાથરૂમમાંથી બહાર ન આવતાં દરવાજો ખોલતાં તે બેભાન અવસ્થામાં મળી આવી હતી. તેને હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી, જ્યાં તેને મૃત જાહેર કરવામાં આવી. યુવતીના પિતા વિપુલનો ટાયર રિમોડેલિંગનો વ્યવસાય છે.

કેટલા પ્રકારના ગીઝર છે

નિષ્ણાંતોના મતે બજારમાં બે પ્રકારના ગીઝર ઉપલબ્ધ છે. એક ઈલેક્ટ્રિક અને બીજું ગેસ ગીઝર. ગેસ ગીઝરમાં સીએનજ અથવા એલપીજ ગેસનો ઉપયોગ થાય છે. બર્ચની દૃષ્ટિએ, તે ઈલેક્ટ્રિક ગીઝર કરતાં સસ્તું છે, તેથી ઘણીવાર લોકો પૈસા બચાવવા માટે તેને ઈન્સ્ટોલ કરે છે.

ગેસ ગીઝર ક્યાં લગાવવું જોઈએ. ગેસ ગીઝર

કેમખતરનાક માલવામાં આવે છે.

જો શક્ય હોય તો બાથરૂમની બહાર ગેસ ગીઝર લગાવો કારણ કે તે જીવન માટે જોખમી છે. ગેસ ગીઝરથી ઉત્પન્ન થતી આગને કારણે ઓક્સિજનનો વપરાશ વધુ થાય છે અને કાર્બન ડાયોક્સાઈડનું પ્રમાણ વધે છે. તેના કારણે કાર્બન મોનોક્સાઈડ પણ બને છે અને ઓક્સિજન ઘટતો રહે છે. રંગહીન અને ગંધહીન ગેસ હોવા ઉપરાંત તે ઝેરી પણ છે. આ મૃત્યુનું કારણ બને છે.

ગીઝર ગેસની શું અસર થાય છે, શું ગેસ ગીઝર

ઘાતક ખતરનાક છે

સ્કાઈલાઈટ વગર બાથરૂમમાં ગેસ ગીઝરમાંથી નીકળતા ગેસને કારણે લોહીમાં ઓક્સિજનનું પ્રમાણ ઘટી જાય છે. જેના કારણે શરીરના લગભગ તમામ અંગો પ્રભાવિત થવા લાગે છે. પ્રિયાંશી હૃદય અને મગજને જરૂરી ઓક્સિજનના અભાવે બેભાન અવસ્થામાં જતી હશે. ઓછા વેન્ટિલેટેડ રૂમમાં એલપીજનો ઉપયોગ અથવા આવા બાથરૂમમાં ગેસ ગીઝરનો ઉપયોગ એપીલેપ્સી, હાર્ટ એટેક જેવી અનેક ગંભીર બીમારીઓનું જોખમવધારે છે. આવા ગેસ ગીઝર ખાસ કરીને વૃદ્ધો માટે ખૂબ જ ખતરનાક સાબિત થઈ શકે છે.

શા માટે માણસ માણસને મદદ

કરવાનું ટાળે છે?

■ પૂર્વી શેઠ

કે ટલાક લોકો આફતમાં મદદ કરવા માટે કાયમ તત્પર હોય છે એ

લોકોનો સ્વભાવ જ એવો હોય છે કે પોતાના સ્વજનો ઉપર નાની મોટી મુસીબત આવે કે તરત જ તેઓ દોડીને પહોંચી જાય છે. ઘણા લોકો સાચા સંબંધો પુરવાર કરતા હોય છે. લોકોને વિશ્વાસ હોય છે કે ક્યારેક પણ લાઈફમાં તકલીફ આવશે તો આ વ્યક્તિ આપણને ચોક્કસ મદદ કરશે જ્યારે મુશ્કેલીનો સમય હોય ત્યારે જ સંબંધની સાચી હૂંફ મળે તો મનગમતો સંબંધ બની જાય છે. હવે સમય સાથે બધું બદલાતું રહે છે જો લોકોને પોતાનો સ્વાર્થ હોય અથવા તો કોઈ ફાયદો હોય તો જ મદદ કરે છે બાકી હવે મદદ કરવાનું ટાળે છે. માણસ દિલથી સારો હોય છે એને બીજા બીજા વ્યક્તિ પ્રત્યે દયા પણ હોય છે પરંતુ જ્યારે મદદ કરવાની વાત આવે ત્યારે બહાના બનાવે છે કે આપણા માટે માંડ સમય મળે છે ત્યારે બીજાની મદદ માટે ટાઈમ ક્યાંથી કાઢવો તેઓ વિચારે છે કે અરે ! હું એને મદદ કરું એમાં મને શું ફાયદો થવાનો છે. ઘણા એવા વિચારોથી કેલ્ક્યુલેટ કરવા માંડે છે. આથી માણસ માણસને મદદ કરવાનું માંડી વાળે છે.

✽ સમય બદલાતા લોકોના વિચારો બદલાયા છે. ઘરમાં લગ્ન લેવાયા હોય તો અગાઉ બધું જ કામ સગાવહાલા અને મિત્રોની સહાય પાર પડતું હતું હવે એવું નથી રહ્યું. હવે ખાલી બિલ ચૂકવવાનું હોય છે. લોકો હવે લગ્નમાં પણ કામ કરાવવા કે મદદ કરવા નથી આવતા તેઓ એન્જોય કરવા આવે છે. એક્ઝ્યુલી હવે બધું કોન્ટ્રક્ટને સોંપી દેવાય છે જેથી કામ હોતું નથી. પ્રસંગોનો હવે કન્સેપ્ટ જ બદલાઈ ગયો છે. જેથી દયા, કરૂણા અને ઉખ્માની જે લાગણી હતી એવી હવે રહી નથી. હવે પોતાનો સ્વાર્થ ન હોય તો લોકો મદદ કરવા માટે આગળ આવતા નથી કોઈને મદદ કરવા કે ઉપયોગી બનવાની વૃત્તિ ઘટે છે. બીજાની તકલીફોમાં

સહભાગી બનવાને બદલે લોકો એકબીજાથી દૂર ભાગી રહ્યા છે. પાડોશી સાથે સારો વ્યવહાર કરવામાં દરકાર નથી, કોઈ વિકલાંગ કે મહિલાને રેલવે ડબ્બામાં કે બસમાં બેસવાની જગ્યા આપવાની પણ તસદી લેતા નથી. જેથી લાગણીઓમાં શૂન્યતા આજના માનવીને ગ્રસી જઈ રહી છે. છેલ્લે માનવીનો પરસ્પર આધાર એકબીજાને મદદ કરવા પર ટકેલો છે.

✽ દયા અને કરૂણા જે માણસને સારો માણસ બનાવે છે. જરૂરિયાતમંદોને મદદ કરવાના સંસ્કારો નાનપણથી જ આપણને ઘરમાંથી મળે છે. નાના હોય ત્યારે માતા-પિતા આપણા હાથમાં સિક્કો આપીને દાન તારા હાથે કર એવું શીખવાડવામાં આવે છે જેથી સંતાનમાં દયાની લાગણી જીવતી રાખવાનો અને કોઈને મદદ કરવાનો લેસન શીખવવામાં આવે છે. માત્ર આર્થિક મદદની વાત નથી કોઈપણ પ્રકારે મદદ રૂપે થવું એ માણસાઈની જીવંત રાખે છે. મોટાભાગે તો એવું વિચારતા હોઈએ છીએ કે કોઈના માટે આપણાથી થાય એટલી મદદ કરવી જોઈએ જેથી માનવતા મહેંકતી રહે. એક નાની ઘટના છે. શિયાળાના સમયમાં રાત્રે પિતા અને પુત્રી પોતાની કારમાં બેસીને બહાર જતા હતા. આગળ જતા રસ્તામાં ફૂટપાથ પર કોઈ ગરીબ માણસ કડકડતી ઠંડીમાં ધ્રુજતો હતો ત્યારે પિતાએ દીકરીને

ગરીબ માણસ ઠંડીમાં કેવો ધ્રૂજે છે? બેટા, આપણે તેની મદદ કરવી જોઈએ તે જોઈને દીકરીએ તરત જ ગાડી રાખી અને ગાડીમાં પડેલો ગરમ કંબલ ગરીબ વ્યક્તિને ઓઢાડી દીધો. આમ કોઈને મદદ કરવાથી દયા છેલ્લે કરૂણા પરિવર્તન થાય છે. થોડુંક વિચારજો કે તમે છેલ્લે ક્યારે કોને મદદ કરી હતી? મદદ વિશે તમારું શું માનવું છે? ખરેખર, પણ કોઈને મદદ કરવાથી આપણને પણ સારું લાગતું હોય છે. કંઈક સારું કર્યાની લાગણી આપણને સુકુન આપે છે.

✿ આપણને બધા એવા અનુભવો પણ થયા હોય છે જેને મદદ કરી હોય એ જ લોકો ખરા સમયે મોઢું ફેરવી દે છે. ઘણીવાર આપણે જેની સાથે કંઈ ઓળખાણ પણ ન હોય એની મદદ આપણને મળી જાય છે. તમે કોઈને મદદ કરતા રહો તમને મદદની જરૂર હશે ત્યારે કુદરત કોઈને મોકલી આપશે. મદદ કરવાથી બીજો ફાયદો થતો હશે પણ સૌથી મોટી વાત એ છે કે કોઈને મદદ કરવાથી આપણને પણ સારુ ફીલ થાય છે. આપણી કમાણીમાંથી જરૂરી હોય તેને મદદ કરવાથી લાઈફ સાર્થક લાગે છે. આપણને ભગવાને આટલું આપ્યું છે તો કોઈના માટે કંઈક તો કરીએ. ઘણા એવા હોય કે અમુક ટકા ઈન્કમમાંથી જરૂરિયાતમંદને મદદ માટે વાપરે છે. મદદ માત્ર આર્થિક રીતે અથવા તો કોઈ અપસેટ હોય, મૂંઝાયેલું હોય, એકલતા અનુભવતી વ્યક્તિને સાથ આપવો એની વાત સાંભળવી, સથવારો આપવો એ એક પ્રકારની મદદ જ છે. હવે એવી મદદ લોકોને ધીમે ધીમે વધતી જાય છે. આપણે માણસ છીએ આપણામાં માણસાઈ જીવવી જરૂરી છે. તે માટે નાની મોટી મદદ કરતા રહો.

ટૂંકુ અને ટચ : ભગવાન બધી જગ્યાએ પહોંચી શકે તે માટે તમને તેના એમ્બેસેડર બનાવીને સારા કામ કરવાની અને જરૂર હોય ત્યાં મદદ કરવાની સુંદર તક તમને આપી છે. ✿

‘કચ્છ રચના’ની લોકપ્રિયતા દિન પ્રતિદિન વધતી જાય છે કારણ કે તેની વાંચન સામગ્રી રસપ્રદ હોઈ, તે અનેક હાથોમાં ફળી વળે છે. તંત્રીલેખ, સામાજિક પ્રસંગોના અહેવાલો અને માહિતીપ્રદ વાંચન સામગ્રી ઉત્તમ વિચારોનું સર્જન કરતા હોઈ, આજે ‘કચ્છ રચના’ લોકજીભે રમે છે. અને એટલે જ શાણા વેપારીઓ “કચ્છ રચના”માં જાહેરાત આપવાનું આવશ્યક માને છે. વ્યાજબી ભાવે, સુંદર ઓફસેટ પ્રિન્ટીંગ, નયનરમ્ય લે-આઉટ અને આકર્ષક ગોઠવણીથી “કચ્છ રચના”માં અપાયેલ જાહેરાતો દીપી ઉઠે છે. “કચ્છ રચના”ની જાહેરાતો ધંધાકીય વળતર તો આપે જ છે. પણ સાથે સાથે... સામાજિક પ્રતિષ્ઠા અને મોભામાં વૃદ્ધિ કરે છે. પરિણામે કચ્છી અખબારોમાં માત્ર “કચ્છ રચના” જ જાહેરાતોનું એક શ્રેષ્ઠ માધ્યમ ગણાય છે. સંપર્ક સાધો.... મયૂર ગાલા - મોબાઈલ : ૯૧૬૭૪૬૬૩૩૯ દીના શાહ - મોબાઈલ : ૯૮૨૦૩૫૪૨૩૪

હકારાત્મક દષ્ટિએ જોઈએ તો મૃત્યુ પણ એક કલા છે, તેથી મૃત્યુથી ડરો નહીં

‘ભગવદ્ ગીતા’એ કહ્યું છે કે જન્મ, મૃત્યુ, જરા અને

વ્યાધિઓના દુઃખ અને દોષ વિશે દર્શન કરો. દર્શન કરો એટલે કે વિચાર કરો. કૃષ્ણને અવ્યક્ત રૂપે એમ કહેવું છે કે એના સુખ વિશે પણ વિચારો, કારણ કે સુખ અને દુખ તો જોડિયાં બાળકો છે. જન્મ એ દુખ છે? હા, આપણે જન્મ્યાં ત્યારે માને દુખ થયું હશે. માને દુખ થાય છે, પીડા થાય છે, તો પણ મા જ્યારે સગર્ભા થાય છે ત્યારે વધાઈ અપાય છે ! માને પ્રસુતિની પીડા થતી હશે પરંતુ એ પીડામાં પણ એક આગંતુક સુખની વધાઈ છે. મીઠાઈ વહેંચવામાં આવે છે. ગામડાંઓમાં પુત્ર જન્મે તો થાળી વગાડવામાં આવે છે ! જમાનો પણ બહુ વિચિત્ર છે ! અને પછી આખો સમાજ ઉત્સવ મનાવે છે. એનો મતલબ કે આ સાપેક્ષ છે. જન્મ દુખ પણ છે, જન્મ સુખ પણ છે.

ભગવાન બુધ્ધે ચાર આર્યસત્ય કહ્યાં કે દુખ છે, દુખના કારણ છે, દુખના ઉપાય છે અને દુખથી નિવૃત્તિ પણ છે. ભગવાન બુધ્ધને અઠી હજાર વર્ષ થઈ ગયા. આપણે એના પર થોડો ઊંડાણપૂર્વક વિચાર કરીશું તો બુધ્ધ પણ રાજી થશે. મેં કેલાસમાં પણ કહ્યું કે એની સામે શું આપણે એમ ન કહી શકીએ કે અહીં સુખ પણ છે, સુખના કારણ પણ છે, સુખના ઉપાય પણ છે, સુખથી નિવૃત્તિ પણ છે. જ્યારે આપણે બધી બાજુએથી વિચારવા માટે આપના મનને મુક્ત રાખીશું ત્યારે જ મૃત્યુનું રહસ્ય સમજમાં આવી શકશે.

ભગવાન કૃષ્ણ કેટલીક વાતો પરોક્ષ રીતે કહે છે, કેટલીક વાતો અપરોક્ષ રીતે કહે છે. પરોક્ષ અને અપરોક્ષને સદ્ગુરુ પાસેથી સમજવી પડશે. હું વિશુધ્ધ પરંપરાવાદી માણસ છું. પ્રવાહી પરંપરાનો માણસ છું. ‘વિશુધ્ધ’ શબ્દ ખાસ લગાવી રહ્યો છું અને મારો એક વિશેષ શબ્દ છે, જેને સાહિત્ય જગતના લોકો પણ કબૂલ કરે છે એ છે ‘પ્રવાહી પરંપરા’. વિશુધ્ધ ગુરુ પરંપરા દ્વારા આ બધું સમજવું પડશે.

જન્મ દુખ પણ છે અને સુખ પણ છે. મૃત્યુને પણ એમ જ જોવું પડશે કે મૃત્યુ દુખ પણ છે અને સુખ પણ છે. આ નવો દોર છે. મૃત્યુમાં લોકો રડી રહ્યા છે પરંતુ આપણે ગાઈ રહ્યા છીએ ! આ આર્ટ ઓફ ડેથ છે. મૃત્યુ સુખ પણ છે. મરીશું તો નવું શરીર મળશે, નવા દાંત, તાજગીભરી આંખ મળશે. એટલા માટે મૃત્યુના મહોત્સવની ચર્ચા ચાલી રહી છે. મૃત્યુ મહોત્સવ છે.

જરા કે ઘડપણ અવશ્ય દુખ દે છે. પરંતુ ઘડપણની પરિપક્વતા, ઘડપણની પ્રતિભા એ શું સુખ નથી? એ જ ઘરડા માણસ પાસે જઈને બધા માર્ગદર્શન માગે છે કે દાદા, આપ બતાવો, આપ અમને માર્ગદર્શિત કરો. ઘડપણનું એક સૌંદર્ય હોય છે, સાહેબ ! કેવળ યુવાનીનું જ સૌંદર્ય હોય છે એવું નથી. સફેદવાળની પણ એક અલગ પ્રકારની સુંદરતા હોય છે. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરની દાઢી જુઓ ! એમના સફેદ વાળમાં ચિરયૌવન જોવા મળશે ! અને જે હરિનું સ્મરણ કરાવે એ ઘડપણ સુખ નથી? વિષય છૂટવા માંડે છે એ સુખ નથી શું? કેટલીક બાબતો ઘડપણમાં ભલે અસુખ પેદા કરે પરંતુ આખરે તો ઘડપણ સુખ પણ છે.

વ્યાધિનું દુખ અને વ્યાધિનું સુખ પણ છે. રોગ ભોગને ભગાડે છે એ સુખ છે. રોગ રોગીઓને ભોગથી નિવૃત્ત કરી દે છે, એ સુખ નથી શું? આપણે ઈચ્છીએ કે બધાં નીરોગી રહે, નિરામય રહે પરંતુ વ્યાધિ આવી પડે તો એની પણ કેટલીક સારી બાજુ છે જ. કોઈ પગ દબાવે, કોઈ માથું દબાવે

મોત સાવધાન કરે છે. ધર્મ, બળ, બુદ્ધિ અને વિચાર ક્ષીણ થઈ જાય ત્યારે સમજવું કે મોત નિકટ આવી રહ્યું છે. જ્યારે વાણીનું બળ ક્ષીણ થઈ ત્યારે સમજવું કે મોત નિકટ આવી રહ્યું છે. જ્યારે વાણીનું બળ ક્ષીણ થઈ જાય, દૃષ્ટિનું બળ ક્ષીણ થઈ જાય, વિવેકની બળ ક્ષીણ થઈ જાય ત્યારે સમજવું કે મૃત્યુ નિકટ આવ્યું છે. એ સાવધાન કરે છે.

નિકટ મૃત્યુ એમના માટે મનાય છે જેમની બુદ્ધિ

એ સુખ નથી શું? અમારા કૃષ્ણશંકરદાદા તો કહેતા હતા કે વ્યાધિ તપસ્યા છે. આપણે ઈચ્છીએ કે સમાજમાં રોગ ન હોય, અવશ્ય. પરંતુ એની કેટલીક સારી બાજુ છે. રોગ તપસ્યા છે. રોગ માણસને તપ કરાવે છે. જેવું તેવું ખાવાની મનાઈ કરે છે, જ્યાં-ત્યાં હરવા-ફરવાની મનાઈ કરી દે છે. તો એવી કેટલીક સારી બાજુ પણ જોવી જોઈએ. આ આર્ટ ઓફ ડેથ છે. મૃત્યુની કલા છે. હકારાત્મક દૃષ્ટિકોણથી મૃત્યુની કલાને સમજવી જરૂરી છે. આ મૃત્યુની કલાને સમજીએ અને ભયથી મુક્ત થઈ જઈએ. જેમણે પૂછ્યું છે એમને કહ્યું કે આગળના જન્મનું ન વિચારો. સુખ મળી રહ્યું છે. તમે કથામાં આવ્યા છો, કથામાં સુખ નથી શું? આ સુત્રોને ગણગણો અને પછી મારું મૃત્યુ પણ મહોત્સવ બને એવી ઈચ્છા કરશો તો પહેલાં સુખ આવશે. સુખી થવું હોય તો મૃત્યુનો વિચાર જ ન કરો, અથવા સ્વીકાર કરી લો. મૃત્યુને મોક્ષમાં બદલી દો. એવો સત્સંગ કરો કે આપણે મૃત્યુનો સ્વીકાર કરવાનું શીખી લઈએ.

થોડા આગળ વધીએ. મંદોદરીએ કહ્યું કે જ્યારે મૃત્યુ નિકટ આવે છે ત્યારે ચાર વસ્તુ ઈનવાઈ જાય છે. સાવધાન ! જ્યારે ચાર વસ્તુ છૂટી જતી હોય, ઈનવાઈ જતી હોય ત્યારે સમજવું કે મોતની નોબત નિકટ વાગે છે !

ક્ષીણ થવા માંડે, જેમનું બળ ક્ષીણ થવા માંડે, જેમનો ધર્મ ક્ષીણ થવા માંડે, જ્યાં સુધી સત્યનિષ્ઠા ન તૂટે, જ્યાં સુધી આપણે પ્રેમનો પંથ ન ચુકીએ અને જ્યાં સુધી આપણે કૃષ્ણતાના માર્ગથી પદચ્યુત ન થઈએ ત્યાં સુધી આપણું મૃત્યુ આપણને કંઈ નહીં કરી શકે એમ જ માનવું. મૃત્યુના વિષય પર એટલા માટે બોલવા જઈ રહ્યો છું કે, મૃત્યુ આપણી સમજણમાં આવી જાય તો જીવન મહોત્સવ બની શકે છે. મૃત્યુની અમંગલતાને હટાવીને મૃત્યુ પણ મંગલ મહોત્સવ બની શકે છે.

આપણી જિજ્ઞાસાએ અને કામનાઓએ મૃત્યુને ભયાવહ બનાવી દીધું છે. મૃત્યુએ સૌને ડરાવી દીધા છે. મૃત્યુ માંગલિક થઈ શકે છે. એની ડેખ-ઊંડાઈ ખૂબ જ છે. એ રહસ્યમયી ઘટના છે. એની ગહેરાઈમાં જે જશે એ અમૃતનો કળશ લઈને બહાર નીકળશે. આપણે મૃત્યુના સંતાન છીએ જ નહીં, આપણે તો અમૃતના સંતાન છીએ. ઉપદેશકોએ મોતથી ડરાવી દીધાં છે, પરંતુ ડરવું વ્યર્થ છે. કેટલાક કીર્તન પણ એવા બનાવ્યા છે, પણ ઘણા કીર્તન આજે આઉટ ઓફ ડેઈટ લાગે છે. જીવવાના પાઠ શીખો.

With Best Compliments From

Special IGI પ્રમાણિત ઍક્સક્લુઝીવ સુપર ડિલક્સ ડાયમંડ જ્વેલરી અને BIS પ્રમાણિત હોલમાર્ક ઍન્ટીક અને ટ્રેડીશનલ ગોલ્ડ જ્વેલરી.

• વ્યાજબી ધડામણી • હોલસેલ ભાવ • જૂનું સોનુ સારા ભાવે ખરીદવું
• જુના દાગીના ને એન્ટીક મનાવી આપવું

Vardhman
JEWELLERS & DIAMONDS
☎ : 2412 4727
vardhmandiamonds@gmail.com

વર્ધમાન
જ્વેલર્સ
☎ : 2412 2266 / 2413 3366
શ્રી સુભદ્રા સપ્તાર્કી પાટ, ૩૪૪ (સુભદ્રાસુરભાઈ)

૧૦, ૧૧, વર્ધમાન ફ્લો, ડૉ. અંબેડકર રોડ, પરેલ ટી ટી, મુંબઈ - ૪૦૦૦૧૨

સસ્તું ભાડું ને સ્વીત્ઝર્લેન્ડની જાત્રા !

■ કલ્પના દેસાઈ

કાશ્મીર નો સ્વીત્ઝર્લેન્ડ

કેમ કહે છે તે અમને ધીરે-ધીરે ખબર પડી રહી હતી. જો કે, અમે સ્વીત્ઝર્લેન્ડ નથી જોયું અને કાશ્મીર પણ હમણાં જ જોઈએ છીએ પણ આ તો ફિલ્મોમાં જે જોયેલું એ નજર સામે આવતાં જ, અમે સમજી ગયાં કે બેયમાં કોઈ ખાસ ફરક નહીં જ હોય. ખાસ કરીને શિયાળામાં જે હિસાબે આખું કાશ્મીર પ્રવાસીઓના બરફપ્રેમને

જાતજાતની રમતો રમાડીને રીઝવતું હોય, ત્યારે એમ થાય કે ધરતી પર જો સસ્તા ભાડામાં સ્વીત્ઝર્લેન્ડની જાત્રા કરવી હોય તો તે આ જ છે, આ જ છે ને આ જ છે !

અમારા વાહનચાલક ઉર્ફે ડ્રાઈવર ઉર્ફે સર્કિટ ઉર્ફે અરશદ વારસીભાઈએ (જેનું સાચું નામ આ બધી મસ્તીમાં ભુલાઈ ગયેલું) અમને ગુલમર્ગ વિશે પૂછવા માંડ્યું, ‘આપ પહેલી વાર ગુલમર્ગ આયે હૈ?’

‘ભાઈ, હમ તો કાશ્મીર હી પહેલી બાર આયે હૈ.’ (કોઈ સાથે હિન્દીમાં વાત કરીએ તો કાશ્મીર બોલવાનું !)

‘તો કશ્મીર મેં આપકો ક્યા અચ્છા લગા?’

હવે મહેમાન બનીએ અને રસોઈ ન વખાણીએ એવું કંઈ રીતે બને? એટલે અમે આવ્યાં ત્યારથી આજ સુધીની વાતોમાં, દરેક વાતનાં વખાણ કર્યાં જે ખોટા તો નહોતાં જ. અમે જણાવ્યું કે અહીંની દરેક જગ્યા સુંદર અને લોકો ખૂબ સારા અને મળતાવડા, અમે તો બહુ મોડા પડ્યા, બાકી દર વર્ષે અહીં આવીએ એમ થાય. બધી જગ્યા જોવાઈ જાય પછી જ બીજે જઈએ. દરેક શહેરમાં બે દિવસ જ હોવાથી અમે મુખ્ય મુખ્ય જગ્યાઓ જોઈ છે, એટલે ગુલમર્ગમાં પણ મુખ્ય જગ્યાઓ જોઈને સંતોષ માની લઈશું પણ અહીં તો બહુ જોવાનું હોય એવું લાગે છે.

એટલે એણે તો ગુલમર્ગની વાતો શરૂ કરી. તમે ગોંડોલા રાઈડ જોઈ આવ્યા, મંદિર જોયું, તે સિવાય પણ અહીં કેટલી બધી જગ્યાઓ છે. એટલે બીજી વાર વધારે દિવસનો પ્લાન કરીને જરૂર આવજો અને આ બધી જગ્યાઓ પણ જોજો. અમે તો ગદ્ગદ થઈ ગયાં, કે આ કેટલું સરસ આમંત્રણ

આપે છે ! આપણે તો અમસ્તાંય કોઈને કહેતાં નથી, કે ‘અમારે ત્યાં આવજો ને વધારે દિવસ રહેજો.’ ફટ્ટ છે !

અમે કહ્યું કે, ‘ચાલો ભલે, આ વખતે ના સહી પણ તમે કહી દો કે કઈ કઈ જગ્યા જોવા જેવી છે, એટલે અમે નોંધી રાખીએ. ચાન્સ મળે તો ચોક્કસ આવશું.’

અને પછી એણે જે ગુલમર્ગની કથા ચાલુ કરી, તે અમને થયું કે આ પ્રવાસ હવે લંબાવી જ દઈએ. હવે પાછા ક્યારે આવીએ ને ક્યારે નહીં એની કોને ખબર? એના કરતાં આવેલા આવેલા બે દિવસ વધારે ! આવું બધું અચાનક ગોઠવવામાં ઘણું બધું અસ્તવ્યસ્ત થઈ જાય એવું હોવાથી અમે મનમાં ને મનમાં સમજી લીધું.

અહીં સ્ટ્રોબેરી બહુ થાય, એટલે જ્યારે સ્ટ્રોબેરીના ખેતરો ખુશી ખુશી સૌને નોતરતાં હોય, ત્યારે ફિલ્મી સિતારાઓ કેમ બાકી રહે? ‘નમકહલાલ’ના બચ્ચન સાહેબ અને કપુર ભાઈ અહીં સ્ટ્રોબેરી ખાવા આવેલા.

તમને જંગલી પ્રાણીઓ કે જાત જાતના પક્ષીઓ જોવામાં રસ છે? તો અહીંના બાયોસ્ફિયર રિઝર્વ જોવા જરૂર આવજો. હરણ, ચિત્તા ને રીંછ સિવાય પણ એટલા બધા પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓથી આ જંગલ ગાજે અને ગુંજે છે કે ન પૂછો વાત.

જ્યાં ને ત્યાં પહાડોની સુંદરતા વચ્ચે એકાદ નાનું તળાવ એ કાશ્મીરની લાક્ષણિકતા છે, એટલે ગુલમર્ગમાં અલ્પાથર લેક જોવા જેવા સુંદર સ્થળોમાં ગણાય, પણ એ તો અમે ગોંડોલા રાઈડમાં જે પર્વતની નજીક જવાના હતા, તેના તળિયે આવેલા અફરવાટ પર્વતની તળેટીમાં છે. આ

With Best Compliments From

 JAINAM

OPTICS & CONTACT LENS CLINIC

5-B, HASAN MANZIL, 71-77, A.K. MARG,
NEAR AUGUST KRANTI MAIDAN,
GOWALIA TANK, MUMBAI-400036.

TEL. : 23814446

E-mail : jainamoptics@yahoo.com

કુંવરજી ઠાકરશી છેડા - (ગામ-તલવાણા)

ઉપર ઢલાનવાલી હરી છત ! ગાંવ કા કોઈ છોટા સા ચર્ચ હી દેખ લો. જૈસે કેનવાસ પર બનાયા એક સુંદર પેઈન્ટિંગ ! ફોટોગ્રાફર્સ કે લિયે જૈસે યહાં બહોત બડા ખજાના હૈ.'

જો અમને અણઘડ ફોટોગ્રાફરોને મજા આવતી હોય, તો પ્રોફેશનલ લોકોને તો જલસા જ ને? અમે વિચાર્યું.

'ઔર એક યહાં કાંચનજંઘા મ્યુઝિયમ હૈ, જો પહેલે લશ્કરી સ્કૂલ થા અબ લશ્કરી મ્યુઝિયમ બન ગયા હૈ.'

કાશ્મીર જઈ શકે એ લોકો તો ત્રણેય સિઝનનો લાભ લે છે અને લેશે પણ અમે તો જે છે તેમાં સંતોષ

તળાવનો રસ્તો ઘોડેસવાર બનીને માણવાની મજા છે. (અફસોસ)

'અગર આપકો કેમ્પિંગ કરના હો યા પિકનિક કરની હો તો પહાડીઓ મેં સે નિકલતે ઝરને આપકો બુલા રહે હૈ. ફિરોઝપુર નલ્લાહ ઔર નિંગલ નલ્લાહ નામ કે દો ઝરને લોગોં કો બહોત પસંદ આતે હૈ. ઔર ફિર, ગુલમર્ગ તો બર્ફ કે ખેલોં કે લિયે જ્યાદા મશહૂર હૈ, ઈસલિયે યહાં ગોલ્ફ કા સબસે બડા મૈદાન હૈ. ૧૯૨૦મેં શરૂ હુઆ યે મૈદાન, ગુલમર્ગ ગોલ્ફ કોર્સ કે નામ સે મશહૂર હૈ.'

ખીલનમર્ગની ગીચ ઝાડીઓ, અલ્પાઈનનાં જંગલ અને ફૂલોથી છવાયેલી ખીણને લીધે આ જગ્યા વધારે જાણીતી છે. ખાસ કરીને, બરફમાં ૧૮૦૦ ફીટના ઢોળાવ ઉપર સ્કીઈંગ કરતાં લોકોને જોઈને જૂની ફિલ્મોની યાદોમાં વગર ઢોળાવે સરી પડતાં વાર ન લાગે.

'અગર આપકો પુરાના આર્કિટેક્ચર પસંદ હૈ, તો આપ વિક્ટોરિયન સ્ટાઈલ કા સેન્ટ મેરી ચર્ચ, જો ૨૦વી સદી મેં બના થા ઉસે દેખને જરૂર જાના. આસપાસ કી હરી વાદિયાં ઔર આકાશ કો છુતે અલ્પાઈન કે પેડ... બર્ફિલે પહાડોં સે ઘિરા હુઆ યે ચર્ચ, ગ્રે રંગ કે પથ્થરોં સે તૈયાર હુઆ હૈ ઔર

રાખીને બાકીની બે સીઝનના ફોટા જ જોઈ લઈશું અથવા વાતો સાંભળીને મનમાં ખુશ થઈશું. ખેર, અમે ગુલમર્ગના બહુ જ પ્રખ્યાત સ્થળ બુટાપાથરી જવાના હતા, જેના વિશે તદ્દન અજાણ હતાં પણ અમુક જગ્યાઓ જોયા પછી લાગ્યું કે, આ તો બહુ જોયેલી ને જાણીતી જગ્યા ! સૌથી પહેલો તો પેલો બહુચર્ચિત ને બહુ ફિલ્મોમાં આવેલો પુનલ જ નજરમાં આવી ગયો ! જે નદીના પુલ પરથી અમે પસાર થયાં એ નદી ઉછળતી કૂદતી તો હમણાં જોવા ન મળી પણ સુકકી હતી તોય રળિયામણી લાગી ! કારણમાં તો એને સુંદરતા બક્ષતાં જ્યાં નજર કરો ત્યાં ચારે તરફ લહેરાતા ઊંચા વૃક્ષો ! ત્રણ કે ચાર જ, પણ જાણીતા વૃક્ષોએ આખા કાશ્મીરની રોનક બદલી નાંખી છે.

અમારા કારચાલક સર્કિટભાઈ બુટાપાથરીની માહિતી આપી રહ્યા હતા. વાતવાતમાં અમને ફિલ્મી પાગલ સમજીને, એમણે ફિલ્મી દૃશ્યો જે અહીં ફિલ્માવેલા તેની માહિતી આપવા માંડી. આમ પણ મોટાભાગના ટૂરિસ્ટ અહીં આવીને આ બધું પૂછતા જ હોય, એટલે એણે તો બધું ગોખેલું જ હતું.

હવે? કાશ્મીર કા પત્તા પત્તા બૂટા બૂટા હાલ હમારા જાને હૈ,

ચાલો તો, બુટાપાથરીમાં નજર પાથરીએ. *

Ramesh P. Shah
M. : 9321414680

Sagar R. Shah
M. : 9833184943

Shree Mamal Novelty

Mfg, of Hairpins & Hair Accossoiles

A-15, Bhatiya Estate, Ganesh Nagar, Opp. Garuda Petrol Pump, Kandivali (West),
Mumbai-400 067. Maharashtra (India) - E-mail : gapu.saga@gmail.com

કિડનીના દર્દોમાં અદ્ભૂત પ્રભાવશાળી ઔષધ

ઉત્કંટો

ઉત્કંટો પ્રાયઃ રેતાળ - ઓછી ફળદ્રુપ જમીન જેવી કે રાજસ્થાન, કચ્છ તેમજ સૌરાષ્ટ્રની ભૂમિમાં વિશેષ થાય છે. ભારત બહાર આરબ રાષ્ટ્રોની રણ પ્રદેશોની ભૂમિમાં પણ તે વધુ થાય છે. રણની તપ્ત જમીનમાં જ્યારે બીજી બધી વનસ્પતિ સૂકાઈ જાય છે ત્યારે આ વનસ્પતિ વધુ ફૂલે ફાલે છે. આખા છોડવા પર કાંટા થાય છે, તો પણ તેની ફૂલની ઢાંડીઓમાં મજબૂત જાડા તીક્ષ્ણ અણીદાર અને ઉભા કાંટા હોય છે. તે ઉપરથી જ તેનું સંસ્કૃત નામ ઉત્કંટક (ઉભા કાંટાવાળું) અને તે ઉપરથી પ્રાકૃત ઉત્કંટો થયેલું જણાય છે. આ વનસ્પતિ રણનાં વાહન એવા ઉંટોનું પ્રિય ભોજન હોવાથી હિન્દીમાં તેને ઉંટ કટારા નામ આપેલ છે. આ વનસ્પતિને શિયાળ તથા કુતરાં પણ અમુક દર્દમાં ખાય છે. ગુણધર્મોની દૃષ્ટિએ ઉત્કંટો રૂચિકર, ઉષ્ણ (ગરમ), તીખો, વૃષ્ય, દાહહર, મૂત્રકૃચ્છ, પિત્ત વાતના પ્રમેહ, તરસ અને હૃદયની પીડા મટાડનાર છે, વિસ્ફોટકનો નાશ કરનાર છે. તેના બીજ ઠંડા, વૃષ્ય, તૃપ્તિકર અને મધુર છે. તે રૂચિકર, ભૂખવર્ધક, પાયક, મૂત્રલ અને કમળો સંધિવાત તથા શીતલ પ્રભાવના વિષનો નાશકર્તા છે. તેના મૂળ ધાતુ પુષ્ટિકર છે. તેના મૂળ પ્રસૂતિ કાષ્ટ નિવારક, ગર્ભર ત્રાવક અને કોમાદીપક છે.

ઉપયોગ : ઉત્કંટાનું મૂળિયું સંધિવાના ક્વાથમાં એટલે કે તેના મૂળનો ઉકાળો લેવાથી સંધિવા મટે છે. તેમજ આ ઉકાળાના સેવનથી તાવ, પથરી, મૂત્રકૃચ્છ, કફરોગ તથા રક્તશુષ્કિ થઈ ત્વચા રોગોમાં લાભ થાય છે. તેના જડની છાલને પાનમાં મૂકીને ખાવાથી અને કાળા તલ સાથે લેવાથી પાંડુ - કમળામાં લાભ થાય છે. તેનો ઉપયોગ ઘણાં પૌષ્ટિક પાકના મસાલામાં પણ થાય છે. ઉત્કંટાના પાનનો રસ ઉધરસ અને દમ ઉપર મધની સાથે અપાય છે. ઉત્કંટાના પાંદડા પરના કાંટા કાઢી તેને છુંદી તેની લેપડી સપ્ત ગડગુંબડા પર બાંધવામાં

આવે છે. માથાના સપ્ત દુઃખાવાની ફરિયાદમાં ઉત્કંટાનું મૂળિયું, સૂંઠની સાથે વાટી તેનો માથા પર લેપ કરવામાં આવે છે. ઉત્કંટાના છોડવા સારી પેટે ધોકેથી છુંદી ભેંસને ખવડાવવાથી ભેંસમાં દૂધ અને ઘીનો વધારો થાય છે. ઉત્કંટાનો ક્વાથ જવર, અશ્મરી (પથરી) તથા મૂત્રકૃચ્છ ઉપર અને તેના મૂળિયાનો ક્વાથ કરીને અપાય છે. તે કફમાં પણ ઉપયોગી છે. ઉત્કંટાના મૂળ, ગોખરૂ તથા કૌંચાના બીજને દૂધમાં ઉકાળી પાક કરી લાંબા વખત સુધી પીવાથી ધાતુ પુષ્ટ થાય છે. તેના મૂળનું ચૂર્ણ જ દૂધમાં ઉકાળી પીવાથી પુરૂષત્વ વધે છે. ઉત્કંટાના મૂળને પાણી સાથે વાટી અથવા તેના મૂળનાં ચૂર્ણને મધ સાથે મેળવીને ખાવાથી ઉધરસમાં સારો ફાયદો થાય છે. સર્પ અને વિંછીનાં ઝેર ઉપર ઉત્કંટાના મૂળને ઉકાળીને લેપ કરવાથી તથા પીવાથી તેનું ઝેર ઉતરી જાય છે. ઔષધની માત્ર ૦ થી ૦૧ ભાર લેવાની રહે છે. ઉત્કંટાનું મૂળ વાટીને પીવાથી કફ તથા વા મટે છે, સ્ત્રીને પ્રસવ તરત થાય છે. પિત્ત, વાત, પ્રમેહ, તરસ, છાતીના રોગ, વિસ્ફોટક એ સર્વે ટળે છે.

ઉત્કંટો કિડનીનું અદ્ભૂત ઔષધ : આજે મોટાભાગના લોકો કિડની, હૃદય, મગજ જેવા શરીરના મહત્વના અંગનાં

કોઈપણ રોગનું નામ સાંભળતાથી સાથે જ ગભરાઈ જાય છે અને તેમને રોગનો ઉપાય આધુનિક વિજ્ઞાનમાં ભારે ખર્ચાળ જણાય છે અને ઉપાય માટે યેનકેન પ્રકારેશ ઉધાર-ઉછીના - પાછીના - ઘર - બહાર ગિરવે મૂકીને પણ ઉપાય કરાવ્યા વગર ચાલશે જ નહીં તેમ માને છે અને મોંઘાદાટ ખર્ચાળ ઈલાજ પછી પણ ગેરંટી કોઈ તબીબ આપી શકતા નથી.

હકીકતમાં તો આજના વિજ્ઞાનના જન્મ થયે હજુ તો ૩૦૦ જેટલા જ વર્ષ થયા છે અને તેની આધુનિક સર્જરી ક્ષેત્રની પ્રગતિના ઈતિહાસને હજી સવાસો વર્ષ માંડ થયા છે. આપણા આયુર્વેદ વિજ્ઞાનનો અનુભવ હજારો વર્ષ જૂનો છે. આયુર્વેદ વિજ્ઞાનની અનેક દિવ્ય ઔષધિઓ છે જે ખેતરમાં નાળાની વ્યવસ્થાની જેમ શરીરમાં કામ કરે છે અને મૂળ રોગને પણ મટાડે છે. આજે મારે કિડનીના દર્દીઓ સમક્ષ એક એવા ઔષધની વાત કરવાની છે, જે વાસ્તવમાં કિડનીના દર્દીમાં અદ્ભુત આશ્ચર્યકારક અને જીવતદાન આપનારી દિવ્ય ઔષધિ છે અને આ દિવ્ય ઔષધિનું નામ છે 'ઉત્કંટો.'

કિડનીના દર્દીમાં ઉપયોગ : ઉત્કંટકનું પંચાંગ, સાટોડી અને શરપંખાનો ઉકાળો બનાવી લઈ પછી તેની સાથે ગોક્ષુરાદિ ગુણ કે ચંદ્રપ્રભાવટીની ૨-૨ ગોળી રોજ લેવી. દર્દીને ઘઉંના બદલે જવની ભાખરી-રોટલી બનાવી ખાવી. દરરોજ પેશાબ ખાસ વધારે આવે તેવી વસ્તુ ખાવી-પીવી. જેમકે જવનું પાણી રોજ પીવું. શેરડીનો તાજો રસ બરફ વગરનો પણ લઈ શકાય. જો શરીરે સોજા જણાય તો પુનર્નવાદિ મંડૂરની ૨-૨ ટેબ્લેટ પણ લઈ શકાય છે. ચાલુ સારવાર દરમ્યાન દર્દીના રિપોર્ટ દરમ્યાન જો ક્રિયેટીન યુરિયાનું પ્રમાણ વધુ આવવા છતાં જરૂર પડે તો ચિકિત્સકની સલાહ મુજબ વચ્ચે ડાયાલિસીસ કરાવી શકાય છે. કિડની ફેઈલ કે કિડનીના સોજાના દર્દી માટે આ સારવાર દર્દી કાયમ લે તો પણ કશી હાનિ પહોંચવાની કોઈ શક્યતા નથી. કિડનીની વ્યાધિને

આયુર્વેદ સારવાર દ્વારા ઓછા ખર્ચે નાથી શકાય છે. એક દર્દ સાથે બીજા પણ દર્દ હોય તો કુશળ વૈદ્યનું માર્ગદર્શન લેવું જરૂરી છે. *

■ તમે ભલે દુઃખી હોવ, બીજાને સુખી રાખો

જે લોકો મોટાભાગનો સમય દુઃખી રહેતાં હોય છે તેમને એવું સમજાવાય છે કે દુઃખ ક્યારેય દૂર થવાનું નથી. દુઃખમાં સુખ છુપાયેલું છે અને સુખમાં દુઃખ છુપાયેલું રહેશે. હકીકતમાં દુઃખી વ્યક્તિ જ્યારે એમ કહે છે કે આ જ દુઃખમાં સુખ શોધો તો દુનિયાના મોટાભાગના લોકો સુગ્રીવની જેમ કામ કરવા લાગે છે. બીજાને તકલીફ પહોંચાડીને તેઓ પોતાના દુઃખમાં સુખનો અનુભવ કરવા લાગે છે. શ્રીરામે સુંદરકાંડમાં તેનાથી વિપરીત કર્યું છે. પોતાના પર દુઃખ આવે ત્યારે બીજાને સુખ કેવી રીતે પહોંચાડો એ પ્રયાસમાં જ તમારા દુઃખના અંદરથી સુખનું અંકુરણ ફૂટી નીકળશે. વિભીષણ જ્યારે શ્રીરામને મળવા આવ્યા ત્યારે તેમણે સુગ્રીવની સલાહ માગી. સુગ્રીવ સ્વભાવથી દુઃખી હોવાને કારણે કહ્યું કે, વિભીષણને બંદી બનાવી લેવા જોઈએ. પરંતુ શ્રીરામની નીતિ શરણાગતની નીતિ હતી. તેઓ ખુદ દુઃખ ભોગવીને બીજાને તેનાથી મુક્ત રાખવા માગતા હતા. હનુમાનજી પણ શ્રીરામની નીતિ પર જ ચાલતા હતા.

WE OFFER
AVAST RANGE
OF SERVICES
CUSTOMISED

TO SUIT BOTH CORPORATES
AND INDIVIDUALS

વલ્લેથી કાર્યરત
C.M. Club મેમ્બર
M.D.R.T. કવોલીકાર્ડ
ઓર્થોરાઈઝડ L.I.C. પ્રિમિયમ
ક્લેક્શન સેન્ટર

- * LIFE INSURANCE PLANNING
- * RETIREMENT PLANNING
- * INVESTMENT PLANNING
- * TAXATION PLANNING
- * MEDICLAIM
- * VEHICLE INSURANCE
- * PROPERTY, SHOP, WAREHOUSE, FACTORY ETC INSURANCE
- * PERSONAL ACCIDENT POLICY

શૈલેશ શામજી જેવત માર્ (બીદડા)

જીવન વીમા તથા રોકાણ યોજનાઓના સલાહકાર
Shree Sankalp Flat No.1601,
G.B. Road, Near Vedant Hospital,
Kasar Vadvali Thane (W) 400615
મો.: 9869154666, 7021907705
Email : shaileshsmaru@yahoo.com

મહિલા મંચ

સંપાદિકા : રેખાબેન શુક્લ

મહિલાઓ પેઢાના ખતરનાક રોગ પાયોરિયાથી બચે

■ ડૉ.નમ્રતા ઉપાધ્યાય

પાયોરિયા (પેરિયોડોન્ટાઇટિસ)ના

કારણે સ્વસ્થ દાંત કે જેની હલવાની કે તેમાં કીડા વગેરે ન પડ્યા હોય તેવાં દાંત પણ નબળા પાડીને હલવા લાગે છે અને એક એક કરીને દાંત નીકળવા માંડે છે. પાયોરિયાની શરૂઆત જેને જીંજી વાઈરસ કહે છે જેનું મુખ્ય કારણ દાંતોમાં મેલ, ટારટર, કેક્યુલ્સ, ભોજનનાં અંશ વિ. ભરાઈ રહેવા, વિટામીન સીની ઊણપ, દિમાગી પરેશાની વિ. છે. શરીરમાં હારમોન્સનું અસંતુલિત રહેવું પણ

જીંજી વાઈરસનું મુખ્ય કારણ છે. જો હોરમોન્સ અસંતુલિત રહે છે અને અન્ય કારણોવશ પેઢામાં અગાઉથી જ જીંજી વાઈરસ હોય તો તે પાયોરિયામાં પરિવર્તિત થઈ જાય છે.

સ્ત્રીઓમાં હોરમોન્સ કિશોરાવસ્થા, ગર્ભનિરોધક, હોરમોન્સ ગોળીઓ ખાવાથી રજોનિવૃત્તિ (મોનોપોજ) અવસ્થા, સૌથી અધિક ગર્ભાવસ્થામાં થનાર જીંજી વાઈરસને પ્રેગ્નેન્સી જીંજીવાઈરસ કહે છે. જુદા જુદા અધ્યયનો પશ્ચાત મળેલી જાણકારી મુજબ પ્રેગ્નેન્સી જીંજીવાઈરસ પર ટકા થી ૧૦૦ ટકા સ્ત્રીઓમાં જોવા મળે છે. આનાં મુખ્ય લક્ષણ છે - મોઢામાંથી દુર્ગંધ આવવી, પેઢા પર બ્રશ કરતી વખતે તથા ઉંઘમાંથી ઉઠીએ ત્યારે લોહી કે પડ પડવું. પેઢાનો રંગ રક્ત લાલ થઈ જવો. પેઢામાં સોજો આવવો, દાંતો થોડા થોડા હલવા લાગવા છે. જડબાની હડી કે જેમાં દાંતોની જડે હોય છે તેનું ગળી જવાનું શરૂ થઈ જવું. ગર્ભાવસ્થામાં વિટામીન સીની ઊણપમાં વધારો કરે છે. ગર્ભધારણનાં બીજા કે ત્રીજા મહિનાથી પ્રેગ્નેન્સી જીંજીવાઈરસ શરૂ થઈ જાય છે અને સાતમે આઠમે મહિને લક્ષણ સ્પષ્ટપણે નજરે ચડવા

લાગે છે. પ્રસવ પશ્ચાત પેઢાઓ બાર મહિનામાં સ્વસ્થ અવસ્થામાં આવી જાય છે પણ પેઢામાં કોઈ અન્ય કારણથી જીંજીવાઈરસ ગર્ભધારણના પહેલાથી જ હોય તો તે ગર્ભાવસ્થામાં પણ સીધા પાયોરિયામાં બદલાઈ જાય છે અને પછીથી બીજીવાર પ્રસવ પશ્ચાત પેઢા ફરીથી સ્વસ્થ અવસ્થામાં નથી આવતા.

પાયોરિયાની સ્થિતિમાં ગર્ભધારણ કરવાથી, ગર્ભનિરોધક હારમોનલ ગોળીઓ ખાવાથી તથા મોનોપોજ (રજોનિવૃત્તિ)માં પાયોરિયાને વેગ મળે છે અને જડબાની હડી અધિક ગળી જાય છે. પેઢામાંથી ખૂબ જ પ્રમાણમાં અસહ્ય બદબુ આવવા લાગવી, લોહી પડવાથી શરૂઆત થઈ જાય છે અને દાંત તદ્દન નબળા પડીને હલવા લાગે છે. દાંતની ચારે બાજુ ટાર્ટરના મોટાં પડ જામી જાય છે અને દાંતને અને પેઢાની હડીને છોડી દેવા લાગે છે અને પડી જાય છે. મતલબ કે મહિલાઓ નાની ઉંમરે પણ પેઢાના ખતરનાક રોગ પાયોરિયાનો શિકાર થઈ જાય છે. સ્ત્રીઓને માટે પાયોરિયાથી બચવા માટે ઉત્તમ ઉપાય એ જ છે કે સ્ત્રીઓ પેઢાની સફાઈ

કિશોરાવસ્થાથી જ રાખે. દર છ મહિને દંત વૈદ્ય પાસે જઈને પોતાના દાંત તથા પેઢાની સફાઈની સલાહનું પાલન કરે. ચીલાચાલુ ટૂથપેસ્ટને બદલે એવી ગમપેસ્ટનો ઉપયોગ કરે કે જે દાંત અને પેઢાં બંનેને મજબુતાઈ બક્ષે. અધિક સુરક્ષિત રાખે. પૂર્ણતઃ આયુર્વેદ નુસ્ખા આધારિત ગમ એન્ડ ડેન્ટલ પેસ્ટ અને ગમપેસ્ટ પેઢામાંથી લોહી આવવું, પેઢામાં સોજો, દાંતો ઢીલા પડવા લાગવા જેવી સમસ્યાનો નિકાલ કરે છે અને પેઢાંને સુરક્ષા બક્ષે છે.

આયુર્વેદ નુસ્ખા પર આધારિત ગમ એન્ડ ડેન્ટલ પેસ્ટ ૧૬ જડી બુટ્ટીઓ જેવી કે લીંબડો, વજ્રદંતી, લવિંગ, અપામાર્ગ, ફટકડી, કુદીનો, નાગકેશર, કાલીમિર્ય, વાવડિંગ, જાયફળ, નાની ઈલાયચી વિ.નું શાસ્ત્રીય માત્રા મુજબનું મિશ્રણ છે. જે દાંત અને પેઢાના રોગ માટે કારગત છે. પેઢા તથા દાંતોના રોગનો તે રામબાણ ઈલાજ છે. બ્રહ્માસ્ત્ર છે. આ ગમ પેસ્ટ સવાર-સાંજ નરમ ટુથબ્રશ અથવા આંગળીથી પેઢા પર હળવી માલિશ તથા દાંતોની સફાઈથી દાંત-પેઢાંની બિમારીઓથી મુક્તિ મળી જાય છે. આ ગમપેસ્ટ મોઢાંમાં છાલાં - ચાંદા પડવાની ફરિયાદ પણ દૂર કરે છે. અલગ - અલગ ફાર્મસીઓ આવી ટૂથપેસ્ટ અલગ અલગ નામની બનાવે છે. નામ ગમે તે હોય પણ તેના ઘટક દ્રવ્ય ઉપરોક્ત જ હોય છે. ગર્ભાવસ્થામાં અગર અધિક લોહી આવતું હોય તો દરરોજ એકવાર આ ગમપેસ્ટને રૂનાં પૂમડાં પર લગાવી પેઢાં પર ચોપડવી અને ૧૦ મિનિટ સુધી રહેવા દઈ દેવી. આવી આયુર્વેદિક ઔષધિયુક્ત ટૂથપેસ્ટ કોઈપણ સ્ટાન્ડર્ડ ફાર્મસીની ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.

સ્ત્રીઓને મોઢામાં ચાંદા પડી જવાની ફરિયાદમાં કેટલાક ઘરગથ્થુ ઈલાજ પણ અજમાવવા જેવા છે. મોઢામાં ચાંદા પડવા એક સામાન્ય બિમારી છે. પેટનો બગાડ, પેટની ગરમી, જીવાણુઓનો હુમલો વિ. મોઢામાં ચાંદા પડવાના મુખ્ય કારણો છે. મોઢામાં ચાંદા જ ન પડે તેની કાળજી કે નિયમિત

રીતે રોજ ગુલકંદ ખાવાથી પેટમાં ઠંડક થાય છે. પેટ સાફ રાખવા રાત્રે ત્રિફળાનું ચુરણ ફુંકવું. જો વધારે કબજાયાત રહેતી હોય તો ૧૦ થી ૨૦ ગ્રામ દિવેલ ગરમ દૂધ અથવા ગરમ પાણી સાથે રાત્રે લેવું. થોડા સમયના આ રીતનાં નિયમિત પ્રયોગથી ચાંદા પડવાની બિમારી જ નહીં આવે. કારણ કે તેના મૂળ કારણનો નિકાલ થઈ જાય છે. તેમ છતાં પણ મોઢામાં ચાંદા પડે ત્યારે કાળા કાથાનો બારીક ભૂકો ચાંદા પર લગાવી તેની લાળ પાડવી. મોટી એલચી તથા સોપારીને બાળી તેની ભસ્મ ચાંદા પર ચોપડવી. સરગવાની સિંગના મૂળીયાની છાલ પાણીમાં ઉકાળી કોગળા કરવા. ચમેલીના પાંદડાને ચાવી ચાવીને થૂકતાં રહેવું જેથી મોઢામાંથી ગરમી નીકળી જશે. હળદરને પાણીમાં પલાળી રાખી એક કલાક બાદ તે પાણીના કોગળા કરવા. બોરનાં પાંદડાને ગરમ પાણીમાં ઉકાળી એ પાણી વડે કોગળા કરવા. જાંબુના પાંદડાને પાણીમાં વાટી તેના કોગળા કરવા. પાણીમાં ફુલાવેલી ફટકડી નાખી તેના કોગળા કરવા. ફુલાવેલી ફટકડી અને એલચી દાણાની ભૂકીનું મિશ્રણ એકઠું કરી મોઢામાં મૂકી લાળ પડવા દઈ મોઢું સ્વચ્છ પાણીથી ધોઈ નાખવું-કોગળા કરવા. આ પ્રમાણે દિવસમાં ૪-૫ વાર કરો. અક્કબકરાની ભૂકી મોઢામાં જીભ વડે ફેરવવી. શંખજીરૂ માખણમાં કાલવી તેનો લેપ મોઢામાં ચાંદા પર કરવો. તુવેરના પાંદડા ચાવી લાળ પાડવી. તલ ખાવા અથવા તલના તેલના કોગળા કરવા. સૂતી વખતે મોઢામાં ઘી લગાડીને સુવું. જીરૂ ખાંડી પાણીમાં ચંદન ઘસી તેમાં એલચીની ભૂકી અને ફટકડીની ફુલાવેલી ભૂકી નાખી કોગળા કરવા. આંબાની છાલ અને બાવળની છાલ બંને સરખે ભાગે લઈ અડધું પાણી રહી જાય ત્યાં સુધી ઉકાળી તે પાણીના કોગળા કરવા. ચમેલીના પાંદડાંને ફટકડી સાથે ઉકાળી તે પાણીના કોગળા કરવા. ટીકડી કાથો (અંગાપોરા કાથો) ભૂકો કરી તેનો પાવડર ચાંદા પર ચોપડવો એ સૌથી સરળ સસ્તો કારગર ઈલાજ છે.

મિલન
મસાળા

મિશ્રણ
ક્ષાર રહી

મિલન

ખાંડેલા મરચાં
ફેશરી હળદર
દળેલું ધાણાજીરૂ

TEL.: 23774209, 23757674. FAX: 23790883

A LEGACY OF OVER
9 DECADES
IS SURE TO LEAD YOU AHEAD WITH
**STRENGTH &
GLOBAL BELIEF**

The foundation of LILADHAR PASOO is built on strong business ethics and a solid legacy since 1919. Business Partner, Innovator, Industry Expert is what you will find every LILADHAR PASOO professional to be.

Our strength includes a solid know-how combined with an extensive geographical offering. We offer global reach being a complete one stop supply-chain solution provider, present in 170 countries worldwide.

LILADHAR PASOO is the only partner you need in logistics.

57, Mulji House,
41-45, Devji Ratansey Marg.,
Dana Bunder, Masjid (East),
Mumbai-400 009. India.
Tel. : +91-22 6616 6900. +91-22 6743 1800
Fax : +91-22 6616 6966, +91-22 6631 1875
E-mail : info@liladharpasoo.com

**Liladhar
Pasoo LP**
FUTURISTIC SINCE 1919

krete-12072012

www.liladharpasoo.com

વાનગી

કાલમી વડાં

સામગ્રી : અડધો કપ ચણાની દાળ, એક ટી સ્પૂન આદું-લીલા મરચાંની પેસ્ટ, બે ટીસ્પૂન ઝીણા સમારેલા કાંદા, અડધો ટીસ્પૂન મરચાં પાઉડર, અડધી ટેબલસ્પૂન શેકીને ભુક્કો કરેલા ધાણા, એક ટીસ્પૂન વરિયાળી, મીઠું સ્વાદાનુસાર, તેલ તળવા માટે.

રીત : ચણાની દાળને ત્રણ કલાક પલાળી રાખ્યા બાદ નિતારી લો. ચણાની દાળમાં પાણી એડ કરી મિક્સરમાં ફેરવી કરકરું મિશ્રણ તૈયાર કરો. આ મિશ્રણને એક બાઉલમાં કાઢી તેમાં બાકી રહેલી બધી વસ્તુઓ મેળવી સારી રીતે મિક્સ કરી લો. આ મિશ્રણના સરખા ભાગ પાડી દરેક ભાગને ગોળાકાર બનાવી તેને દબાવીને વડાં તૈયાર કરો. એક ઊંડા નોનસ્ટિક પેનમાં તેલ ગરમ કરી. એક સાથે થોડાં થોડાં વડાંને મધ્યમ તાપ પર તે બંને બાજુએથી ગોલ્ડન બ્રાઉન થાય ત્યાં સુધી તળી લો. ગરમ ગરમ લીલી ચટણી સાથે પીરસો.

ઠંડાઈ

સામગ્રી : ચાર કપ ફુલ ફેટ દૂધ, અડધો કપ સાકર, અડધો કપ બદામ, અડધો કપ કાજુ, અડધો કપ પિસ્તા, બે ટેબલસ્પૂન શક્કરટેટીના બી, ૧૦ નંગ કાળા મરી, બે ટેબલસ્પૂન વરિયાળી, એક તજ, દોઢ ટેબલસ્પૂન ખસખસ, આઠ નંગ ઈલાયચી, બે ટેબલસ્પૂન ગુલાબની પાંખડીઓ, અડધી ટીસ્પૂન કેસર, એક ટેબલસ્પૂન હુંફાળું દૂધ. ગાર્નિશ માટે : ચાર ટીસ્પૂન બારીક સમારેલા પિસ્તા તથા થોડું કેસર.

રીત : ઠંડાઈ બનાવવા એક બાઉલમાં કેસર અને એક ટેબલસ્પૂન હુંફાળું દૂધ ભેગું કરો અને બાજુ પર રાખો. એક ઊંડા નોનસ્ટિક પેન અથવા સોસ પેનમાં દૂધ અને સાકરને ઉકાળો. દૂધને ઠંડું થવા સુધી રેફ્રિજરેટ કરો. બાજુ પર રાખો. એક ઊંડા બાઉલમાં બદામ, કાજુ, પિસ્તા, શક્કરટેટીના બી,

કાળા મરી, વરિયાળી, તજ, ખસખસ, એલચી, ગુલાબની પાંખડીઓ અને પાણી ઉમેરી ઓછામાં ઓછા બે કલાક પૂરતું પલાળો. સારી રીતે ગાળી લો અને પલાળેલા પાણીને ફેંકશો નહીં. મિક્સરમાં પલાળેલા પાણીનો ઉપયોગ કરીને સુંવાળું થાય ત્યાં સુધી પીસી લો. ઠંડું દૂધ, તૈયાર કરેલી પેસ્ટ અને કેસર દૂધનું મિશ્રણ એક મોટા મિક્સર જારમાં ભેગું કરો અને સુંવાળું થાય ત્યાં સુધી પીસી લો. સ્ટ્રેનરનો ઉપયોગ કરીને ગાળી લો. સરખા ગ્લાસમાં સમાન પ્રમાણમાં ઠંડાઈ ભરો. એની ઉપર પિસ્તાં અને કેસર વડે ગાર્નિશ કરી પીરસો.

પાલક મગની દાળનો સૂપ

સામગ્રી : દોઢ કપ પાતળી લાંબી સમારેલી પાલક, એક ટેબલસ્પૂન લીલી મગની દાળ, મીઠું સ્વાદાનુસાર.

રીત : લીલી મગની દાળને ધોઈને નીતારી લો. પ્રેશર કૂકરમાં પાણી સાથે પાલક અને લીલી મગની દાળ મેળવી સારી રીતે મિક્સ કરી લો. પછી પ્રેશર કૂકરની ત્રણ સીટી સુધી રાંધી લો. પ્રેશર કૂકરનું ઢાંકણ ખોલતાં પહેલાં તેની વરાળને નીકળી જવા દો. આ મિશ્રણ જ્યારે થોડું ઠંડું થાય એ પછી તેને મિક્સરમાં ફેરવી સુંવાળું મિશ્રણ તૈયાર કરો. એ પછી આ મિશ્રણને એક ઊંડા નોન સ્ટિક પેનમાં કાઢી મધ્યમ તાપ પર એક મિનિટ સુધી રાંધી લો. એ દરમિયાન એમાં મીઠું ઉમેરી લો.

શિંગોડાંનો શીરો

સામગ્રી : એક કપ શિંગોડાંનો લોટ, ચાર ટેબલસ્પૂન ઘી, અઢી કપ સાકર, અડધી ટી સ્પૂન એલાયચીનો પાઉડર. સજાવવા માટે : એક ટેબલસ્પૂન બદામની કતરણ, એક ટેબલસ્પૂન પિસ્તાની કતરણ.

રીત : એક પહોળા નોનસ્ટિક પેનમાં ઘી ગરમ કરો. તેમાં શિંગોડાંનો લોટ ઉમેરો અને સતત હલાવતા રહીને ધીમા તાપ પર ચાર મિનિટ અથવા જ્યાં સુધી તે આછા ભૂરા રંગનો ન થાય ત્યાં સુધી રાંધી લો. બે કપ ગરમ પાણી ઉમેરો. સારી રીતે મિક્સ કરો અને સતત હલાવતા રહો. ધીમા તાપ પર જ્યાં સુધી પાણી શોષાઈ ન જાય ત્યાં સુધી હલાવતાં રહી રાંધી લો. પછી એમાં સાકર ઉમેરો. સાકર એકરસ થઈ ન જાય ત્યાં સુધી હલાવતા રહો. ગેસ બંધ કરી એલાયચીનો પાઉડર ઉમેરો અને સારી રીતે મિક્સ કરો. બદામ અને પિસ્તાંથી સજાવીને ગરમાગરમ પીરસો. *

હસજો હળવે હળવે

- ❖ મિત્ર : આપ પતિ-પત્ની આટલી વારથી લડ્યા કરો છો તો ઝઘડાનું કારણ શું છે એ તો કહો?
પતિ : એ તો આ દેવીજીને જ ખબર.
પત્ની : વાહ, ત્રણ કલાક કરતાં વધારે સમયથી આપણે લડીએ છીએ. આટલા વખત પછી મને થોડું યાદ હોય કે આપણે શા માટે લડીએ છીએ?
- ❖ પ્રેમિકાનો બાપ : હું નથી ઈચ્છતો કે મારી પુત્રી જીવનભર કોઈ ગધેડા સાથે જીવન વિતાવે.
પ્રેમી : એટલે તો હું આપની પુત્રી સાથે લગ્ન કરવા માંગું છું.
- ❖ એક મિત્ર : બીજાને... શું એક દોરડું ચોરવા માટે તને જેલની સજા થઈ? બહુ કહેવાય.
બીજો મિત્ર : પણ એ દોરડાના બીજા છેડે ભેંસ બાંધેલી હતી.
- ❖ મોન્ટુ : આજકાલ દરેક વસ્તુમાં કરકસર થઈ રહી છે. ચીન્ટુ : એ કઈ રીતે?
મોન્ટુ : અમારી પડોશમાં એક દ્રૌપદી આન્ટી રહેવા આવ્યા છે અને તેમને ફક્ત એક જ પતિ છે.
- ❖ શિક્ષક : ધાર કે મનુ તું પ્રાણીસંગ્રહાલયમાં ફરી રહ્યો હોય અને એકાએક ત્યાં સિંહ છૂટીને આવી જાય તો તું શું કરે?
મનુ : મારે શું કરવાનું? જે કરવાનું હોય તે તો સિંહે જ કરવાનું હોય.
- ❖ શિક્ષક : જે કામ તમોએ નથી કર્યું હોતું તેની સજા તમને મળતી નથી.
મોહન : આભાર સાહેબ. આજે હું ગૃહકાર્ય કરવાનું ભૂલી ગયો છું.
- ❖ શિક્ષક : પ્રયોગશાળામાં પ્રયોગ દરમ્યાન એકાએક જલદ તેજાબ ઢોળાઈ જાય તો તમે ક્યાં પગલાં ભરશો?
વિદ્યાર્થી : લાંબા પગલાં સાહેબ.
સોહન : ચા ફાયદાકારક છે કે નુકસાનકારક?
મોહન : કોઈ પીવડાવે તો ફાયદાકારક, કોઈને પીવડાવવી પડે તો નુકસાનકારક.

- ❖ નેતા (ભાષણમાં) : જો આપ સૌ મને ચૂંટણીમાં જીતાડો તો હું પેટ્રોલની ૫૦ ટકા સમસ્યા હલ કરી દઈશ.
શ્રોતાઓ : એ કઈ રીતે?
નેતા : હું બધી સડકો ઢાળવાળી બનાવી દઈશ જેથી કાર, સ્કૂટર એમને એમ ચાલ્યા કરે.
શ્રોતાઓ : પણ પાછા ફરવાનું શું?
નેતા : એટલે જ મેં ૫૦ ટકાની વાત કરી છે.

■ ગુલાબચંદ ધારશી રાંભીયા

હસવાની મનાઈ છે

- ❖ છાયાને ભોજન સમારંભમાં એક નેતા મળી ગયા. છાયા બોલી - મે તમારા વિષે સાચી-ખોટી વાતો સાંભળી છે.
નેતા : સારી સ્વીકારી લો. ખોટીને ખોટી સમજી કેંકી દો.
છાયા : આ આખી કોલોનીના મકાન મારા સ્વામીએ બનાવ્યા છે.
રીમા : એ મોટા ઉદ્યોગપતિ છે?
છાયા : ના રે ! એ મિસ્ત્રીનું કામ કરે છે.
- ❖ ટપુ : છોકરા તો મોબાઈલ જેવા છે.
દિનેશ : કેમ?
ટપુ : છોકરીઓ એમને પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે રમાડે છે.
- ❖ ટીચર : દુનિયામાં કેટલા દેશ છે?
નયન : આપણે ભારતમાં રહીએ છીએ. બીજાની પંચાત શા માટે કરવી.
- ❖ ટીચર : આરતી ક્યાં ગઈ.
નટખટ છોકરો : સર ! આરતી મંદિરમાં હોય.

■ લઘુગોવિંદ

બચુડો

- અધા : પુત્તર બચુડા?
- બચુડો : કો અધા?
- અધા : હી પાંજી પડોશમેં કનુ રેતો સે જેર પણ ભણેલા વે તેર કમર તે રસી બંધેને કુલા વે તો?
- બચુડો : ઈ તા ઈ ગાલ આય કી નિશાળમેં અસાંજા માસ્તક ય્યાં આંઈ કી પરીક્ષા નજીક અચેતી કમર કસેને મહેનત ક્યો તેલા રસી બંધેને વાંચેલા વે તો.

મિશન કર્મયોગીથી તૈયાર થઈ રહ્યા છે લોક સેવક

ભારત સરકાર ઈચ્છે છે કે દરેક સનદી કર્મચારીને વધુ સારી તાલીમ મળવી જોઈએ. યુવા કર્મયોગીઓ સરકારની નીતિઓ અને નિયમોથી સંપૂર્ણ અવગત હોવા જોઈએ અને પ્રધાનમંત્રીના જન કલ્યાણના સંકલ્પને સાકાર કરવા માટે તેઓ તત્પર હોવા જોઈએ. તેમની પાસે યોગ્ય દૃષ્ટિકોણ અને ફરજની ભાવના હોવી જોઈએ અને ૨૦૪૭ના નવા ભારતના નિર્માણમાં તેઓ મજબુત ભાગીદાર બને તે જરૂરી છે. આ ધ્યેયને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ સેવા ક્ષમતા નિર્માણ માટેના રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ 'મિશન કર્મયોગી'ને ૨ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦ના રોજ મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ તેના પર કામ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. લગભગ ૧.૫ કરોડ સરકારી કર્મચારીઓને આ મિશનનો સીધો લાભ મળશે. આનાથી યોગ્ય સમયે યોગ્ય ભૂમિકા માટે યોગ્ય વ્યક્તિને તૈયાર કરવામાં પણ મદદ મળી રહેશે.

મિશન કર્મયોગીને સિવિલ સેવકોના ક્ષમતા વિકાસ માટે પાયો નાખવા માટે કાળજીપૂર્વક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે જેથી તેઓ વિશ્વભરની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓમાંથી શીખી શકે. સાથે સાથે, તેઓ ભારતીય નૈતિકના અને મૂલ્યો સાથે પણ જોડાયેલા હોવા જોઈએ. ક્ષમતા નિર્માણની દિશામાં આ પોતાની રીતે એક નવા પ્રયોગ છે. આ મિશન દ્વારા, સરકારી કર્મચારીઓની વિચારસરણી અને અભિગમને આધુનિક બનાવવાની છે, તેમનું કૌશલ્ય સુધારવાનું છે અને તેમને કર્મયોગી બનાવવાની તક આપવાની છે. મિશન કર્મયોગી સરકારમાં માનવ સંસાધનની કામગીરીમાં મૌલિક સુધારો કરશે. તેનો ઉદ્દેશ્ય લોક સેવકોની ક્ષમતા વધારવા માટે આધુનિક માળખાકીય સુવિધાઓ ઉપયોગ કરવાનો છે.

મિશન કર્મયોગીની દેખરેખ અને માર્ગદર્શન માટે, પ્રધાનમંત્રીની અધ્યક્ષતામાં તૈયાર કરાયેલી પ્રધાનમંત્રીની જાહેર માનવ સંસાધન પરિષદમાં પસંદગીના કેન્દ્રીય મંત્રીઓ, મુખ્ય મંત્રીઓ, શિક્ષણવિદો અને નાગરિક સેવાના પ્રતિનિધિઓની એક ટીમ સર્વોચ્ચ સંસ્થા તરીકે કાર્ય કરે છે. તેવી જ રીતે, ક્ષમતા વિકાસ પંચ વાર્ષિક ક્ષમતા વિકાસ યોજનાઓના સંબંધમાં પ્રધાનમંત્રીની જાહેર માવન સંસાધન પરિષદને મદદ કરીને શિક્ષણ શાસ્ત્ર અને પદ્ધતિના

માનકીકરણ પર ભલામણો રજૂ કરશે. iGOT કર્મયોગી પ્લેટફોર્મની માલિકી સંચાલન અને જાળવણી માટે કર્મયોગી ભારત સ્પેશિયલ પર્પઝ વ્હીકલ બનાવવામાં આવ્યું છે. કેન્દ્રીય મંત્રાલયો, વિભાગો અને સંગઠનો iGOT પ્લેટફોર્મ પર ઓનલાઈન તાલીમ મોડ્યુલ ડિઝાઈન અને અપલોડ કરી રહ્યાં છે.

મિશન કર્મયોગીમાં છ સ્તંભ

- ❖ નીતિગત માળખું
- ❖ સંસ્થાગત માળખું
- ❖ યોગ્યતા માળખું
- ❖ ડિજિટલ લર્નિંગ ફેમવર્ક
- ❖ ઈલેક્ટ્રોનિક માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન પ્રણાલી
- ❖ દેખરેખ અને મૂલ્યાંકનનું માળખું

iGOT પ્લેટફોર્મ પર ગમે ત્યારે, ગમે ત્યાં તાલીમ લો

મિશન કર્મયોગીના ૬ સ્તંભોમાંથી એક, iGOT કર્મયોગી ભારત ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ પોર્ટલ ડિજિટલ લર્નિંગ ફેમવર્ક હેઠળ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ પોર્ટલ પર ઘણા બધા ઓનલાઈન અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ કરવામાં આવ્યા છે, જેનો મહત્તમ લાભ લેવાનો આગ્રહ કરતા પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીએ તાજેતરમાં ગુજરાતમાં એક કાર્યક્રમમાં કહ્યું હતું કે, “મને પૂરેપૂરો વિશ્વાસ છે કે સતત અભ્યાસ તમારી પ્રગતિનું એક મોટું હથિયાર બની શકે છે.” આ પ્લેટફોર્મનો સીધો ફાયદો કોવિડ સમયગાળામાં જોવા મળ્યો હતો જ્યારે એક ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ બનાવવામાં આવ્યું અને માત્ર ૬ મહિનામાં ૧૩ લાખથી વધુ કોવિડ યોધાઓને પ્લેટફોર્મ દ્વારા તાલીમ આપવામાં આવી હતી.

છેલ્લા કેટલાક સમયમાં સરકારે ભૂમિકા આધારિત અભિગમ પર ઘણો ભાર આપ્યો છે. તેના પરિણામો પણ દેખાઈ રહ્યાં છે.

- ❖ સિવિલ સેવાઓમાં ક્ષમતા અને સામર્થ્ય નિર્માણ માટે એક નવું આર્કિટેક્ચર ઉભું કરવામાં આવ્યું છે.
- ❖ શીખવાની વિવિધ રીતોનું લોકશાહીકરણ થયું છે.
- ❖ દરેક અધિકારી માટે તેની ક્ષમતા અને અપેક્ષા મુજબ તેની જવાબદારી પણ નક્કી કરવામાં આવી રહી છે.

સાભાર : ન્યૂ ઈન્ડિયા સમાચાર

મનના નકારાત્મક વિચારો પર વિજય પ્રાપ્ત કરવા સ્વામી શ્રી પૂ. ચિદાનંદજી મહારાજે અલભ્ય રીત દર્શાવી

■ પ્રા. સૂર્યકાન્ત ભટ્ટ - ભુજ

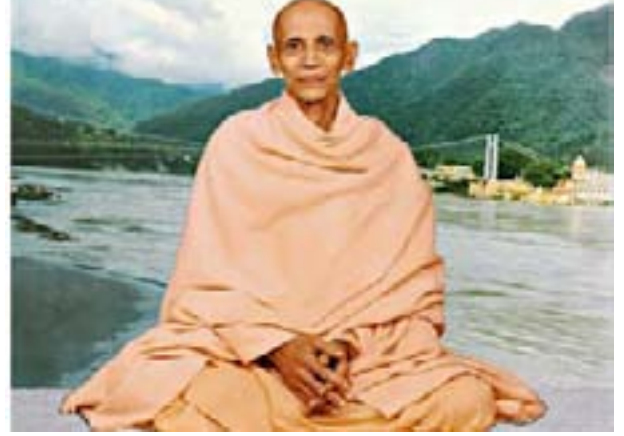
પરાપૂર્વથી માનવ તન મનની સુખાકારી માટે સંતો, મહાત્માઓ, ગુરૂજનો અહર્નિશ સેવાકાર્ય કરી રહ્યા છે. જેમાં પશ્ચિમના દર્શન શાસ્ત્રીઓ એરીસ્ટોટલ, પ્લેટો, સોક્રેટીસ, નિન્સે આદિનું પણ યોગદાન રહ્યું છે. આજે ભારતમાં અનેક સંપ્રદાયો આ ક્ષેત્રે અવિરત કાર્ય કરી પ્રોઝીટીવ અર્થાત્ હકારાત્મક વિચારો કરવા વણથંભ્યા પ્રયાસો કરી રહ્યા છે. જેનાથી પ્રજામાં સુખ, આશા, તન મનની સ્વસ્થતા વૃદ્ધિ પામી રહી છે.

આવું અભ્ય તત્ત્વયુક્ત વિચારોનું સામ્રાજ્ય સ્વામી શિવાનંદજીએ ૨૩મી જાન્યુઆરી ઈ.સ. ૧૯૩૬, મકરસંક્રાંતિના પર્વ અનુસંધાને, “The Divine Life Society”ની સ્થાપના કરી. આજનો માનવી પોતાનું ધાર્મિક કાર્ય પાર ન પાડતાં, કોઈ કાર્યમાં અસફળતા મળતાં, ગૃહકલેશ, બેકારી, દેવા જેવી અર્થાત્ કરજ આદિ દુઃખોથી છૂટવા નકારાત્મકતા વહોરી લઈને આત્મહત્યા સુધી પહોંચી, કુદરતે આપેલા જીવનનો સ્વયં નાશ કરી દે છે.

જીવનને આનંદયુક્ત, સુખમય બનાવવા પૂ. શિવાનંદ સ્વામીએ અલભ્ય ઉપદેશ કહો કે સાદી અને મન બુધ્ધિમાં ઉતરી જાય તેવી નકારાત્મક વિચારોને હાંકી કાઢવા ઉપદેશ આપ્યા છે. જેની વિગતો સંક્ષેપમાં નીચે મુજબ રજૂ કરું છું.

પ્રાર્થનાનું પ્રાભવ્ય : પ્રાર્થના થકી મન ઈશ્વરમાં પરોવાય છે. પ્રાર્થનાની અસર અથાગ હોય છે. પ્રાર્થના સન્નિષ્ટાવાળી અને અંતરના ઊંડાણમાંથી કરવામાં આવે ત્યારે તે ઈશ્વરના હૃદયને પીગળાવી નાંખી શકે છે. દ્રોપદીની પ્રાર્થના સાંભળી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્મા દ્વારકાથી દોડી તેણીની મદદે પહોંચેલા. ભક્ત પ્રહલાદને રક્ષવાનું દૃષ્ટાંત શાસ્ત્રોમાં મોજુદ છે. પ્રાર્થનાથી દૈવી શક્તિ - દૈવી જ્ઞાન સંપન્ન થાય છે. સાધકને જીવન વ્યતિત કરવાનું નવું બળ મળે છે. નિરાશા ખતમ થઈ જાય છે.

એકાંતની અનન્યતા : સંસારમાં રહેવા છતાં સજાજનક અને એકનાથે આત્મ સાક્ષાત્કાર કર્યો હતો. ભગવાન જીસીસ અઢાર વર્ષ સુધી એકાંતમાં સંસારથી દૂર વિચર્ય હતા. સ્વામી રામતીર્થ બ્રહ્મપુરી જંગલમાં એકલા અટૂલા બે વર્ષ રહેલા.

મહર્ષિ અરવિંદ પણ સંસારથી અલિપ્ત એકાંતમાં રહેલા. શાંતિ અને ઈશ્વર દર્શન માટે એકાંત અનન્ય છે. એકાંતમાં ધ્યાન-ભજન-સ્મરણ-નામજપ સુખેથી થઈ શકે છે.

મૂલ્યવાન મૌન : માયાનું જબરદસ્ત હથિયાર આપણી વાક્ ઈન્દ્રિય છે. તકરારો-મતભેદો-ઝઘડાઓ જીભથી જ થાય છે. તેથી તત્ત્વજ્ઞાનીઓ સંતો, મહંતો, ગુરૂજનો મૌન પાળવાનો ઉપદેશ આપે છે. મૌનથી ઈચ્છા શક્તિ વધે છે, સંકલ્પ-વિકલ્પમાં રૂકાવટ આવી શકે છે. વાણીના મિથ્યા પ્રલાભ પર દાબ આવે છે. મનને શાંતિ-સહિષ્ણુતા મળે છે.

મૃત્યુની મહત્તા : જીવનમાં મૃત્યુ એટલે શું? મહાભારતમાં સતત સુજાતના પ્રસંગમાં કહેવાયા મુજબ “પ્રમાદં કૈ મૃત્યુમહં બ્રાહ્મી ।” આપણા જીવનમાંથી પ્રમાદ એજ મૃત્યુ છે. આળસ અને પ્રમાદ દૂર કરવા મનુષ્યે સદાય તત્પર રહેવું જોઈએ. આ હૃદયના ધબકારા અને આપણા શ્વાસનું ચક્ર કેવું અવિરત ચાલી રહ્યું છે. આપણા સતત રક્તભ્રમણથી રોમ રોમ ભરાય છે. પરમાત્મા પોતાની શક્તિ થકી આપણને જીવન બક્ષી રહ્યા છે.

ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદમાં પ્રારંભે આવતા શ્લોક, “इशा वास्यम् इसं सर्वम्” સમગ્ર સૃષ્ટિ, સમગ્ર બ્રહ્માંડ ઈશ્વરથી ઓતપ્રોત જ છે. પ્રત્યેક જીવન ઈશ્વરમાં વસે છે. જીવનનો પ્રત્યેક અંશ ઈશ્વરથી સભર છે. સર્વ બ્રહ્મમય જગત” સમગ્ર જગત બ્રહ્મમય છે. પૂજ્ય સ્વામીશ્રી શિવાનંદજી મહારાજના આ અલભ્ય, અલૌકિક, દિવ્ય ઉપદેશો જીવાત્માની નકારાત્મકતા અવશ્ય દૂર કરે છે.

✽

જો આપણાં શરીરમાં હૃદય ન હોત તો?

■ ચારુ નાયક

હૃદય, દિલ, જીગર, હાર્ટ આ બધા જ શબ્દો કવિઓના હોટ ફેવરીટ શબ્દો છે.

લાગણી અને ઈમોશનની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો હૃદય પર અનેક કવિતાઓ લખાઈ છે. હૃદય તૂટવાની, હૃદયના જોડાવાની, હૃદયની ધડકનની હૃદયના હાલની વાતો કવિઓ પોતાની શૈલીમાં ખૂબ સરસ રીતે કરી શકે છે પરંતુ આ હૃદય શબ્દ આપણાં શરીરનું મહત્વનું અંગ છે. જો હૃદય એક ધડકન ચૂકી જાય તો શરીરનો ખેલ પૂરો થઈ જાય. એક મિનિટમાં ૭૨ થી ૭૬ ધડકન આપતું હૃદય અને એની ધડકન આપણા જીવંત હોવાનો પુરાવો છે. જ્યાં સુધી આ હૃદય આપણામાં ધબકતું રહેશે ત્યાં સુધી આ પૃથ્વી પર આપણા શ્વાસ ચાલુ રહેશે.

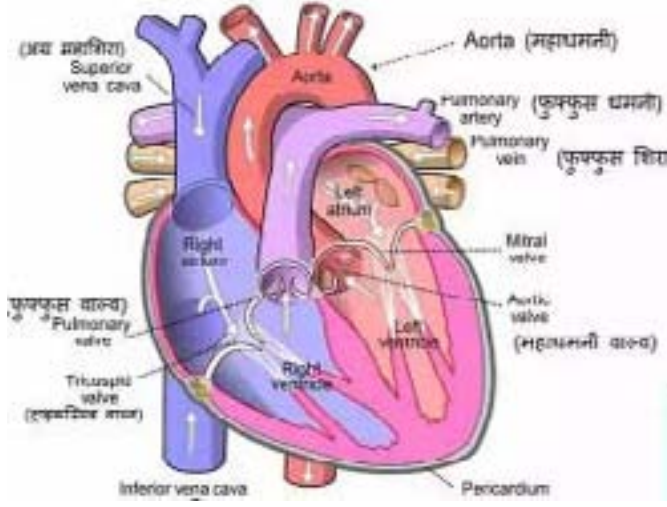
આપણા જીવંત હોવાનો પુરાવો આપતું આ હૃદય આપણા હાથની મુઠ્ઠી જેટલું કદ ધરાવે છે પરંતુ કાર્યની દૃષ્ટિએ એનું કદ ખૂબ વિશાળ છે. છાતીની ડાબી બાજુ સહેજ નીચે ત્રાંસું આ હૃદય ગોઠવાયેલું છે. જે ખૂબ જ કોમળ છે. આ અતિ કોમળ અંગને કોઈ સીધી ઈજા ન થાય આ માટે બહાર એના બોડીગાર્ડ સ્વરૂપ છાતીનું પિંજર એટલે કે પાંસળીઓ આવેલી છે. જે આપણા હૃદયનું ખૂબ જ લાડથી રક્ષણ કરે છે. એટલે પાંસળીની બપોલમાં એ સુરક્ષિત રહે છે. દરેક સજીવમાં રચનાની દૃષ્ટિએ આ હૃદય થોડા તફાવતો ધરાવે છે. માનવ શરીરમાં હૃદય ચાર ખંડોનું બનેલું છે. જેમાં ઉપરના બે ખંડો કર્ણકો, જે ડાબું કર્ણક અને જમણું કર્ણક એમ બે ભાગમાં વહેંચાયેલું છે અને નીચેના બે ખંડો જે ડાબું ક્ષેપક અને જમણું ક્ષેપક એમ બે ભાગમાં વહેંચાયેલા છે. આપણા શરીરને જીવંત રાખવા આપણા શરીરના દરેક અંગો, પેશીઓ, કોષોને રુધિર, ઓક્સિજન, પોષક તત્ત્વો મળતા રહેવા જરૂરી છે. આ શુદ્ધ રુધિરનું શરીરનાં અંગોમાં જવું અને અશુદ્ધ રુધિરનું અંગોમાંથી બહાર આવવું આ બધું જ આયોજન હૃદય દ્વારા ખૂબ જ સિસ્ટમેટિકલી કરવામાં આવે છે. જ્યાં સુધી હૃદયમાં કોઈ વિક્ષેપ ન આવે ત્યાં સુધી એ નોર્મલ કન્ડિશનમાં ચાલતું રહે છે. જો શરીરમાં હૃદય ન હોત તો રુધિરની

વહેંચણી, એને શરીરમાં પહોંચાડવાનું, પાછું લાવવાનું આ બધી જ ક્રિયાનું શું થશે એ સમજાવે.

મનુષ્યોનું હૃદય ચારખંડીય હોવાથી એમાં એ રીતનું આયોજન હોય કે એના ડાબા ભાગમાં બધું જ શુદ્ધ એટલે કે ઓક્સિજનવાળું રુધિર વહે છે અને જમણી બાજુ અશુદ્ધ એટલે કે કાર્બન ડાયોક્સાઈડવાળું રુધિર વહે છે. આપણા શરીરમાં હૃદય છે તો જ શુદ્ધ અને અશુદ્ધ રુધિર એકબીજામાં ભળ્યા વિના શરીરમાં વહેતું રહે છે અને એટલે જ આપણે સમતાપી પ્રાણીઓ કહેવાઈએ છીએ, જે કોઈપણ તાપમાનમાં સરળતાથી એડજેસ્ટ કરી શકે છે. જો આ હૃદય અને એની આ સિસ્ટમેટીક રુધિરની વહેંચણીની ક્રિયા આપણા શરીરમાં ન થતી હોય તો આપણે આપણાં શરીરને કેવી રીતે જીવંત રાખી શકવાના? આ હૃદય જ છે, જે સતત ધબકતું રહીને રુધિરને આખા શરીરમાં સમયે-સમયે પહોંચતું કરે છે.

મિત્રો, તમને ખબર છે કે હૃદય એક પંપની જેમ કામ કરે છે એની દરેક ધડકન વખતે રુધિર હૃદયમાંથી નીકળીને ધમનીઓ મારફતે શરીરનાં વિવિધ અંગોમાં જાય છે. દરેક ધડકને રુધિરને જથ્થો બહાર નીકળે છે અને એ જ પ્રમાણે બિલકુલ સરખા જ સમયે શરીરના વિવિધ અંગોમાંથી કાર્બન ડાયોક્સાઈડયુક્ત રુધિર શિરાઓ મારફતે હૃદયમાં જાય છે, જે પછીથી હૃદયમાંથી ફેફસામાં શુદ્ધ થવા માટે મોકલવાનું આયોજન હોય છે. આ રુધિર ફેફસામાંથી ઓક્સિજનયુક્ત

થઈ ફરી પાછું ડાબી બાજુના ભાગમાં વહેતું થઈ જાય છે. આ બધું જ ક્યારે શક્ય અને જ્યારે હૃદય નામનો શક્તિશાળી કુદરતી પંપ આપણાં શરીરમાં હાજર હોય. બાકી હૃદયની ગેરહાજરીમાં તો આ બધી ક્રિયા શક્ય જ નથી બનવાની.

હવે માનો કે આ હૃદય પોતાનું કામ, સરખી રીતે કરી શકતું નથી. કોઈ વ્યક્તિને હાઈ બ્લડ પ્રેશર હોય એટલે કે હૃદયમાંથી ધમનીમાં રુધિર ખૂબ જ ઊંચા દબાણે વહન પામતું હોય, હૃદયની ધડકનો ૧ મિનિટની ૭૨ થી ૭૬ જેટલી ના રહેતા ૧૦૦ની ઉપર આંકડો વટાવી જાય ત્યારે માની લેવું કે જે લોહીનો જથ્થો હૃદયમાંથી નીકળીને ધમનીઓમાં જાય છે ત્યાં કશે પણ બ્લોકેજનો પ્રોબ્લેમ હોઈ શકે અને રુધિર ધમનીઓમાં આગળ ના જઈ શકે અને એ બધા જ રુધિરનો ભરાવો હૃદયમાં વધારે પડતો થઈ જાય ત્યારે હાર્ટના પ્રોબ્લેમ્સ આવે છે. આ સ્થિતિમાં ડૉક્ટરને બતાવતા જો ધમનીઓમાં બ્લોકેજ નીકળે તો એમાં સ્ટેન મૂકીને, બલુન્સ મૂકીને એ ધમનીઓમાંનો કચરો દૂર કરીને એને પહોળી કરવામાં આવે છે.

બાયપાસ સર્જરીમાં શરીરના બીજા ભાગમાંથી ધમની લઈને નવી ધમનીઓ મૂકવામાં આવે છે. જેનાથી દર્દીનો જીવ બચી જાય છે, પરંતુ અમુક સંજોગોમાં લોહીનું દબાણ એટલું બધું વધી જાય છે કે એન્જીયોપ્લાસ્ટિકે કે બાયપાસ સર્જરીનો પણ મોકો મળતો નથી, જેને કારણે દર્દીને હાર્ટ એટેકમાં આવી જાય છે. અમુક સંજોગોમાં દર્દીને તાત્કાલિક સારવાર મળતાં દર્દી બચી જાય છે પરંતુ અમુક સંજોગોમાં એ વ્યક્તિ મૃત્યુનાં મુખમાં ધકેલાઈ જાય છે. આ તો હૃદયના કાર્યમાં વિક્ષેપ પડવાથી માણસો આટલી બધી તકલીફમાં આવી જાય છે તે જોયું, હવે વિચારો કે આ હૃદય નામનું અંગ શરીરમાં હશે જ નહીં તો આપણે આપણા શરીરની કલ્પના જ કેવી રીતે કરી શકીશું? આ

હૃદય જ છે જે ૨૪ કલાક સતત ધબકતું રહીને આપણાં શરીરમાં રુધિરનો પુરવઠો સતત પૂરો પાડતું રહે છે. ભલે આપણે રાત્રિના સમયે ઉંઘમાં સરી પડીએ પરંતુ હૃદય તો અવિરત પોતાનું કામ ચાલુ જ રાખે છે. અલબત્ત આપણા શ્વાસ ચાલુ રાખવા માટે જ તો !

કુદરત તરફથી હૃદય રૂપે વિશેષ ભેટ આપણા શરીરને મળી છે એની કાળજી રાખવી જરૂરી છે. આપણા ખોરાકમાં આપણા ડાયેટમાં એવી વસ્તુઓનો સમાવેશ કરીએ કે જેથી આપણું બી.પી., કોલેસ્ટ્રોલ કંટ્રોલમાં રહે. કોઈ પણ જાતનું વ્યસન આપણા શરીરને અને ખાસ કરીને આપણા હૃદયની ધમનીઓના બ્લોકેજ માટે જવાબદાર બને છે. જો હૃદય ધબકશે તો જ શ્વાસ ચાલશે. જે ક્ષણે, જે પળે હૃદયે ધબકવાનું બંધ કરી દીધું બસ ત્યાં જ આપણા શ્વાસોચ્છવાસ પણ પૂરા થઈ જશે. એટલે જ વ્યાયામ, સારો ખોરાક અને માનસિક સ્વસ્થતાથી આપણને મળેલા આ હૃદયની જાળવણી કરીએ.

Mahendra M. Gogree
(M) 9821924090

CITY STORAGE SYSTEMS®

Manufacturers of

Slotted Angles/Two Tire Rack/Heavy Duty/Racks/Loft & Mobile Racks/Trolleys/Steel Furniture/Super Market, Display Racks.

Office : B/03, Nyay Sagar, 1st Floor, Old Nagardas Road, Opp. Post Office, Andheri (E),
Mumbai-400069. E-mail : cityslotted@rediffmail.com - Website : www.cityslottedsystem.com
Cell : 9821924090, Tel. : 26824141, 65001097 - Tele Fax : 26834742

Kutch Rachana (Gujarati Monthly) ❀ 5th, June - 2023 ❀ 50

વુડ કાર્વિંગ : સદીઓ જૂની કળાનું આધુનિક યુગમાં પણ પ્રચલન

■ મેહુલ યુ. પટેલ

આજે ભારતમાં પરંપરાગત હસ્તકલા અને સમકાલીન કલા સ્વરૂપે એમ બંને રીતે વુડકટ પ્રિન્ટીંગની કળા ચલણમાં છે. કલાકારો અને ડિઝાઇનરો પરંપરાગત ધાર્મિક છબીઓથી લઈને અમૂર્ત અને પ્રાયોગિક ડિઝાઇન સુધીની પ્રિન્ટની વિશાળ શ્રેણી બનાવવા માટે તકનીકનો ઉપયોગ કરે છે. પરંતુ આ કળા તો સદીઓ જૂની છે. “ભાગવત પુરાણ” ઉપરાંત, વુડકટ પ્રિન્ટીંગનો ઉપયોગ બૌદ્ધ ધર્મ, જૈન ધર્મ અને હિન્દુ ધર્મ સહિત વિવિધ પરંપરાઓ માટે ધાર્મિક ગ્રંથો અને છબીઓ બનાવવા માટે પણ થતો હતો. આ તકનીક ખાસ કરીને ભારતના ઉત્તરીય પ્રદેશોમાં લોકપ્રિય હતી, જ્યાં તેનો ઉપયોગ કાપડ પર જટિલ ડિઝાઇન અને પેટર્ન બનાવવા માટે થતો હતો.

પ્રિન્ટિંગ માટે વપરાતા વિવિધ માધ્યમોનો પ્રયોગ

વુડકટ, જેને વુડબ્લોક પ્રિન્ટીંગ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, તે એક પ્રિન્ટીંગ ટેકનીક છે. જેમાં લાકડાના બ્લોકમાં ઈમેજ કોતરવામાં આવે છે. આ પ્રકારની કોતરણથી ઈમેજના ઉભા થયેલા ભાગોને કાગળ અથવા અન્ય સામગ્રી પર શાહી લગાવીને છાપવામાં આવે છે. આ તકનીક પ્રાચીન ચીનની છે, જ્યાં તેનો ઉપયોગ કાપડ પર છાપવામાં માટે કરવામાં આવતો હતો. આ છાપકામ વિધિ જાપાન અને કોરિયા સહિત પૂર્વ એશિયાના અન્ય ભાગોમાં ફેલાઈ હતી.

વ્યાપકતાથી તથા પ્રિન્ટીંગો

ભારતમાં પણ વુડકટ પ્રિન્ટીંગનો લાંબો ઇતિહાસ છે અને તેનો વ્યાપકપણે કાપડ છાપવા તેમજ ધાર્મિક ગ્રંથો અને છબીઓ છાપવા માટે ઉપયોગ થતો હતો. ભારતમાં વુડકટ પ્રિન્ટીંગના સૌથી જૂના હયાત ઉદાહરણો ૧૦મી સદીની છે અને આ ટેકનીકનો ઉપયોગ સમગ્ર ભારતમાં, વુડકટ

પ્રિન્ટીંગનો લાંબો ઇતિહાસ છે અને તેનો વ્યાપકપણે કાપડ છાપવા માટે ઉપયોગ થતો હતો. ભારતમાં વુડકટ પ્રિન્ટના સૌથી જૂના હયાત ઉદાહરણો ૧૦ સદીના છે અને આ ટેકનીકનો ઉપયોગ સમગ્ર મધ્યકાલીન અને પ્રારંભિક આધુનિક સમયગાળા દરમિયાન થતો રહ્યો હતો.

ચરિત્ર હસ્તપ્રત

ભારતમાં વુડકટ પ્રિન્ટીંગના સૌથી પ્રસિધ્ધ ઉદાહરણો પૈકીનું એક “ભાગવત પુરાણ” તરીકે ઓળખાતી સચિત્ર હસ્તપ્રત છે, જેનું નિર્માણ રાજસ્થાન રાજ્યમાં ૧૬મી સદીમાં કરવામાં આવ્યું હતું. હસ્તપ્રતમાં ૧૦૦૦ થી વધુ ચિત્રો છે, જેમાંથી ઘણા વુડકટ પ્રિન્ટીંગ તકનીકોનો ઉપયોગ કરીને બનાવવામાં આવ્યું હતું. ૧૮-૧૯મી સદીના સમયગાળામાં જ્યારે બ્રિટિશરનો રાજ્ય હતો તે સમયે જ્યારે હસ્તપ્રત પ્રિન્ટિંગની વધારે જરૂરિયાત હતી જેમકે આઝાદી માટે લડનારાઓના સમયગાળા દરમિયાન લોકોને સમાચાર પહોંચાડવા માટે તેમજ તેમણે ભેગા કરવા હેતુ બુલેટિન, પેમ્ફ્લેટ, પોસ્ટર, ન્યૂઝ પેપરનો ઉપયોગ થતો હતો. જેનાથી લોકો સુધી સમાચાર પહોંચી જતા. મીઠાનો સત્યાગ્રહ, સ્વદેશી આંદોલન, બંગાળના દુષ્કાળ તેમજ આઝાદી માટે થયેલા

આંદોલનમાં કલાકાર નંદલાલ બોઝ, ચિત્રપ્રસાદ ભટ્ટચર્યા અને સોમનાથ હોરેની પ્રિન્ટીંગ કલાકૃતિએ મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી હતી.

સેવનવુડની ઉપયોગીતા

વુડકાર્વિંગ માટે ખાસ તરીકે સેવનવુડો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, કારણ કે સેવન વુડના અન્ય લાકડાની સરખામણીએ પોચું હોય છે.

વુડકાર્વિંગ માટે ખાસ કરીને સેવનવુડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. કારણ કે સેવનવુડ અન્ય લાકડાની સરખામણીએ પોચું હોય છે. આ લાકડાને કોઈપણ દિશામાં કોતરવું સહેલું બની રહે છે. લાકડાને સર્વપ્રથમ કાચ પેપર વડે ઘસવા અને સ્મૂટ કરવામાં આવે છે અને ત્યારબાદ ઈમેજ ટ્રાન્સફર કરી તેના લાઈટ એટલે કે પ્રકાશિત ભાગને કોતરવામાં આવે છે. બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટ વુડકટની ખાસિયત એ છે કે વિદ્યાર્થી પોતાની ઈમેજને જોવાની ક્ષમતા અને સમજને ઊંડાણપૂર્વક કેળવે અન્યથા રંગોથી તે સહેલું બની જાય છે. આમ, વાઈટ એન્ડ રોડ તથા પાર્થપાણી મિડલ ટોન કોતરવામાં આવે છે અને અંતે લેટ સ્પેશીસ રોલર અને અપ્લાય કરી ઉપર ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે.

વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા કરેલ કાર્યપદ્ધતિ

એક સરસ પ્રયોગ વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત

યુનિવર્સિટીના ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફાઈન આર્ટસના શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩ દરમિયાન ફાઉન્ડેશન વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો. આ વિદ્યાર્થીઓએ વુડ કાર્વિંગની બેચ એટેન્ડ કર્યો હતો. આ વર્કશોપનું આયોજન ડિપાર્ટમેન્ટના કો. ઓર્ડિનેટર મેહુલ પટેલ (ફાઈન આર્ટસ) અને પ્રાધ્યાપક દિપ્તી બાટલાવાળા અને કિનલ પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ થયું હતું.

પ્રથમ વર્ષની વિદ્યાર્થીની દૃષ્ટિએ આદિવાસી મહિલા, વૃક્ષ પર સવારી, યોધા, ત્રીજો ગ્રાફિકલ વિષયો ગામની સંસ્કૃતિ સ્થિર જીવન અને ઘણા વધુ અસરકારક રીતે લાકડા પર બનાવવામાં આવ્યા છે.

પ્રથમ વર્ષના વિદ્યાર્થી રાહુલે આ પ્રિન્ટમાં હાથ અને પગની પ્રમોશન સ્ટડી કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં નેચરલ લાઈટ અને પડછાયાથી ફિંગરના વળાંકને સમજી શકાયા છે. મિડલ સ્ટોન દ્વારા એને ટ્રોમી સ્ટડી કરવામાં આવ્યું છે.

પ્રથમ વર્ષના યશે વુમન વિયબાસ્કેટની પ્રિન્ટમાં ગ્રામ્ય ચિત્ર દર્શાવવામાં આવ્યો છે. શ્રીડી આર્ટની પ્રિન્ટમાં અલગ અલગ લોગો, સિમ્બોલિક રીતે વસ્તુઓની ગોઠવણી કરવામાં આવે છે.

પ્રથમ વર્ષના વિદ્યાર્થીની આ પ્રિન્ટમાં ડ્રાઈબલ લેડીનું પ્રોટેટ લીલોતરીનું કમ્પોઝ કરવામાં આવ્યું છે. વર્કમાં ઓલ્ડ કાર્વિંગ કરવામાં આવ્યું છે. ફિમેલના હાવભાવ આકર્ષે છે.

પ્રથમ વર્ષના પુપરીશની આ કૃતિમાં “ધ આઈ” નામની પ્રિન્ટમાં ગાઢ જંગલ તરફ જતી આંખો તથા જંગલ પણ જોઈ રહી હોય તેવી રચના કરી છે.

પ્રથમ વર્ષની દૃષ્ટિએ વીરતાનું પ્રદર્શન કરતી તથા બૂલ (બળદ) પર સવારી કરી સાથે ચંદ્રની નાજુકતાને પોતાના હાવભાવથી પ્રદર્શિત કરે. પૃથ્વી પર એક આસાની ચંદ્રમા જેવી તાજગી તથા બળદ જેવી વીરતા દર્શાવવામાં આવે છે.

Greeting Cards	
Books, Music, Movies	Watches, Clocks, Electronics
Photo Albums, Photo frames	Fine Writing Pens, Stationeries
Ties, Wallets, Belts, Cufflinks	Ceramics, Crystals, Stonewares
Perfumes, Cosmetics, Jewellery, Leather Bags	Posters, Prints, Frames
Plants, Murals, Handicrafts	Lamps, Water-fountains, Name-plates
Trophies, Plaques, Awards	Games, Toys

Satyam Collection

When you want to express your emotions

J.Tata Road, Nr.Eros, Churchgate, Mumbai. P : 22854703 / 04 - C : 9820596961
Ghantali, Vishnu Nagar, Thane (W). P : 25408714 / 25424224
e : info@satyamcollection.com

દંભી વૃક્ષપ્રેમીને અર્પણ

પર્યાવરણ બચાવના નામે વાતો તેં કરી અનેરી
છતાં વસંત આગમને વૃક્ષોના શીશ શાને વધેર્યા?
વદે તરુ ફાલવું અને ફુલવું હતુ પરોપકાર કાજ મારે,
ફુરી અકાળે શાને મને કત્લેઆમ કરી તેં નાખ્યા?
મહિમામંડલ ગાતો જગમાં તરુરાજ મેં સઘળે વાવી
તુજ તાતે વાવેલ પૌધાને કાપતા શરમ તને ન આવી?
ભંવર બની ધરા માંહે પુષ્પ સુગંધને શોધતો તું
પુષ્પ લાશોના ઢગ કરતા જરા શરમ તને ન આવી?
ખબર જ હતી તને નાભી માંહે મૃગ કસ્તુરી હતી !
તદપિ નાભી છેદન કરતા લગીર શરમ તને ન આવી?
નિર્દોષ પંખીના વૃક્ષમાળા સ્મશાન ઘાટે તેં ફેરવ્યા !
પાછો શાને શોધે છે એ સુમધુર કલરવ પંછીના વ્યોમે?
ડફાં મારે છે તું ઘણી કે છોડમાં રણછોડ છે
એ રણછોડને પારધી બની વિંધતા શરમ તને ન આવી?
વૃક્ષારોપણના પોઝ બહુ તેં પડાવી વાહવાહી કરી,
વૃક્ષછેદનીના ફોટા લેવામાં લાજ તને શેની આવી?
પર્યાવરણની ઘોર ખોદી તેં અને વળી પાછો
ધુજતી ધરા વેળાએ ઈશને દોષ શાને દેતો જાય છે?
કૃત્ય તારા દેખી ખુશ ક્યાંથી રહે હવે શ્યામ આમાં,
કારણ કંસના કૃત્યો હવે તું કરતો જ જાય છે.
ધીમી ચાલે ધરાને વિનાશપંથે દોરતો તું જાય છે.
છતાંય નફફટ માનવ નવજીવનની વાતો તું કરતો જાય છે?
વદે “તન્ના” વૃક્ષજળસિંચન, તરૂ ઉછેર તું ભુલ્યો છે આજ
છતાંય બેશરમ યાદી વૃક્ષારોપણની ક્યમ તું કરતો જાય છે?

ધીરજલાલ ડી. તન્ના - કેશોદ - ૯૭૩૭૭૧૨૯૯૯

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

ફોન ઘર : ૨૪૦૯૨૦૪૩/૨૪૦૭૬૪૧૮

શ્રી ઓઘવાનંદ જ્યોતિષ મંગલ કાર્યાલય

સંચાલક : રાજગુરુ હિંમતલાલ ઉત્તમરામ મોતા, જ્યોતિર્વિદ, બી.એ.એસ. - મો.-૯૩૨૨૧૦૩૪૪૫
રાજગુરુ હરેશ હિંમતલાલ મોતા, જ્યોતિર્વિદ, બી.કોમ.-મો.-૯૩૨૪૩૯૯૫૭૫ - રાજુભાઈ મો. : ૯૩૨૪૫૨૭૪૨૭ -
સચીન મો. : ૯૯૩૦૩૭૨૪૬૨ જન્માક્ષર, વાસ્તુ, ગૃહપ્રવેશ, લગ્ન મુહુર્ત તથા અન્ય મુહુર્તો, લગ્ન રજીસ્ટર્ડ વિધી, જૈન
લગ્ન વિધી, રાશી મેળાપક, લગ્ન વિધી, ધાર્મિક કર્મકાંડ, વેદિક મંત્ર જાપ, જયેષ્ઠનક્ષત્ર, મૂળનક્ષત્ર, આસ્પેષનક્ષત્ર,
વેદૂતિયોગ, વ્યતિપાતયોગ, વદી ૧૪ અમાવાસ્ય ભારી વેરાઘડી શાન્તીપૂજા વગેરે ક્રિયાઓ કરનાર. ચંડીપાઠ, નવચંડી,
શિવરૂદ્રાભિષેક, સત્યનારાયણ મહાપૂજા, કુંભ વિવાહ, અર્કવિવાહ, વિષ્ણુ વિવાહ, ભૂમિ પૂજન, નવગ્રહ શાંતી, નવગ્રહ
જાપ, નવગ્રહ રત્ન સિદ્ધિ તથા જાપ, ચંત્ર સિદ્ધિ પૂજા કરનારા.

૨૮૨/૪, સેવાકુંજ, જયશંકર યાજ્ઞીક માર્ગ, હિમાલય હોટલ પછી, સન્મુખાનંદ હોલની બાજુમાં,
જનતા અને મેઘદૂત સ્ટોરની બાજુમાં, સાયન, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૨.

સંપાદક : ભાવેશ કુરિયા

મહેંદીભર્યા હાથે ગોબરથી મંડપ સજાવી 'નિશા'એ ગૌપ્રેમના 'અજવાળા' પાથર્યા

આપણાં સમાજની કહેવતો ક્યારેક ક્યારેક સાચી ઠરતી હોય છે. આપણે નાનપણથી એ કહેવત સાંભળતા આવ્યાં છીએ કે 'દિકરી ને ગાય દોરે ત્યાં જાય' દિકરીનો ગાય પ્રત્યેના પ્રેમનો અનોખો કિસ્સો ભુજ તાલુકાના સુખપર ગામે જોવા મળ્યો. પોતાના લગ્નનો ૨૦ બાય ૨૦ ફૂટનો માંડવો ગાયના ૧૦૦ કિલો ગોબરથી સજાવીને કન્યાએ પોતાના ગૌપ્રેમ અને સંસ્કૃતિ જાળવણીનું અનોખું ઉદાહરણ આપ્યું છે.

ભાગ્યે જ ક્યારે ક્યારે બનતું હોય છે કે, જે દિકરી લાડી બનવાની હોય એ પોતાના લગ્ન માટે ગોબરથી પોતાની “મા” અને બહેનપણીઓ સાથે ગોબરમાં હાથ રગદોળીને લગ્નનો માંડવો શણગારતી હોય, સુખપરના ખેડૂત રવજીભાઈ મેપાણી પરિવાર દીકરી કુ.નિશાએ જ્યારે પોતાના લગ્નની કંકોત્રી ગોબરથી બનાવી ત્યારે ત્યારે સમજાય કે એ શોખનો વિષય હોઈ શકે, પરંતુ આ તો ગૌ માતા સાથેના અનેરા પ્રેમનો ઉલ્લેખ કરવો એટલે જરૂરી બને છે કે, સામાન્ય રીતે પ્રિવેડીંગનું શુટિંગ અને ફોટોગ્રાફી થતી હોય એવા સમયે લાડકડી લાડી “નિશા” માતા સવિતાબેન, નાનપણની સખીઓ અને પરિવારજનો સાથે ગાયના ગોબરથી પોતાના જ લગ્નનો ગોબરમય માંડવો તૈયાર કરીને પોતાનો ગાયમાતાનો અનોખો પ્રેમ પ્રદર્શિત કર્યો હતો.

૭મી મેના રવિવારે ધાર્મિક પરંપરા મુજબ લીલાં તોરણે માંડવો રોપાયો અને ગાય માટે આદર ધરાવતી દિકરી નિશા પોતાના હાથે શણગારેલ લગ્ન મંડપેથી પવિત્ર ફેરા ફરીને સોમવારે દાંપત્યજીવનનો પ્રારંભ થયો. એપ્રિલમાં જ પૂર્ણ થયેલા ભુજના નરનારાયણદેવ દ્વિશતાબ્દી મહોત્સવમાં

ગાયના વિષયને લઈને આકર્ષણનું કેન્દ્ર બનેલા ગો મહિમા પ્રદર્શનમાં એક લાખ ફૂટ કંતાનના ગોબરના લીપણ અને વિવિધ તોરણના શણગારમાં અતિ મહત્વની ભૂમિકામાં રહેલ કુમારી નિશા અને તેમની બહેનપણીઓએ જીવનના ૧૬ સંસ્કાર પૈકીના લગ્નસંસ્કારમાં આ પહેલ કરીને સંસ્કૃતિના સંવર્ધનની પહેલ કરી છે. આ પ્રકારના આયોજનોએ સમાજને પણ નવી રાહ ચિંધી છે. ભુજ તાલુકાના પટેલ ચોવીસીના ગામમાં થયેલા પ્રયાસને સૌ કોઈએ બિરદાવી પરિવારને અભિનંદન આપ્યા છે.

સોનારડી ગામે માનવતાના મસીહા રત્નશેખરસૂરીશ્વરજી મહારાજના ૬૦મા જન્મદિને પૂજન-હવન યોજાયેલ

ગુજરાતના પાટનગર ગાંધીનગર સમીપે આવેલ સોનારડા ગામે તપાગચ્છાધિપતી પ.પૂ.આ.શ્રીમદ્ વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્યરત્ન માનવતાના મસીહા પ.પૂ.આ. શ્રીમદ્ વિજય રત્નશેખરસૂરીશ્વરજી મહારાજના ૬૦માં જન્મદિન પ્રસંગે તપાગચ્છાધિષ્ટાયક શ્રી માણિભદ્રવીર દાદાનું ૧૦૦૮ આહુતિ યુક્ત પૂજન હવન સંગીતના સથવારે યોજાયેલ. જેમાં પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી નયશેખર વિજયજી મ.સા. અને પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી પુન્યશેખર વિજયજી મ.સા.ની પાવનકારી નિશ્રામાં યોજાયેલ. પૂજ્ય ગુરુદેવના ૬૦માં જન્મદિવસ નિમિત્તે ૬૦ પરિવારોને રાશન કીટ અર્પણ, ગાયોને ઘાસચારો, છ ગામોમાં પરમાત્માને આંગી, છ ગામોમાં સ્કૂલના બાળકોને નાસ્તો, છ ગામોમાં આવડાનું નિર્માણ થશે. છ ગામોમાં ચબુતરાનું નિર્માણ થશે. શ્રી માણિભદ્રવીર દાદાની પ્રત અને ગુરુ રત્નશેખરસૂરિ ગુરુ પાદુકા પૂજન પ્રત બહાર પાડવામાં આવશે. આ પ્રસંગે

આમંત્રિત મહાનુભાવો તરીકે રજનીભાઈ પટેલ, પ્રશાંતભાઈ કોરાટ, ભાનુમતીબેન મકવાણા, કવિતાબેન દેઢિયા, જીજ્ઞાબેન શેઠ, કશ્યપભાઈ જાની, કુલદીપભાઈ સંઘવી, કુલીનભાઈ દેઢિયા, વિજયભાઈ મકવાણા, જીગરભાઈ શાહ, સંજયભાઈ શાહ, પરેશભાઈ શાહ, નિલેશભાઈ જોટંગીયા, બજુ પાંચણી, કુમારભાઈ શાહ, પંકજભાઈ સોમાણી વિગેરે ઉપસ્થિત રહેલ. આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત આમંત્રિત મહાનુભાવો અને દાતા પરિવારોનું ટ્રોફી, શાલ અને છોડ આપી સન્માન કરવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે વિવિધ વિસ્તારોમાંથી ગુરુભક્તો ઉપસ્થિત રહેલ. આ પ્રસંગે ૬૦ રૂા.નું સંઘ પૂજન કરવામાં આવેલ.

મોટી ઉનડોઠ ગામે પશુ-પક્ષીઓ માટે ખેતરમાં ધાનનું વાવેતર

મોટી ઉનડોઠ ખાતે જૈન અગ્રણી શાંતિલાલભાઈ ગાલાના ૬૫ એકરના ફાર્મમાં છેલ્લા ચાર વર્ષથી જીવદયાની પ્રવૃત્તિને લઈ પશુ-પક્ષીઓ માટે ધાન જુવાર, બાજરી, ઘઉંનું વાવેતર થાય છે અને ધાન પાકે ત્યાં સુધી પક્ષીઓ છોડ ઉપરનાં ધાનને ચણે છે, હજારોની સંખ્યામાં પક્ષીઓ કિલકિલાટ કરતા રહે છે. બાકી નીકળતો ચારો ગાયોને નાખવામાં આવે છે. જેમાં થતી ઉપજનું વેચાણ કરતા નથી. ૬૫ એકર જમીન સાથે ૨૫ એકરમાં ચાર વર્ષથી બાગાયતી સજીવ ખેતી પણ કરવામાં આવે છે, જેમાં કેસર કેરી, ખારેક, લીંબુ, પેરૂ, દ્રાક્ષ, અંજીર અને લિયારનું વાવેતર કરાયું છે. અહીં ૨૫ જેટલા કૂતરાઓ પણ પાળવામાં આવ્યા છે, તેના માટે રોટલા બનાવવામાં આવે છે.

આ જૈન અગ્રણી ૧૯૭૧માં ભાઈઓ સાથે મુંબઈ-ચેમ્બુરમાં વ્યવસાય અર્થે ગયા હતા, હાલ તેઓ પુત્ર મિત ગાલા સાથે રિયલ એસ્ટેટનો વ્યવસાય કરી રહ્યા છે. તેઓ પત્ની હર્ષાબેન, પુત્ર અને પુત્રવધૂ મોસમબેન, દીકરી ઝરનાબેન સાથે રહે છે. નિવૃત્તિનો સમય હોવાથી વધુ પડતા ફાર્મ ઉપર રહી જીવદયાની પ્રવૃત્તિઓ સાથે ખેડૂતોને સજીવ ખેતીનું માર્ગદર્શન આપી રહ્યા છે. સરકાર દ્વારા પણ હાલમાં પ્રાકૃતિક ખેતીને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવી રહ્યું છે ત્યારે જૈન અગ્રણી પણ સહયોગ કરી રહ્યા છે.

કચ્છીમાડુઓનો બિઝનેસ ડેટા દેશ-વિદેશમાં તૈયાર કરવામાં આવશે

ગ્લોબલ કચ્છ ફેડરેશનના ચેરમેન અનિલ ગોરના અધ્યક્ષસ્થાને બેઠક યોજવામાં આવી હતી, જેમાં

ઓસ્ટ્રેલિયામાં ફેડરેશનના પ્રતિનિધિની નિમણૂં કરવામાં આવી હતી.

ગ્લોબલ કચ્છ ફેડરેશન વિશ્વના દરેક દેશના પ્રતિનિધિ સાથે મિટિંગ યોજી રહ્યું છે. હાલની મિટિંગ ઓસ્ટ્રેલિયાના પર્યટન રહેવાસી અને સામાજિક આગેવાન બિઝનેસમેન ધનજીભાઈ હાલાઈ તથા ધનજીભાઈ ભુડિયાની ઉપસ્થિતિમાં GKFનાં ડાયરેક્ટરો સાથે યોજવામાં આવી હતી.

GKFના ચેરમેન અનિલ ગોરે ઉપસ્થિત મહેમાનોને GKFની શા માટે જરૂર છે. GKFનું મહત્વ અને NRI ભાઈઓને આ સંસ્થા કેટલી ઉપયોગી છે તેની ચર્ચા કરતાં જણાવ્યું જે ગ્લોબલ કચ્છ ફેડરેશન સંસ્થાએ ઈન્ટરનેશનલ રોટરી કલબ કે લાયસન્સ કલબની જેમજ વિશ્વના કચ્છવાસીઓને જોડતી સંસ્થા બનશે. GKFનું હેડ ક્વાર્ટર કચ્છ રહેશે અને વિશ્વના જે પણ દેશમાં કચ્છીઓ રહે છે તે દેશોનો સમાવેશ આ સંસ્થામાં કરવામાં આવશે, દરેક દેશ પણ જે તે દેશની સિટીમાં ગ્લોબલ કચ્છ ફેડરેશન રચના કરશે. એ રીતે આખા વિશ્વમાં રહેતા કચ્છીઓને એક પ્લેટફોર્મ પર ભેગા કરી સંસ્થાની રચના કરવામાં આવશે. અત્યાર સુધીના ઈતિહાસમાં કદાચ આટલા મોટા ફલક પર બનતી આ પ્રથમ કચ્છવાસીઓની ગ્લોબલ કચ્છ ફેડરેશન સંસ્થા હશે. નરેશ મેપાણી (યુએઈ), કાંતિભાઈ છભાડિયા (ઓમાન), કાનજીભાઈ (મસ્કત), નારાણભાઈ રામજી વરસાણી (ઓસ્ટ્રેલિયા), ઈશ્વરભાઈ નવસારી, ગોપાલભાઈ વરસાણી સહિતના ડાયરેક્ટરો જોડાયા હતા.

આંખ રોગનો નિ:શુલ્ક કેમ્પ ગઢશીશામાં યોજાયો

ગઢશીશામાં સખાવતી હોસ્પિટલ વિનામૂલ્યે આંખ રોગનો કેમ્પ યોજાયો હતો.

અંધજન મંડળ (કેસીઆરસી) ભુજ દ્વારા આયોજિત લોહાણા મહાજન ગઢશીશા, અંબિકા ચંદ્રનિકેતન ટ્રસ્ટ (ચંદુમા) ગઢશીશાના સહકારથી વિનામૂલ્ય નેત્રમણિ મેગા કેમ્પ યોજાયો હતો.

આ કેમ્પમાં મોતિયા અને વેલની તપાસ કરી આપવામાં આવી હતી તેમજ ચશ્માના નંબર સ્થળ પર કાઢી આપવામાં આવ્યા હતા અને ચશ્માનું વિતરણ રાહતદરે કરવામાં આવ્યું હતું. આ કેમ્પનો પ્રચાર આગલા દિવસે ડોર ટુ ડોર ગઢશીશાના વિસ્તારમાં કરવામાં આવ્યો હતો. આ કેમ્પમાં ૮૦ દર્દીઓએ લાભ લીધો હતો, જેમાં ૧૪ મોતિયાના અને ૪ વેલના ઓપરેશન તા.૧૩-૫-૨૦૨૩ના કેસીઆરસી

હોસ્પિટલ, ભુજ ખાતે ડૉ.આતીશ પટેલ દ્વારા મફત ઓપરેશન કરી આપવામાં આવ્યા.

આ કેમ્પના માર્ગદર્શક ચેતનભાઈ કોટક અને અબ્દુલ રાયમા રહ્યા હતા. આ કેમ્પને સફળ બનાવવા માટે ડૉ.શુભમ, પચાણભાઈ, ઈશ્વરભાઈ, દામજીભાઈ રંગાણી અને અબ્દુલ રાયમાએ સેવા આપી હતી.

ભુજમાં સાહિત્યકાર સર્જક નવીન ત્રિપાઠી : 'અલ્પ'ની સર્જન યાત્રાને ભુજની ૧૭ સંસ્થાઓએ પોંખીને કર્યું અભિવાદન

કચ્છના નામાંકિત બહુ આયામી સાહિત્ય સર્જક તથા શિક્ષણક્ષેત્રે રાષ્ટ્રીય એવોર્ડ પ્રાપ્ત શ્રી નવીનભાઈ ત્રિપાઠી 'અલ્પ'ની સાહિત્યિક સેવાઓ અને સર્જન બદલ રવિવારની સંધ્યાએ ૧૭ જેટલી સંસ્થાઓ પોંખણ કરીને કરેલા સન્માન પ્રસંગે વક્તાઓએ તેમની પ્રવૃત્તિઓને બિરદાવીને આ સન્માનને માત્ર પડાવ ગણીને સર્જન અવિરત ચાલુ રાખવાની શુભેચ્છા વ્યક્ત કરી હતી.

અહીં પ્રેમજીભાઈ બી.ઠક્કર હિન્દી ભવનના મધ્યસ્થ હોલ ખાતે યોજાયેલા લાગણી ભર્યાં કાર્યક્રમમાં દીપ પ્રાગટ્ય કરતાં જાણીતા સાહિત્ય ઉત્તેજક અને પીઠ ધારાશાસ્ત્રી શંકરભાઈ સચદેએ પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું હતું કે, સન્માનિત સર્જક નવીન ત્રિપાઠીનું ઉપનામ 'અલ્પ' છે પણ તેમની સાહિત્ય યાત્રા ૬૦ વર્ષની સિંહકાલીન છે. તેમનું સર્જન અવિરત છે એટલું જ નહીં તેઓ સારા, સફળ નિવડેલા સાહિત્યકાર છે. ૭૮ વર્ષની વયે ૭૮ સર્જકનું સ્વખર્ચે તેમણે સન્માન કરી એક વિશેષ દાખલો પ્રસ્થાપિત કર્યા છે. કારણ કે આજે કલા હોય કે સાહિત્યક્ષેત્ર ગળા કાપ સ્પર્ધા છે. તેવામાં અન્ય સર્જકોનું સન્માન અલ્પ કરતા રહ્યા છે. શિક્ષક તરીકે છાત્રોની ભીતરની વાતો ઉલેચીને લોક શિક્ષક તરીકે કામ કર્યું છે. વધુમાં શ્રી શંકરભાઈએ ઉમેર્યું હતું કે, સાંપ્રતકાળમાં પતિ-પત્ની વચ્ચે ઘણી જગ્યાએ અવિશ્વાસની ભાવના જોવા મળે છે. જેને કારણે સંબંધોની કટોકટી છતી થાય છે. ત્યારે શ્રી ત્રિપાઠીએ દિવંગત પત્નીની સ્મૃતિ છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી જીવંત રાખી છે. તેથી તેમનું જીવન, કવન તથા કાર્યો કાબિલે ગૌર, કાબિલે તારીખ અને કાબિલે ફક છે. તેમણે કેટલાક રસપ્રદ કિસ્સાઓ વર્ણવીને પણ ઉપસ્થિતોને મંત્રમુગ્ધ કર્યા હતા.

કાર્યક્રમના પ્રમુખ જયંતીભાઈ જોષી 'શબાબ'એ નવીન

ત્રિપાઠીને આજના કાર્યક્રમના ઉત્સવમૂર્તિ લેખાવતાં કહ્યું હતું તેમણે દાયકાઓ સુધી સાહિત્યની સેવા કરી છે. ત્યારે તેમનું પીઠવયે સન્માન એટલે જેવી રીતે ગ્રીષ્મ ઋતુમાં શીતળતા અને પાણીની જરૂર હોય અને તે પ્રાપ્ત બને તે રીતનું અભિવાદન છે. તેમનું ૧૭ જેટલી સંસ્થાઓએ અભિવાદન કર્યું તેમાં કુલ ૮૫૦ જેટલા સાહિત્ય પ્રવૃત્ત લોકોની ભાવના જોડાયેલી છે. બ્રાહ્મણોનું કામ દક્ષિણા લેવાની તથા આપવાની છે. અભિવાદન વિચાર બદલ શ્રી શંકરભાઈ સચદેની ભાવનાને શ્રી શબાબે બિરદાવી હતી.

સન્માન બદલ ગદગદ થયેલા સર્જક 'અલ્પે' પોતાના પ્રતિભાવ આપતાં કહ્યું કે, પોતે ૧૮ વર્ષની વયે સાહિત્ય યાત્રા આરંભી છે. અનેક અખબાર અને સામાયિકો તેમના સર્જનના સાક્ષી અને નિમિત્ત બન્યા છે. પુસ્તકો જિંદગીનો આધાર છે. તેને ભાર ન કહેવાય. સાહિત્યક્ષેત્રે આવા સન્માનના કાર્યક્રમ જુજ થયા છે. અભિવાદન બદલ ખુશી દર્શાવી હતી. સામુહિક સન્માનનો અવસર યોજવા બદલ 'અલ્પે' શ્રી શંકરભાઈનો તથા વિવિધ સંસ્થાઓનો આભાર માન્યો હતો. વધુમાં ૨૭મીના 'રશ્મિ' કાવ્ય સંગ્રહના લોકાર્પણની વિગતો આપી હતી. પ્રારંભમાં કચ્છ રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સમિતિના મંત્રી પદ્મકાન્તભાઈ રાવલે સ્વાગતના પ્રવચનમાં માતૃદિને આજના કાર્યક્રમને મા સરસ્વતીને અર્પણ કરીને ઉચિત લેખાવ્યો હતો. સન્માનપત્રનું વાંચન ઉદ્દ્યોષિકા કાજલબેન ઠક્કરે કર્યું હતું.

અભિવાદન કાર્યક્રમમાં જુદી જુદી સંસ્થાઓ વતીથી લાલજીભાઈ મેવાડા, ધનજીભાઈ ભાનુશાલી 'કડક બંગાલી', ઝવેરીલાલ સોનેજી, ડૉ.મહેન્દ્ર ઠક્કર, ચન્દ્રવદન ધોળકીયા, કૃષ્ણકાન્ત ભાટીયા, મદનકુમાર અંજારીયા, જગદીશભાઈ ગોર, દિલીપ આચાર્ય, અશોક માંડલીયા, મહેન્દ્રભાઈ જે. યોથાણી, ગૌતમ જોષી, જયંતીભાઈ જોષી 'શબાબ', શંકરભાઈ સચદે, પદ્મકાન્તભાઈ રાવલ, શ્રીમતી રમિલાબેન મહેતા, કમળાબેન ઠક્કર, અનસુયાબેન રાવલ, કાજલબેન ઠક્કર, ખુશ્બુ સરવૈયા, પ્રતિમાબેન સોનપાર, ઉધ્ધન ત્રિપાઠી, માધુરીબેન ત્રિપાઠી વગેરેએ શાલ, મોમેન્ટો તથા પુષ્પગુચ્છથી નવીનભાઈ ત્રિપાઠી 'અલ્પ'નું સન્માન કર્યું હતું. લાલજીભાઈ મેવાડાએ આભાર દર્શન કર્યું હતું. કાજલબેન ઠક્કરે સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું.

since 1975

MANSI textiles

Specialise in :

Fabric for girl's dresses, infant wear,
women's night wear and men's shirting

101, Kumar Fun'n'shop, 1st Floor, Old Hindmata Theatre,
Dr Ambrkar Rd., Dadar East, Mumbai 400014

TEL : 02224114329 / 02224156151
Harakhchand Gangar : 9820032030
Kirti (Ravi) Gangar : 9967766835

MILAN textiles

Specialise in :

Exclusive Fancy shirting Fabric

21, Saraswati Gally, New Hindmata Cloth Market, Tota
MILL Compound, Dadar East, Mumbai 400014

TEL : 02224112352, 02224115032
Nemchand Gangar : 9821097356

APNA textiles

Specialise in :

Fancy shirting fabric

22, Saraswati Gally, New Hindmata Cloth Market,
Tota MILL Compound, Dadar East, Mumbai 400014

TEL : 02224120734
Vinod Gangar : 9521162013
Hasmukh Gada : 9520031226

Sankalp SYNTHETICS

Specialise in :

Exclusive shirting fabric

37, Kesharbaug, Dr. B. J Devrukhkar Marg, Opposite Progressive
Co-op Bank, Hindmata, Dadar East, Mumbai 400014

TEL: 02224151661
Shivji Shah : 9820001312 | Soilesh Shah : 982016559
Mayur Shah : 9820790587

MAYKA Lifestyle

Specialise in :

Casual wear Fabrics for men and women

37/38, Newal Industrial Estate, Ground Floor,
Senapati Bapat Marg, Lower Panel, Mumbai 400013

TEL : 02249556666
Amit Gangar : 9819901234 | Hardik Gangar : 9819577677
Mayank Gangar : 9820550015

MAYKA SYNTEX

Specialise in :

100% Cotton shirting garment fabric supplier,
smart Formals and clubwear shirting fabric

52, Newal Industrial Estate, Ground Flr,
Senapati Bapat Marg, Lower Panel, Mumbai-400013

TEL : 02262495555
Jayanti Gangar : 9224500000 | Sameer Gangar : 9819032325
Nirav Gangar : 9773296976 | Nilash Shah : 9820790572

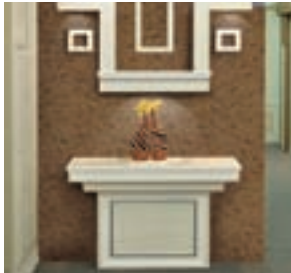
With best compliments

मानुश्री लक्ष्मीबेन जीमन्तु डानन्तु गंगर परिवार - चुनडी

ONE STOP SOLUTION FOR ALL YOUR INTERIOR NEEDS

Choose from over 2 lakh products & 40 International brands spread across 1 lakh sq. ft. of display area

► Uro Veneer World

Exclusive Veneers
Designer Laminates
Plywood
Alabaster & MDF
Designer Charcoal Panels & Acrylam

Mysore Road RV Road
9880589240 9902348240

► Wood & Mouldings

Wooden Flooring
Exterior Cladding
Decking
Wallpaper
Dupont Corian
Door

Mysore Road RV Road
9880589246 8105921000

► Gala Furniture World

Luxury Sofas
Dining Tables
Living Collection
Recliners
Artefacts & Carpets

Mysore Road RV Road
9900710000 9980156197

► Bath World

Flooring Tiles
Wall Tiles
CP Fittings
Sanitaryware
Faucets
Kitchen Sinks

Mysore Road
9880520000

► Gala Stone World Stone World

Odyssey carvings
Flex stone cladding
Orvi stone surfaces
Stone metal fusion
Natural stone cladding, Stone décor

Mysore Road RV Road
9036456788 9632811911

► Euro Lighting World

Decorative Light Fixtures
Designer Ceiling Fans

Mysore Road
9945446666

► Gala Curtain World Drapes World

Curtains
Blinds
Upholstery
Mattress
Home Linen & Accessories

Mysore Road RV Road
9036839449 9844431901

► Gala Hardware World

Designer Hardware
Cabinet Handles & Locks
SS Railings
Bathroom Accessories
Glass Fittings

Mysore Road RV Road
9845565779 9945163360

► Mahaveer Corporation (India)

Aluminum Composite Panels
Interior & Exterior Grade

Mysore Road
9739300015

► Gala Kitchen World Hafele & Blum Design Studio

Kitchen & Wardrobe Accessories
Appliances
Hobs & Chimneys
Sliding Fittings

Mysore Road RV Road
9945163360 7829773850

www.galagroup.in

info@galagroup.in

customer care: 080 26749845

Anchor
Toothpaste

INDIA'S BEST BRAND

Awarded and accepted by The Economic Times
(The Times Group) for 2019

4

અઠવાડિયામાં
કેવિટીઝ રોકવામાં
સહાય કરે છે * !!

NEW!

Anchor
TOOTHPASTE WITH
HAP

અન્ય ટૂથપેસ્ટથી તદ્દન અલગ

— હેપ^ એટલે શું? —

હેપ, અથવા હાયડ્રોક્સીએપાટાઇટ વધુ જાણીતું કેલ્શિયમ છે અને કુદરતી રીતે ઉદ્ભવતા કિંમતી ખનિજનું સ્વરૂપ છે.

પોલાણ (કેવિટીઝ) કઈ રીતે તૈયાર થાય છે?

આપણી ખાવાની આદતોથી કે વધીઝ તૈયાર થાય છે. એમની માઇક્રોસ્કોપિક રીતે એટલે કે તમારા દાંતના એનામલ પર અતિશય નાનાં છિદ્રોના રૂપમાં શરૂઆત થાય છે. અને જો સારવાર કરવામાં ન આવે તો, એ છિદ્રો મોટાં થાય છે અને આખા દાંતમાં સડો થાય છે.

હેપના ફાયદા કયા છે?

હેપ ઘરાવતી ટૂથપેસ્ટનો ઉપયોગ કરવાથી કેવિટીના સમયપૂર્વેના સ્વરૂપોને ઘટાડવામાં સહાય થાય છે જેનાથી સમગ્ર મોઢાની (ઓરલ) બહેતર સ્વાસ્થ્યપ્રદતા રહે છે. આ દાંતના એનામલની ઉપલી સપાટી તથા નીચલી સપાટીમાંની માઇક્રોસ્કોપિક ખામીઓને ઠીક (રિપેર) કરે છે, એનામલની એની મૂળ ખનિજ ઘનતામાં જાળવણી કરે છે અને દાંતોના સડાની શરૂઆત, પ્રારંભિક સડાને ઠીક કરે છે. આ જાળવણીથી એનામલ એના મૂળ ગુણધર્મો ફરીથી પ્રાપ્ત કરે છે. એચએપી આધારિત ટૂથપેસ્ટમાં રહેલી ભરવાની અસર (કિલિંગ એક્શન) એ સંવેદનશીલતાની સામે તમારું શ્રેષ્ઠ દીર્ઘકાલીન સંરક્ષણ છે. કુદરતી રીતે પ્લાક દૂર કરવામાં અને દાંતને કુદરતી રીતે સફેદ કરવામાં આ ફાયદાકારક છે. તમે હેપ વિશે www.anchorglobal.net પર વાંચી શકો છો.

ટોક્સો મેડિકલ ઍન્ડ ડેન્ટલ યુનિવર્સિટી અને જિંકુ ડેન્ટલ યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવેલ સંયુક્ત અભ્યાસ બતાવે છે, જે બાળકો નોન- હાયડ્રોક્સીએપાટાઇટ નિયંત્રણની સરખામણીમાં હાયડ્રોક્સીએપાટાઇટ આધારિત ટૂથપેસ્ટથી એમના દાંત દરરોજ બ્રશ કરે છે એવાં બાળકોમાં નવા સડામાં મહત્વપૂર્ણ ઘટાડો દર્શાવે છે.

આ ટૂથપેસ્ટ માત્ર કેવિટીને નથી અટકાવતી પરંતુ સમગ્ર દાંતની સ્વાસ્થ્યપ્રદતા માટેની શ્રેષ્ઠ ટૂથપેસ્ટમાંથી એક છે

**Clinically tested at Universta' Degli Studi Di Pavia, Italy
and at Dr. D. Y. Patil Dental College & Hospital, Pune.**

* 4 અઠવાડિયાં સુધી દિવસમાં બે વાર બ્રશ કરવા પર, યુનિવર્સિટા ડેગલી સ્ટડી ડી પાવિઆ, ઇટાલી અને ડૉ. ડી.વાચ. પાટીલ ડેન્ટલ કોલેજ અને હોસ્પિટલ, પૂણે દ્વારા આયોજિત ક્લિનિકલ પરીણાણના આધાર પર. ** એન્કર દ્વારા કરવામાં આવેલા ક્લિનિકલ ટેસ્ટ મુજબ, Anchor Advanced Cavity Protection with HAP નો સેન્ટ્રાલિયટી ઓછી કરવા પર નિર્ણાયક પ્રભાવ હતો જે રિનિનસલાઇઝેશન પ્રક્રિયાના સીવેસીવા પરિણામ હતો. ^ HAP કેલ્શિયમ હાયડ્રોક્સીએપાટાઇટના સંદર્ભમાં છે.

વધુ જાણવા, મુલાકાત લો www.anchorhap.com

RECOMMENDED BY DENTISTS

Hydroxyapatite Calcium

— HAP —

ટૂથપેસ્ટ આ રીતે કામ કરે છે

HAP ટૂથપેસ્ટનો ઉપયોગ ન કરતા પહેલાં

ખાવા-પીવાની આદતને લીધે સૂક્ષ્મ છીન્નો તૈયાર થાય છે.

આ છીન્નોની સારવાર કરવામાં ન આવે તો કેવિટીઝ થઈ શકે છે.

HAP ટૂથપેસ્ટનો ઉપયોગ કર્યા પછી

HAP સૂક્ષ્મ માઇક્રોસ્કોપિક છીન્નોને પૂરી દે છે.

સંરક્ષાત્મક આવરણ તૈયાર કરી કેવિટીઝ રોકવામાં મદદ કરે છે.

Anchor

કરોડો લોકોનો અતૂટ વિશ્વાસ

Internationally recognised Oral Health Foundation, London UK has approved & accepted Anchor Toothpaste as a useful aid for good dental health care

**ZERO
DEFECT
CHOICE**

Complete Range of Pipes and Fittings

Plumbing | Sewerage | Drainage | Agriculture | Borewell | Industrial

Toll Free: 1800 267 7555 | www.princepipes.com |

© 2020 Lubrizol Advanced Materials, Inc., all rights reserved. FlowGuard® Plus mark is the property of Lubrizol Advanced Materials. Lubrizol Advanced Materials is a Berkshire Hathaway company. | *No. 1 by the length of pipes installed.

**માલિક, તંત્રી, મુદ્રક અને પ્રકાશક : ભવાનજી રામજી ગાલા, મુદ્રણ પ્રકાશન સ્થળ : રચના પ્રિન્ટર્સ
૩૩૨, સર્વોદય કોમ. સેન્ટર, સાલાપસ રોડ, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૧. ફોન : ૨૫૫૦૪૪૮૧**

Kutch Rachana - JUNE - 5 - 2023 - 60